

KLASA: UP/I 034-03/18-04/024
URBROJ: 580-16/119-2021-041
Zagreb, 29. srpnja 2021.

Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja na temelju članka 13. stavka 2., članka 19. stavka 6. i 7. te članka 20. stavka 1. podstavka 1. Zakona o zabrani nepoštenih trgovačkih praksi u lancu opskrbe hranom („Narodne novine“, broj 117/17.), u upravnom postupku pokrenutom po službenoj dužnosti protiv otkupljivača AGRO GOLD d.o.o., sa sjedištem u Opuzenu, Zagrebačka 30, kojeg zastupa zastupnik po zakonu Hrvoje Bekavac, direktor, radi utvrđivanja iskorištavanja značajne pregovaračke snage nametanjem nepoštenih trgovačkih praksi pri otkupu lubenica, na temelju odluke Vijeća za zaštitu tržišnog natjecanja u sastavu: Vesna Patrlj, dipl. iur., zamjenica predsjednika Vijeća, Denis Matić, dipl. iur., mr.sc. Ljiljana Pavlic, dipl. oec. i dr. sc. Mirta Kapural, dipl. iur., članovi Vijeća, s 28/2021. sjednice, održane 29. srpnja 2021., donosi sljedeće

RJEŠENJE

I. Utvrđuje se da je otkupljivač AGRO GOLD d.o.o., Opuzen, iskorištavajući značajnu pregovaračku snagu, svojim dobavljačima lubenica nametnuo nepoštene trgovačke prakse u smislu Zakona o zabrani nepoštenih trgovačkih praksi u lancu opskrbe hranom („Narodne novine“, broj 117/17.; dalje u tekstu: ZNTP) na način da je:

1. Otkupljivao lubenice 2018. godine na temelju 23 tipska ugovora sklopljena s dobavljačima lubenica, pod nazivom Opći ugovor o kupnji poljoprivrednih proizvoda, s tipskim dodacima tim ugovorima, svi pod nazivom Aneks „Općeg Ugovora od kupnji poljoprivrednih proizvoda“, koji u svojoj odredbi članka 2. nisu sadržavali jasnu i razumljivu odredbu o cijeni proizvoda i/ili načinu određivanja, odnosno izračuna cijene, što je protivno odredbi članka 5. stavka 1. točke 1. ZNTP-a i predstavlja nepoštenu trgovačku praksu u smislu odredbe članka 4. stavka 2. točke 1. ZNTP-a, a riječ je o sljedećim ugovorima i dodacima tim ugovorima:
 - Opći ugovor o kupnji poljoprivrednih proizvoda, od 1. travnja 2018., s Aneksom „Općeg ugovora od kupnji poljoprivrednih proizvoda“, od 10. travnja 2018., sklopljen s [...]
 - Opći ugovor o kupnji poljoprivrednih proizvoda, od 1. travnja 2018., s Aneksom „Općeg ugovora od kupnji poljoprivrednih proizvoda“, od 10. travnja 2018., sklopljen s [...]
 - Opći ugovor o kupnji poljoprivrednih proizvoda, od 1. travnja 2018., s Aneksom „Općeg ugovora od kupnji poljoprivrednih proizvoda“, od 10. travnja 2018., sklopljen s [...]
 - Opći ugovor o kupnji poljoprivrednih proizvoda, od 1. travnja 2018., s Aneksom „Općeg ugovora od kupnji poljoprivrednih proizvoda“, od 10. travnja 2018., sklopljen sa [...]
 - Opći ugovor o kupnji poljoprivrednih proizvoda, od 1. travnja 2018., s Aneksom „Općeg ugovora od kupnji poljoprivrednih proizvoda“, od 10. travnja 2018., sklopljen s [...]
 - Opći ugovor o kupnji poljoprivrednih proizvoda, od 1. travnja 2018., s Aneksom „Općeg ugovora od kupnji poljoprivrednih proizvoda“, od 10. travnja 2018., sklopljen s [...]

- Opći ugovor o kupnji poljoprivrednih proizvoda, od 1. travnja 2018., s Aneksom „Općeg ugovora od kupnji poljoprivrednih proizvoda“, od 10. travnja 2018., sklopljen s [...]
- Opći ugovor o kupnji poljoprivrednih proizvoda, od 1. travnja 2018., s Aneksom „Općeg ugovora od kupnji poljoprivrednih proizvoda“, od 10. travnja 2018., sklopljen s [...]
- Opći ugovor o kupnji poljoprivrednih proizvoda, od 1. travnja 2018., s Aneksom „Općeg ugovora od kupnji poljoprivrednih proizvoda“, od 10. travnja 2018., sklopljen s [...]
- Opći ugovor o kupnji poljoprivrednih proizvoda, od 1. travnja 2018., s Aneksom „Općeg ugovora od kupnji poljoprivrednih proizvoda“, od 10. travnja 2018., sklopljen s [...]
- Opći ugovor o kupnji poljoprivrednih proizvoda, od 1. travnja 2018., s Aneksom „Općeg ugovora od kupnji poljoprivrednih proizvoda“, od 10. travnja 2018., sklopljen s [...], vlasnikom [...]
- Opći ugovor o kupnji poljoprivrednih proizvoda, od 1. travnja 2018., s Aneksom „Općeg ugovora od kupnji poljoprivrednih proizvoda“, od 10. travnja 2018., sklopljen s [...], vlasnikom [...]
- Opći ugovor o kupnji poljoprivrednih proizvoda, od 1. travnja 2018., s Aneksom „Općeg ugovora od kupnji poljoprivrednih proizvoda“, od 10. travnja 2018., sklopljen s [...]
- Opći ugovor o kupnji poljoprivrednih proizvoda, od 1. travnja 2018., s Aneksom „Općeg ugovora od kupnji poljoprivrednih proizvoda“, od 10. travnja 2018., sklopljen s [...]
- Opći ugovor o kupnji poljoprivrednih proizvoda, od 1. travnja 2018., s Aneksom „Općeg ugovora od kupnji poljoprivrednih proizvoda“, od 10. travnja 2018., sklopljen s [...]
- Opći ugovor o kupnji poljoprivrednih proizvoda, od 1. travnja 2018., s Aneksom „Općeg ugovora od kupnji poljoprivrednih proizvoda“, od 10. travnja 2018., sklopljen s [...], vlasnikom [...]
- Opći ugovor o kupnji poljoprivrednih proizvoda, od 1. travnja 2018., s Aneksom „Općeg ugovora od kupnji poljoprivrednih proizvoda“, od 10. travnja 2018., sklopljen s [...]
- Opći ugovor o kupnji poljoprivrednih proizvoda, od 1. travnja 2018., s Aneksom „Općeg ugovora od kupnji poljoprivrednih proizvoda“, od 10. travnja 2018., sklopljen s [...]
- Opći ugovor o kupnji poljoprivrednih proizvoda, od 2. siječnja 2018., s Aneksom „Općeg ugovora od kupnji poljoprivrednih proizvoda“, od 10. travnja 2018., sklopljen sa [...]
- Opći ugovor o kupnji poljoprivrednih proizvoda, od 2. siječnja 2018., s Aneksom „Općeg ugovora od kupnji poljoprivrednih proizvoda“, od 10. travnja 2018., sklopljen s [...]
- Opći ugovor o kupnji poljoprivrednih proizvoda, od 2. siječnja 2018., s Aneksom „Općeg ugovora od kupnji poljoprivrednih proizvoda“, od 10. travnja 2018., sklopljen s [...]
- Opći ugovor o kupnji poljoprivrednih proizvoda, od 2. siječnja 2018., s Aneksom „Općeg ugovora od kupnji poljoprivrednih proizvoda“, od 10. travnja 2018., sklopljen s [...], vlasnicom [...]
- Općeg ugovor o kupnji poljoprivrednih proizvoda, od 2. siječnja 2018., s Aneksom „Općeg ugovora od kupnji poljoprivrednih proizvoda“, od 10. travnja 2018., sklopljen s [...], vlasnikom [...],

pri čemu ova povreda traje od dana naznačenog na svakom Općem ugovoru o kupnji poljoprivrednih proizvoda (od 2. siječnja 2018., odnosno 1. travnja 2018., kao datuma koji nose ti ugovori), do dana donošenja ovoga rješenja.

2. Poslovao na temelju 23 tipska ugovora sklopljena s njegovim dobavljačima, pod nazivom „Opći ugovor o kupnji poljoprivrednih proizvoda“, navedenima u točki I.1. izreke ovoga rješenja, u kojima u razdoblju od 2. siječnja 2018., odnosno 1. travnja 2018., kao datuma koji nose ti ugovori, do 9. travnja 2018., nakon čega su sklopljeni

Aneksi „Općeg ugovora od kupnji poljoprivrednih proizvoda“, svi s datumom 10. travnja 2018., nije bila određena vrsta poljoprivrednih ili prehrambenih proizvoda koji su predmetom isporuke, što je protivno odredbi članka 5. stavka 1. točke 2. ZNTP-a i predstavlja nepoštenu trgovačku praksu u smislu odredbe članka 4. stavka 2. točke 1. ZNTP-a.

3. Otkupljivao lubenice 2018. godine, na temelju 23 tipska ugovora sklopljena s dobavljačima lubenica, pod nazivom Opći ugovor o kupnji poljoprivrednih proizvoda, s tipskim dodacima tim ugovorima, svi pod nazivom Aneks „Općeg Ugovora, od kupnji poljoprivrednih proizvoda“, navedenima u točki I.1. izreke ovoga rješenja, u kojima u točki III. pod nazivom „Uvjeti, rokovi i mjesto isporuke robe“, nije bila sadržana jasna odredba o uvjetima i rokovima isporuke, što je protivno odredbi članka 5. stavka 1. točke 4. ZNTP-a i predstavlja nepoštenu trgovačku praksu u smislu odredbe članka 4. stavka 2. točke 1. ZNTP-a, pri čemu ova povreda traje od dana naznačenog na svakom Općem ugovoru o kupnji poljoprivrednih proizvoda (2. siječnja 2018., odnosno 1. travnja 2018., kao datuma koji nose ti ugovori), do dana donošenja ovoga rješenja.
4. Obračunavajući vrijednost isporučenih lubenica po cijeni od 1,20 kuna po kilogramu lubenice, umjesto po cijeni od 1,70 kuna po kilogramu lubenice naznačenoj u cjeniku za razdoblje od 18. lipnja 2018. do 24. lipnja 2018., dakle po cijeni nižoj od cijene lubenica naznačene u cjeniku za taj tjedan isporuke toga proizvoda, netransparentno umanjio vrijednost proizvoda - lubenica standardne kvalitete, što predstavlja nepoštenu trgovačku praksu u smislu odredbe članka 4. stavka 2. točke 6., u vezi s odredbom članka 11. točke 1. ZNTP-a, i to u odnosu na sljedeće otkupne blokove:
 - otkupni blok 389 od 24. lipnja 2018. dobavljača [...], u kojem je ukupna vrijednost tada isporučenih lubenica smanjena za 6.990,50 kuna pa povreda traje od izdavanja otkupnog bloka 24. lipnja 2018. do dana donošenja ovoga rješenja
 - otkupni blok broj 387 od 23. lipnja 2018. dobavljača [...], u kojem je ukupna vrijednost tada isporučenih lubenica smanjena za 2.867,00 kuna pa povreda traje od izdavanja otkupnog bloka 23. lipnja 2018. do dana donošenja ovoga rješenja
 - otkupni blok broj 388 od 23. lipnja 2018. dobavljača [...], u kojem je ukupna vrijednost tada isporučenih lubenica smanjena za 2.836,00 kuna pa povreda traje od izdavanja otkupnog bloka 23. lipnja 2018. do dana donošenja ovoga rješenja.
5. U razdoblju od 25. lipnja 2018. do 24. prosinca 2018., izvršavao plaćanja svojim dobavljačima lubenica u rokovima dužim od 30 dana za svježi proizvod, što predstavlja nepoštenu trgovačku praksu u smislu odredbe članka 4. stavka 2. točke 6. u vezi s odredbom članka 11. točke 9. ZNTP-a i to za plaćanje po sljedećim otkupnim blokovima i računima:
 - Otkupni blok broj: 253, od 12. lipnja 2018. dobavljača [...], plaćanje izvršeno 24. prosinca 2018., prekoračenje 165 dana
 - Otkupni blok broj: 257, od 13. lipnja 2018., dobavljača [...], plaćanje izvršeno 24. prosinca 2018., prekoračenje 164 dana
 - Otkupni blok broj: 272, od 14. lipnja 2018., dobavljača [...], plaćanje izvršeno 24. prosinca 2018., prekoračenje 163 dana
 - Račun broj: 13-1-1, od 30. svibnja 2018., dobavljača [...], vlasnika [...], plaćanje izvršeno 3. kolovoza 2018., prekoračenje 35 dana
 - Račun broj: 9-1-1, od 25. svibnja 2018., dobavljača [...], vlasnika [...], plaćanje izvršeno 27. srpnja 2018., prekoračenje 33 dana

- Račun broj: 10-1-1, od 29. svibnja 2018., dobavljača [...], vlasnika [...], plaćanje izvršeno 27. srpnja 2018., prekoračenje 29 dana
- Račun broj: 11-1-1, od 29. svibnja 2018., dobavljača [...], vlasnika [...], plaćanje izvršeno 27. srpnja 2018., prekoračenje 29 dana
- Račun broj: 12-1-1 d, od 29. svibnja 2018., dobavljača [...], vlasnika [...], plaćanje izvršeno 27. srpnja 2018., prekoračenje 29 dana
- Račun broj: 16-1-1, od 6. lipnja 2018., dobavljača [...], vlasnika [...], plaćanje izvršeno 1. kolovoza 2018., prekoračenje 26 dana
- Račun broj: 17-1-1, od 13. lipnja 2018., dobavljača [...], vlasnika [...], plaćanje izvršeno 1. kolovoza 2018., prekoračenje 19 dana
- Otkupni blok broj: 277, od 15. lipnja 2018., dobavljača [...], plaćanje izvršeno 3.kolovoza 2018., prekoračenje 19 dana
- Otkupni blok broj: 283, od 16. lipnja 2018., dobavljača [...], plaćanje izvršeno 3. kolovoza 2018., prekoračenje 18 dana
- Račun broj: 18-1-1, od 15. lipnja 2018., dobavljača [...], vlasnika [...], plaćanje izvršeno 1. kolovoza 2018., prekoračenje 17 dana
- Otkupni blok broj: 291, od 18. lipnja 2018., dobavljača [...], plaćanje izvršeno 3. kolovoza 2018., prekoračenje 16 dana
- Otkupni blok broj: 292, od 18. lipnja 2018., dobavljača [...], plaćanje izvršeno 3. kolovoza 2018., prekoračenje 16 dana
- Otkupni blok broj: 317, od 20. lipnja 2018., dobavljača [...], plaćanje izvršeno 3. kolovoza 2018., prekoračenje 14 dana
- Otkupni blok broj: 311, od 20. lipnja 2018., dobavljača [...], plaćanje izvršeno 3. kolovoza 2018., prekoračenje 14 dana
- Otkupni blok broj: 314, od 20. lipnja 2018., dobavljača [...], plaćanje izvršeno 2. kolovoza 2018., prekoračenje 13 dana
- Račun broj: 19-1-1, od 19. lipnja 2018., dobavljača [...], vlasnika [...] plaćanje izvršeno 1. kolovoza 2018., prekoračenje 13 dana
- Račun broj: 20-1-1, od 21. lipnja 2018., dobavljača [...], vlasnika [...] plaćanje izvršeno 3. kolovoza 2018., prekoračenje 13 dana
- Račun broj: 21-1-1, od 23. lipnja 2018., dobavljača [...], vlasnika [...] plaćanje izvršeno 3. kolovoza 2018., prekoračenje 11 dana
- Račun broj: 22-1-1, od 25. lipnja 2018., dobavljača [...], vlasnika [...] plaćanje izvršeno 3. kolovoza 2018., prekoračenje 9 dana
- Račun broj: 21-1-1, od 14. srpnja 2018., dobavljača [...], vlasnika [...], plaćanje izvršeno 22. kolovoza 2018., prekoračenje 9 dana
- Otkupni blok broj: 351, od 26. lipnja 2018., dobavljača [...], plaćanje izvršeno, 3. kolovoza 2018., prekoračenje 8 dana
- Otkupni blok broj: 549, od 15. srpnja 2018., dobavljača [...], plaćanje izvršeno 21. kolovoza 2018., prekoračenje 7 dana
- Otkupni blok broj: 658, od 16. srpnja 2018., dobavljača [...], plaćanje izvršeno 21. kolovoza 2018., prekoračenje 6 dana
- Otkupni blok broj: 550, od 16. srpnja 2018., dobavljačice [...], plaćanje izvršeno 20. kolovoza 2018., prekoračenje 5 dana
- Otkupni blok broj: 315, od 20. lipnja 2018., dobavljača [...], plaćanje izvršeno 25. srpnja 2018., prekoračenje 5 dana
- Račun broj: 23-1-1, od 28. lipnja 2018., dobavljača [...], vlasnika [...] plaćanje izvršeno 1. kolovoza 2018., prekoračenje 4 dana
- Otkupni blok broj: 383, od 30. lipnja 2018., dobavljača [...], plaćanje izvršeno 3. kolovoza 2018., prekoračenje 4 dana

- Otkupni blok broj: 448, od 6. srpnja 2018., dobavljača [...], plaćanje izvršeno 9. kolovoza 2018., prekoračenje 4 dana
- Otkupni blok broj: 563, od 18. srpnja 2018., dobavljača [...], plaćanje izvršeno 21. kolovoza 2018., prekoračenje 4 dana
- Otkupni blok broj: 412, od 30. lipnja 2018., dobavljača [...], plaćanje izvršeno 3. kolovoza 2018., prekoračenje 4 dana
- Otkupni blok broj: 562, od 18. srpnja 2018., dobavljačice [...], plaćanje izvršeno 20. kolovoza 2018., prekoračenje 3 dana
- Otkupni blok broj: 580, od 19. srpnja 2018., dobavljača [...], plaćanje izvršeno 21. kolovoza 2018., prekoračenje 3 dana
- Otkupni blok broj: 406, od 30. lipnja 2018., dobavljača [...] plaćanje izvršeno 2. kolovoza 2018., prekoračenje 3 dana
- Otkupni blok broj: 579, od 19. srpnja 2018., dobavljačice [...], plaćanje izvršeno 20. kolovoza 2018., prekoračenje 2 dana
- Otkupni blok broj: 478, od 9. srpnja 2018., dobavljača [...], plaćanje izvršeno 10. kolovoza 2018., prekoračenje 2 dana
- Otkupni blok broj: 387, od 23. lipnja 2018., dobavljača [...], plaćanje izvršeno 25. srpnja 2018., prekoračenje 2 dana
- Otkupni blok broj: 395, od 28. lipnja 2018., dobavljača [...] plaćanje izvršeno 30. srpnja 2018., prekoračenje 2 dana
- Otkupni blok broj: 388, od 23. lipnja 2018., dobavljača [...], plaćanje izvršeno 25. srpnja 2018., prekoračenje 2 dana
- Otkupni blok broj: 389, od 24. lipnja 2018., dobavljača [...], plaćanje izvršeno 25. srpnja 2018., prekoračenje 1 dan
- Otkupni blok broj: 401, od 29. lipnja 2018., dobavljača [...], plaćanje izvršeno 30. srpnja 2018., prekoračenje 1 dan
- Otkupni blok broj: 593, od 20. srpnja 2018., dobavljačice [...], plaćanje izvršeno 20. kolovoza 2018., prekoračenje 1 dan
- Otkupni blok broj: 598 od 21. srpnja 2018., dobavljačice [...], plaćanje izvršeno 21. kolovoza 2018., prekoračenje 1 dan
- Otkupni blok broj: 399, od 29. lipnja 2018., dobavljača [...], plaćanje izvršeno 30. srpnja 2018., prekoračenje 1 dan
- Otkupni blok broj: 400, od 29. lipnja 2018., dobavljača [...], plaćanje izvršeno 30. srpnja 2018., prekoračenje 1 dan

II. Zabranjuje se otkupljivaču AGRO GOLD d.o.o. svako daljnje postupanje opisano u točki I. izreke ovoga rješenja, kako u odnosu na dobavljače navedene u točki I. izreke ovoga rješenja, tako i u odnosu na sve ostale dobavljače lubenica.

III. Nalaže se otkupljivaču AGRO GOLD d.o.o. da Agenciji za zaštitu tržišnog natjecanja dostavi na uvid:

- Nacrt tipskog ugovora usklađen s odredbama ZNTP-a, ili odgovarajuću pisanu izjavu o tome da AGRO GOLD d.o.o. više ne posluje s dobavljačima lubenica na temelju tipskih ugovora, već da sa svakim dobavljačem sklapa ugovor posebnog, drugačijeg sadržaja
- Dokaz o plaćanju razlike manje obračunatih i plaćenih lubenica i to po otkupnom bloku broj:
 - 389 od 24. lipnja 2018. dobavljača [...], u kojem je ukupna vrijednost tada isporučених lubenica smanjena za 6.990,50 kuna

- 387 od 23. lipnja 2018. dobavljača [...], u kojem je ukupna vrijednost tada isporučenih lubenica smanjena za 2.867,00 kuna
 - 388 od 23. lipnja 2018. dobavljača [...], u kojem je ukupna vrijednost tada isporučenih lubenica smanjena za 2.836,00 kuna,
- sa zateznim kamatama koje na te iznose teku od prvog sljedećeg dana od dana dospjeća svakog pojedinog otkupnog bloka do plaćanja.

Rok izvršenja: 4 (četiri) mjeseca od dana primitka ovoga rješenja.

IV. Za teške povrede ZNTP-a opisane u točki I. izreke ovoga rješenja, u skladu s odredbama članka 24. stavka 2. točke 1. i 6. ZNTP-a, izriče se otkuplivaču lubenica AGRO GOLD d.o.o. upravno-kaznena mjera u iznosu od:

- 75.000,00 (sedamdesetpettisuća) kuna.

Rok izvršenja: 15 (petnaest) dana od dana izvršnosti ovoga rješenja ako nije podnesena tužba, odnosno po pravomoćnosti sudske odluke, uračunavajući u iznos upravno-kaznene mjere i zakonske zatezne kamate od dana dostave stranci rješenja do dana plaćanja.

V. Ovo rješenje objavit će se na mrežnoj stranici Agencije za zaštitu tržišnog natjecanja, pri čemu će poslovne tajne sadržane u rješenju biti izuzete od javne objave.

Obrazloženje

Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja (dalje u tekstu: AZTN), kao tijelo nadležno za provedbu ZNTP-a je na temelju odredbe članka 42. stavka 1. Zakona o općem upravnom postupku („Narodne novine“, broj 47/09., dalje u tekstu: ZUP) te u skladu s odredbama članka 13. i 14. ZNTP-a, po službenoj dužnosti, radi zaštite javnog interesa, protiv AGRO GOLDA pokrenula upravni postupak radi utvrđivanja iskorištavanja značajne pregovaračke snage nametanjem nepoštenih trgovačkih praksi pri otkupu lubenica, dostavljajući mu obavijest o pokretanju upravnog postupka od 16. srpnja 2018.

Povod za pokretanje predmetnog postupka po službenoj dužnosti bila su saznanja iz anonimne predstavke dostavljene AZTN-u putem elektroničke pošte 15. srpnja 2018., iz čijeg je sadržaja proizlazilo da (između ostalih, tvrtkom navedenih otkuplivača) AGRO GOLD u dolini Neretve preuzima lubenice bez izdavanja bilo kakvog dokumenata te da se otkup obavlja po cijeni nižoj od cijene proizvodnje i to po 0,50 kuna po kilogramu.

S obzirom na to da je:

- odredbom članka 5. stavka 1. ZNTP-a određeno da ugovor između dobavljača i otkuplivača i/ili prerađivača mora biti sklopljen u pisanom obliku i sadržavati sve odredbe bitne za poslovni odnos ugovornih strana, a osobito odredbe o 1. cijeni proizvoda i/ili načinu određivanja, odnosno izračuna cijene, 2. kvaliteti i vrsti poljoprivrednog ili prehrambenog proizvoda koji se isporučuje otkuplivaču i/ili prerađivaču, 3. uvjetima i rokovima plaćanja isporučenog poljoprivrednog ili prehrambenog proizvoda, a rok plaćanja ne može biti dulji od 60 dana od dana primitka poljoprivrednog ili prehrambenog proizvoda koji je predmet isporuke, odnosno ne može biti dulji od 30 dana od dana primitka svježeg proizvoda koji je predmet isporuke, 4. uvjetima i rokovima isporuke poljoprivrednih ili prehrambenih proizvoda koji su predmet ugovora, 5. mjestu isporuke poljoprivrednog ili prehrambenog proizvoda i 6. trajanju ugovora, uz tri iznimke kada pisani ugovor nije potreban: 1) ako primarni

proizvođač prihvati narudžbu otkupljivača i/ili prerađivača na temelju javno objavljenih uvjeta otkupljivača i/ili prerađivača koji su obvezujući i prilažu se otkupnom bloku te koji sadržavaju sve odredbe iz članka 5. stavka 1. točaka 1. do 5. ovoga članka, 2) ako primarni proizvođač i otkupljivač i/ili prerađivač imaju sklopljen ugovor o zajedničkoj proizvodnji koji sadržava i odredbe iz članka 5. stavka 1. točaka 1. do 6. ovoga članka te 3) u slučaju kada primarni proizvođač isporučuje poljoprivredni ili prehrambeni proizvod otkupljivaču i/ili prerađivaču koji je zadruga čiji je član primarni proizvođač, pod uvjetom da statut te zadruge ili pravila i odluke u pisanom obliku, utvrđeni u statutu ili izvedeni iz njega, sadržavaju odredbe koje su po sadržaju u skladu s člankom 5. stavkom 1. ZNTP-a;

- odredbom članka 7. stavka 1. ZNTP-a određeno da za svaku isporuku poljoprivrednog ili prehrambenog proizvoda u skladu s ugovorom sklopljenim između dobavljača i otkupljivača ili prerađivača, odnosno za svaku uslugu povezanu s isporukom poljoprivrednog ili prehrambenog proizvoda mora biti izdan račun ili otkupni blok u skladu s poreznim propisima,

navode iz anonimne prijave o tome da AGRO GOLD otkupljuje lubenice bez bilo kakve dokumentacije, AZTN je ocijenio dostatnim indicijama za pokretanje upravnog postupka po službenoj dužnosti.

Stoga, u ovom je upravnom postupku pokrenutom po službenoj dužnosti, bilo potrebno utvrditi je li otkupljivač AGRO GOLD, iskorištavajući značajnu pregovaračku snagu, nametnuo nepoštene trgovačke prakse u smislu odredbi ZNTP-a svojim dobavljačima lubenica, na način da je nakon 7. prosinca 2017., kada je stupio na snagu ZNTP sklapao pravne poslove izvan forme i bez bitnih sastojaka propisanih odredbama članka 5. ZNTP-a, kao i propustio izdavati dokumente u skladu s odredbama članka 7. ZNTP-a. Pored toga, AZTN je u okviru ovog upravnog postupka ispitivao sve elemente koji se odnose na sadržaj i realizaciju poslovnih odnosa AGRO GOLDA s njegovim dobavljačima lubenica, odnosno otkupa i trgovine lubenicama, pa je u tu svrhu analizirao jesu li predmetni ugovori i opći uvjeti i njihova provedba u skladu s odredbama ZNTP-a.

1. Utvrđivanje propisane visine ukupnoga godišnjeg prihoda otkupljivača

S obzirom na to da nepoštene trgovačke prakse svojim dobavljačima može nametnuti samo trgovac, otkupljivač i/ili prerađivač koji iskorištava značajnu pregovaračku snagu, utvrđivanje postojanja značajne pregovaračke snage u smislu ZNTP-a predstavlja zakonom propisanu pretpostavku za vođenje postupka utvrđivanja iskorištavanja značajne pregovaračke snage nametanjem nepoštenih trgovačkih praksi i postupak utvrđivanja postojanja uvjeta za izricanje upravno-kaznene mjere u pojedinačnim predmetima.

Smatra se da značajnu pregovaračku snagu ima trgovac čiji ukupni godišnji prihod, zajedno s ukupnim godišnjim prihodom s njim povezanih društava, prema posljednjem predanom godišnjem financijskom izvješću prelazi 100.000.000,00 kuna, pri čemu se ne uračunavaju prihodi ostvareni njihovom međusobnom prodajom robe, odnosno pružanjem usluga, dok za otkupljivača i/ili prerađivača taj prag, odnosno na istovrstan način utvrđeni prihodi za te kategorije adresata ZNTP-a, mora prelaziti iznos od 50.000.000,00 kuna (članak 3. ZNTP-a; dalje u tekstu: prihodovni cenzus).

Iz definicije povezanih društava iz članka 2. točke k) ZNTP-a, proizlazi kako ta povezanost uključuje povezanost prema Zakonu o trgovačkim društvima („Narodne novine“ br. 111/93., 34/99., 121/99., 52/00., 118/03., 107/07., 146/08., 137/09., 125/11., 152/11., 111/12., 68/13., 110/15., 40/19.; dalje u tekstu: ZTD), ali i povezanost na temelju računovodstvenih propisa, za koju je relevantna i povezanost putem fizičkih osoba koje sudjeluju u udjelničarskim, nadzornim ili upravljačkim strukturama poduzetnika, ili druga vrsta povezanosti u smislu računovodstvenih propisa.

ZNTP se primjenjuje na svaki konkretan poslovni odnos trgovca, otkupljivača i/ili prerađivača s njegovim dobavljačem, koji udovoljava kriterijima iz ZNTP-a, dakle, da: je riječ o fizičkoj ili pravnoj osobi koja je registrirana za obavljanje kupnje i prodaje robe u smislu propisa koji regulira trgovinu, koja u promatranom odnosu kupuje poljoprivredne ili prehrambene proizvode, pri čemu je svrha kupnje tih proizvoda daljnja prodaja te da ta osoba, zajedno sa svojim povezanim društvima ostvaruje ukupni godišnji prihod utvrđen člankom 3. ZNTP-a.

Stoga, određeni adresat ZNTP-a se može naći u više uloga u smislu ZNTP-a, ovisno o svojoj poziciji u svakom konkretnom ugovornom odnosu pa u tom smislu AZTN, postupajući u skladu s odredbama ZNTP-a, ispituje sadržaj svakog pojedinog poslovnog odnosa koji trgovac, otkupljivač i/ili prerađivač ostvaruje sa svojim dobavljačem.

Zbog toga je u ovom upravnom postupku bilo potrebno utvrditi kojoj kategoriji adresata AGRO GOLD pripada te primjenjuju li se na njega odredbe ZNTP-a. AZTN je elektroničkim putem izvršio uvid: u sudski registar, javno dostupne podatke iz Registra godišnjih financijskih izvještaja te podatke s AZTN-u dostupnog portala FININFO, a posebno u odnosu na alat „Mreža poveznice“, ali i ugovore sklopljene s njegovim dobavljačima lubenica te spis predmeta.

AZTN je utvrdio da AGRO GOLD, kao trgovačko društvo, registrirano između ostalog i za trgovinu, obavlja trgovinu na veliko voćem i povrćem, koje u promatranim poslovnim odnosima, kupuje poljoprivredni proizvod (lubenice) od dobavljača, radi njegove daljnje prodaje trgovcu u smislu odredbe članka 2. točke g) ZNTP-a, slijedom čega proizlazi kako u konkretnim poslovnim odnosima s dobavljačima lubenica, AGRO GOLD nastupa kao otkupljivač u smislu ZNTP-a. Da je tome tako, utvrđeno je i uvidom u cjelokupan spis predmeta, kojom prilikom je utvrđeno da AGRO GOLD na temelju istovrsnih ugovora otkupljuje lubenice pretežito od primarnih proizvođača te ih prodaje dalje svojim kupcima, koji u skladu s općim propisom o trgovini kupuju lubenice radi njihove daljnje prodaje.

Uvidom u javno dostupne podatke iz Registra godišnjih financijskih izvještaja utvrđeno je kako je prema posljednjim predanim financijskim izvještajima u trenutku pokretanja ovoga upravnog postupka (Bilanca, Račun dobiti i gubitka i Bilješke uz financijske izvještaje), dakle godišnjim financijskim izvještajima za 2017., AGRO GOLD ostvario samostalno ukupan prihod od 7.196.198,00 kuna.

Uvidom u podatke iz sudskog registra, kao i u podatke s AZTN-u dostupnog portala FININFO, a posebno u odnosu na alat „Mreža poveznice“, utvrđeno je kako je AGRO GOLD povezano s trgovačkim društvima SETOVIA VOĆE d.o.o., Zagreb, Slavonska avenija 7, OIB: 78989677212 (dalje u tekstu: Setovia voće) i Via-Log d.o.o., Zagreb, Slavonska avenija 7, OIB: 70764907284. (dalje u tekstu: Via-Log). Riječ je o povezanosti utemeljenoj na računovodstvenim propisima, pri čemu se povezanost ogleda u činjenici da je u sva tri trgovačka društva Hrvoje Bekavac, OIB: 38439332025 jedini njihov član, odnosno imatelj svih poslovnih udjela u svakom od društava, koji je uz to i osoba ovlaštena za zastupanje (direktor u AGRO GOLDU i Setovia voću te prokurist u Via-Logu).

Uvidom u sudski registar i u javno dostupne podatke i dokumentaciju iz Registra godišnjih financijskih izvještaja i to: Bilancu, Račun dobiti i gubitka, Bilješke uz financijske izvještaje i za Setovia voće i Via-Log, utvrđeno je kako ukupni prihodi ostvareni u 2017. Setovia voća iznose 54.950.889,00 kuna, a Via-Loga d.o.o. 1.960.850,00 kuna.

Nadalje, uvidom u podatke o poslovnim događajima s povezanim osobama za razdoblje od 1. siječnja 2017. do 31. prosinca 2017. (obrazac PD-IPO) za AGRO GOLD, pribavljene službenim putem od Ministarstva financija, Porezne uprave, Područnog ureda Dubrovnik, Ispostave Metković, kao i podacima koje je stranka na zahtjev AZTN-a dostavila 26. listopada 2018., neosporno je utvrđena povezanost AGRO GOLDA i Setovia voća, pri čemu iz obrasca

PD-IPO proizlazi da prihod AGRO GOLDA, ostvaren prodajom roba i pružanjem usluga s povezanim društvom Setovia voće iznosi 100.000,00 kuna.

S obzirom na to da ukupni prihod AGRO GOLD zajedno s ukupnim prihodom s njim povezanih društava Setovia voća i Via-Log, umanjen za prihode ostvarene prodajom robe, odnosno pružanjem usluga između povezanih društava, prema zadnjim predanim financijskim izvještajima u trenutku pokretanja ovoga upravnog postupka (16. srpnja 2018.), a riječ je dakle, o financijskim izvještajima za 2017., prelazio iznos od 50.000.000,00 kuna, AZTN je utvrdio kako je AGRO GOLD ispunjavao kriterije iz članka 3. stavka 3. i 5. ZNTP-a, što ga je činilo otkupljivačem sa značajnom pregovaračkom snagom u smislu ZNTP-a.

Pored iznesenoga, a kako su tijekom trajanja ovoga postupka predani i godišnji financijski izvještaji za 2018., kao godinu u kojoj je AGRO GOLD prema utvrđenjima iz ove Obavijesti o utvrđenom činjeničnom stanju, iskorištavajući značajnu pregovaračku snagu nametao nepoštene trgovačke prakse svojim dobavljačima lubenica, AZTN je na istovrstan način izvršio uvid u godišnje financijske izvještaje AGRO GOLDA i s njim povezanim Setovia voćem i Via-Logom za 2018., kao i podatke o prihodima ostvarenim prodajom unutar grupe. Tom prilikom, AZTN je utvrdio kako je AGRO GOLD u toj poslovnoj godini, s ostvarenim ukupnim godišnjim prihodima u iznosu od 8.424.233,00 kuna, zajedno s ukupnim prihodima Setovia voća u iznosu od 66.741.917,00 kuna i Via-Loga u iznosu od 2.523.024,00 kuna, pri čemu nisu ostvarili prihode od međusobne prodaje roba i pružanjem usluga, ispunjavao uvjete iz članka 3. stavka 3. i 5. ZNTP-a, što ga je nesporno i u vrijeme nametanja u ovom postupku utvrđenih nepoštenih trgovačkih praksi, činilo otkupljivačem u smislu odredbi ZNTP-a.

Također, AZTN je izvršio uvid i u godišnje financijske izvještaje AGRO GOLDA i s njim povezanih osoba za 2019., kojom prilikom je utvrdio da je s ostvarenim ukupnim godišnjim prihodom u toj godini od 14.555.662,00 kuna, zajedno s ukupnim godišnjim prihodom Setovia voća od 86.274.826,00 kuna i Via-Loga od 2.983.187,00 kuna, pri čemu nisu ostvarili prihode od međusobne prodaje roba i pružanjem usluga, AGRO GOLD i u 2019. ispunjavao uvjete koji ga čine otkupljivačem u smislu odredbi članka 3. stavaka 3. i 5. ZNTP-a.

S obzirom na to da su u međuvremenu postali dostupni podaci o ukupnim godišnjim prihodima i za 2020., AZTN je izvršio uvid i u godišnje financijske izvještaje AGRO GOLDA i s njim povezanih osoba ostvarenih u 2020., kojom prilikom je utvrdio da je s ostvarenim ukupnim godišnjim prihodom u toj godini od 10.944.713,00 kuna, zajedno s ukupnim godišnjim prihodom Setovia voća od 108.452.961,00 kuna i Via-Loga od 2.422.620,00 kuna, pri čemu u računu dobiti i gubitka nisu navedeni prihodi koje su ova društva ostvarila međusobnom prodajom robe odnosno pružanjem usluga, AGRO GOLD i u 2020. ispunjavao uvjete koji ga čine otkupljivačem u smislu odredbi članka 3. stavaka 3. i 5. ZNTP-a.

2. Ispitni postupak - pribavljanje podataka, dokumentacije i pisanih pojašnjenja te usmena rasprava

U okviru ispitnog postupka, AZTN je od AGRO GOLDA prikupljao podatke, dokumentaciju i pisana pojašnjenja, na temelju ovlasti iz članka 17. stavka 1. ZNTP-a te održao usmenu raspravu 3. srpnja 2019. i 11. rujna 2019., u skladu s odredbama članka 54. ZUP-a.

U tom smislu AZTN je analizirao podatke i dokumentaciju dostavljenu uz podneske AGRO GOLDA od 6. kolovoza 2018., 5. listopada 2018., 26. listopada 2018., 21. lipnja 2019., 7. kolovoza 2019., 20. rujna 2019., od 23. listopada 2020. te od 18. ožujka 2021.

2.1. Podnesci – dostava podatka dokumentacije i pisanih pojašnjenja

AZTN je uz obavijest o pokretanju upravnog postupka od 16. srpnja 2018., pozivom na odredbu članka 17. stavka 1. ZNTP-a, zatražio od AGRO GOLDA dostavu podataka i dokumentacije bitne za njegov poslovni odnos s dobavljačima lubenica u razdoblju od 1. travnja 2018., do kada su morali biti usklađeni svi ugovori sklopljeni prije stupanja na snagu ZNTP-a (7. prosinca 2017.) između dobavljača i trgovaca ili otkupljivača i/ili prerađivača s odredbama toga zakona (članak 32. ZNTP-a), do primitka zahtjeva u AGRO GOLDU, 24. srpnja 2018.

Postupajući u skladu sa zahtjevom AZTN-a, AGRO GOLD je u otvorenom roku, uz podnesak zaprimljen kod AZTN-a 6. kolovoza 2018., dostavio veći dio traženih dokumenata.

U tom smislu, dostavio je podatke o 19 dobavljača od kojih je dobavljao lubenice u 2018., karticu artikla lubenica 00128 u razdoblju od 1. siječnja 2018. do 26. srpnja 2018.; ugovore sklopljene s dobavljačima [...], [...], [...], [...], [...], [...], [...], [...], [...], [...], [...], vlasnikom [...], [...], vlasnikom [...], [...], [...], [...], [...], vlasnikom [...], [...] i [...], svi pod nazivom „Opći ugovor o kupnji poljoprivrednih proizvoda“ i svi s datumom 1. travnja 2018.; a za te je dobavljače AGRO GOLD dostavio i kartice dobavljača, dio računa i otkupnih blokova te potvrda o plaćanju.

U odnosu na dobavljača Setovia voće, straka je dostavila samo karticu dobavljača, ali ne i ugovor ili bilo kakvo drugo pisano očitovanje o načinu poslovanja s tim dobavljačem.

Osim iznesenog, stranka je propustila dostaviti ugovore na temelju kojih je poslovala u razdoblju nakon stupanja na snagu ZNTP-a, 7. prosinca 2017. do 31. ožujka 2018., odnosno odgovarajuće pisano očitovanje o načinu na koji je poslovala u tom razdoblju, ili izjašnjenje o tome da u tom razdoblju uopće nije poslovala s dobavljačima lubenica.

S obzirom na to da je stranka propustila dostaviti dio tražene dokumentacije i pojašnjenja, AZTN je pozivom na odredbu članka 17. stavka 1. ZNTP-a, dopisom od 10. rujna 2018., zatražio dostavu nedostavljenih, ali i dodatnih podataka, dokumentacije i pisanih pojašnjenja.

Postupajući po zahtjevu AZTN-a, stranka je uz podnesak od 5. listopada 2018. dostavila:

- izvadak po transakcijskom računu broj 120, od 25. srpnja 2018., koji je izdala Privredna banka Zagreb d.d., Zagreb, za klijenta AGRO GOLD, s pojašnjenjem o tome da je plaćanje obveza dobavljaču [...] po zaduženju PR614/OB389 te [...] po zaduženjima: PR552/OB315 i PR619/OB394 izvršila skupnim plaćanjem odlaskom u banku pa je umjesto potvrde o plaćanju priložila u formi skupnog izvoda
- Ugovor o kupoprodaji robe od 1. travnja 2018., koji je stranka, kao prodavatelj, sklopila sa Setovia voćem, kao kupcem, kao i Ugovor o kupoprodaji robe od 1. siječnja 2017. koji je stranka, kao prodavatelj, sklopila sa Setovia voćem, kao kupcem te karticu dobavljača Setovia voće za razdoblje od 3. svibnja 2018. do 15. kolovoza 2018.
- Anekse „Općeg ugovora od kupnji poljoprivrednih proizvoda“ sklopljene s dobavljačima [...], [...], [...], [...], [...], [...], [...], [...], [...], [...], [...], vlasnikom [...], [...], vlasnikom [...], [...], [...], [...], [...], vlasnikom [...], [...] i [...], svaki s datumom od 10. travnja 2018.
- Anekse „Općeg ugovora od kupnji poljoprivrednih proizvoda“ sklopljene s dobavljačima [...], [...], [...], vlasnikom [...], [...], vlasnikom [...]
- potvrde o plaćanja u odnosu na račune/otkupne blokove naznačene u dopisu AZTN-a od 10. rujna 2018., kao i otkupne blokove za isporučene lubenice [...].

U odnosu na zahtjev AZTN-a za pojašnjenjem o tome na što se odnosi Potvrda o izvršenom nalogu s opisom plaćanja PL.PO OB 272 dobavljaču [...], stranka se izjasnila da je riječ o plaćanju za artikl dinju-pipun u količini od 625 kilograma po cijeni od 3,00 kune po kilogramu.

U odnosu na dopisom AZTN-a od 10. rujna 2018. zatraženu dostavu potvrde o plaćanjima dobavljaču [...], vlasniku [...] po više zaduženja, među kojima i po računima broj PR735/RN10-

1-1, PR380/RN11-1-1, stranka je iskazala da po zaduženjima PR735/RN10-1-1, PR380/RN11-1-1 plaćanje nije bilo izvršeno.

Prilikom dostave opisanih podneska i priloga, stranka je propustila dostaviti Aneks „Ugovora od kupnji poljoprivredni proizvoda“, sklopljenog s dobavljačem [...], ali i Ugovor na temelju kojeg je otkupljivala lubenice od Setovia voća te odgovarajućim aneksom tom ugovoru ako ga je bilo. Isto tako, stranka je propustila dostaviti i osnovne ugovore, dakle Ugovore o kupnji poljoprivrednih proizvoda sklopljene s dobavljačima [...], [...], [...], [...], vlasnicom [...], [...], vlasnikom [...].

Stranka je propustila dostaviti i opće uvjete poslovanja, ili odgovarajuće pisano očitovanje da nije poslovala na temelju općih uvjeta.

Isto tako, stranka je propustila dostaviti i anekse Općem ugovoru o kupnji poljoprivrednih proizvoda za dobavljače [...] i [...], traženu dokumentaciju vezanu uz poslovanje sa Setovia voćem (potvrde o plaćanju), ili odgovarajuće pisano očitovanje o valjanim razlozima zbog kojih eventualna dostava tih isprava ne bi bila moguća.

Pored iznesenog, AGRO GOLD je propustio dostaviti i otkupne blokove: PR507/OB277, PR516/OB283, PR525/OB291, PR548/OB311, PR677/OB412, vezane uz izvršena plaćanja [...], kao i potvrde o plaćanju dobavljačima: [...], vlasniku [...]; i to za plaćanje po računima PR735/RN10-1-1 od 29. svibnja 2018., i PR380/RN11-1-1 od 29. svibnja 2018. te [...] po računima PR614/OB389 od 24. lipnja 2018. i PR956/OB618 od 25. srpnja 2018.

AZTN je uočio kako na popisu dobavljača lubenica, koji je stranka dostavila uz podnesak od 6. kolovoza 2018. nisu bili navedeni dobavljači: [...], [...], [...], [...], vlasnica [...], te [...], vlasnik [...] pa nisu bili dostavljeni ni ugovori za te dobavljače.

Zbog ponovnog propusta stranke da dostavi svu zatraženu dokumentaciju, AZTN se dopisom od 6. lipnja 2019., pozivom na odredbu članka 17. stavka 1. ZNTP-a, ponovno obratio AGRO GOLDU sa zahtjevom za dostavom podataka, dokumentacije i pojašnjenja koje je propustio dostaviti ranije tijekom postupka, ali i dokumentacije potrebne radi razjašnjenja odlučnih činjenica vezanih uz ovu upravnu stvar.

U podnesku od 21. lipnja 2019., stranka je u bitnom iznoseći o važnosti dobre suradnje s njezinim dobavljačima, kao bitnom čimbeniku stabilnog i kontinuiranog rasta AGRO GOLDA tijekom godina, a s ciljem zadržavanja transparentnosti poštenog poslovanja, izrazila spremnost da AZTN-u pruža redovite izvještaje o poštivanju ZNTP-a, ne samo u pogledu poslovanja s lubenicama, već u odnosu na svako poslovanje koje može biti od interesa AZTN-u, ističući pritom kako pored primarnog cilja stjecanja profita, nastoji biti i društveno odgovorna prema ovom sektoru.

Uz opisani podnesak stranka je dostavila i pisana očitovanja iz kojih u bitnom proizlazi da:

- su opći uvjeti poslovanja u cijelosti inkorporirani u Opće ugovore o kupnji poljoprivrednih proizvoda i Aneks općih uvjeta o kupoprodaji te da u 2018. nije imala zaseban dokument pod nazivom „Opći uvjeti poslovanja“
- u razdoblju od 1. travnja 2018. do 16. srpnja 2018. nije otkupljivala lubenice od dobavljača [...], [...], [...], [...], vlasnice [...] te [...], vlasnika [...], pa za to razdoblje nije niti mogla dostaviti analitičke kartice, otkupne blokove i potvrde o plaćanju. Kao dokaz toj tvrdnji, stranka je u odnosu na te dobavljače dostavila kartice artikla: LUBENICA 00128 za razdoblje od 1. siječnja 2018. do 31. prosinca 2018., iz kojih proizlazi da prije kolovoza 2018. ti dobavljači nisu isporučivali lubenice AGRO GOLDU.

Pored iznesenog, stranka je uz podnesak od 21. lipnja 2019. dostavila Opće ugovore o kupnji poljoprivrednih proizvoda, svi s datumom od 2. siječnja 2018., sklopljene s dobavljačima te pripadajućim Aneksima „Općeg ugovora od kupnji poljoprivrednih proizvoda“, svi s datumom 10. travnja 2018., sklopljene s dobavljačima [...], [...], [...], [...], vlasnicom [...] te [...], vlasnikom

[...], a isto tako, dostavila je i Anekse „Općeg ugovora od kupnji poljoprivrednih proizvoda“, koji nose datum 10. travnja 2018., sklopljene s dobavljačima [...] i [...].

Stranka je u prilogu tog podneska dostavila i tražene otkupne blokove za lubenice koje je isporučio dobavljač [...], kao i tražene potvrde o plaćanju (odnosno odgovarajuće izvratke po transakcijskom računu stranke) dobavljačima [...], [...], vlasniku [...] te [...].

Dostavljeno je i 15 cjenika voća i povrća za razdoblje od 2. travnja 2018. do 15. srpnja 2018., na kojima se lubenica, kao artikl pojavljuje prvi put u cjeniku od 18. lipnja 2018. za razdoblje od 18. lipnja 2018. do 24. lipnja 2018.

U odnosu na zahtjev AZTN-a stranci da pojasni razliku u iznosu navedenom na otkupnom bloku OB 272 od 14. lipnja 2018. [...] (2.196,00 kuna), od stvarno isplaćenog iznosa (1.875,00 kuna), stranka nije dala pojašnjenje, već je samo ponovila dostavu financijske dokumentacije.

S obzirom na to da je postojala potreba za dodatnim razjašnjenjem pojedinih činjenica i okolnosti, kao i zbog činjenice da stranka nije na usmenoj raspravi raspolagala svim potrebnim informacijama, AZTN je na usmenoj raspravi 3. srpnja 2019., u skladu s odredbom članka 17. stavka 1. ZNTP-a, zaključkom pozvao stranku da dostavi dodatnu dokumentaciju, podatke i pojašnjenja.

Postupajući po zaključku AZTN-a donesenom na usmenoj raspravi 3. srpnja 2019., stranka je 7. kolovoza 2019. dostavila cjenike za razdoblje od 16. srpnja 2018. do 30. kolovoza 2018. i to: 1) od 16. srpnja 2018. za razdoblje od 16. srpnja 2018. do 22. srpnja 2018., 2) od 23. srpnja 2018. za razdoblje od 23. srpnja 2018. do 29. srpnja 2018., 3) od 30. srpnja 2018. za razdoblje od 30. srpnja 2018. do 5. kolovoza 2018., 4) od 6. kolovoza 2018. za razdoblje od 6. kolovoza 2018. do 12. kolovoza 2018., 5) od 13. kolovoza 2018. za razdoblje od 13. kolovoza 2018. do 19. kolovoza 2018., 6) od 20. kolovoza 2018. za razdoblje od 20. kolovoza 2018. do 26. kolovoza 2018., 7) od 27. kolovoza 2018. za razdoblje od 27. kolovoza 2018. do 2. rujna 2018.

Isto tako, dostavila je kartice dobavljača, račune/odnosno otkupne blokove i potvrde o plaćanjima u odnosu na dobavljače: [...], vlasnika [...], [...], vlasnicu, [...], vlasnicu [...], [...], vlasnika [...], [...], [...], [...], kao i otkupni blok 000448 od 6. srpnja 2018. dobavljača [...] s potvrdom o izvršenom plaćanju.

Stranka je dostavila Opći ugovor o kupnji poljoprivrednih proizvoda, sklopljen 1. siječnja 2019. između AGRO GOLDA, kao otkupljivača i Setovia voća, kao dobavljača, ali ne i ugovor na temelju kojeg je s tim dobavljačem poslovala u 2018. godini.

U odnosu na zahtjev AZTN-a da se očituje o razlozima zbog kojih je dobavljaču [...] isplaćen manji iznos (1.875,00 kuna) od onog navedenog u otkupnom bloku br. 272 od 14. lipnja 2018. (2.196,00 kuna), stranka je u pisanoj formi dostavila odgovarajuće pojašnjenje, čiji je sadržaj detaljno izložen u točki 4.2.3. obrazloženja ovoga rješenja.

Postupajući po zaključku AZTN-a, donesenom na usmenoj raspravi 11. rujna 2019., stranka je 20. rujna 2019. dostavila: Opći ugovor o kupnji poljoprivrednih proizvoda sklopljen 1. siječnja 2018. između AGRO GOLDA, kao otkupljivača/kupca i Setovia voća, kao dobavljača, Aneks „Općeg ugovora o kupnji poljoprivrednih proizvoda“ sklopljenog 2. siječnja 2018. između tih ugovornih strana s nepopunjenim cjenicima voća, povrća i suhog programa u prilogu tog Aneksa te Aneks „Općeg ugovora o kupnji poljoprivrednih proizvoda sklopljen 2. siječnja 2019., između AGRO GOLDA, kao otkupljivača/trgovca i Setovia voća, kao dobavljača s nepopunjenim cjenicima voća, povrća i suhog programa u prilogu tog Aneksa.

S obzirom na to da su nakon usmene rasprave na temelju dokumentacije dostavljene 7. kolovoza 2019. i 20. rujna 2019. otvorena još neka pitanja koja je bilo potrebno razjasniti, AZTN se 16. rujna 2020. ponovno obratio stranci sa zahtjevom za dostavom podataka, dokumentacije i pisanih pojašnjenja, u skladu s odredbom članka 17. stavka 1. ZNTP-a.

Postupajući po zahtjevu AZTN-a, stranka je u podnesku od 23. listopada 2020. u bitnom izjavila da je u 2019. poslovala, odnosno otkupljivala lubenice od 14 dobavljača i to: [...] (OPG), [...], [...], [...], [...], [...], vlasnika [...], PG [...], [...], [...], [...], [...], [...], [...], [...] i Setovia voća, na temelju Općeg ugovora o kupnji poljoprivrednih proizvoda iz 2018.

Isto tako, izjavila je i da je u 2020. otkupljivala lubenice od 8 dobavljača i to od: [...], [...], [...], PG [...], [...], [...], [...] i Setovia voća, na temelju Općeg ugovora o kupnji poljoprivrednih proizvoda iz 2018.

Uz podnesak od 23. listopada 2020. stranka je dostavila cjenike voća i povrća za razdoblje od 2. travnja 2018. do 15. srpnja 2018. i to: od 2. travnja 2018. za razdoblje od 2. travnja 2018. do 8. travnja 2018., od 9. travnja 2018. za razdoblje od 9. travnja 2018. do 15. travnja 2018., od 16. travnja 2018., za razdoblje od 16. travnja 2018. do 11. travnja 2018., od 23. travnja 2018. za razdoblje od 23. travnja 2018. do 29. travnja 2018., od 28. svibnja 2018. za razdoblje od 28. svibnja 2018. do 3. lipnja 2018., od 4. lipnja 2018. za razdoblje od 4. lipnja 2018. do 10. lipnja 2018., od 11. lipnja 2018. za razdoblje od 11. lipnja 2018. do 17. lipnja 2018., od 18. lipnja 2018. za razdoblje od 18. lipnja 2018. do 24. lipnja 2018., od 25. lipnja 2018., za razdoblje od 25. lipnja 2018. do 1. srpnja 2018., od 2. srpnja 2018. za razdoblje od 2. srpnja 2018. do 8. srpnja 2018., od 9. srpnja 2018. za razdoblje od 9. srpnja 2018. do 15. srpnja 2018.

U odnosu na zahtjev AZTN-a da dostavi potvrdu o plaćanju i/ili pisano izjašnjenje o tome kojom je kompenzacijom podmirila potraživanja Setovia voća s osnova njezinih računa br.: 3722/1/2, 3479/1/2, 3721/1/2, 3459/1/2, 3280/1/2, 3278/1/2, 2970/1/2, 2969/1/2, 2776/1/2, 2789/1/2, 2771/1/2, 2768/1/2, 2432/1/2, 2294/1/2 i 2293/1/2, sva iz 2018., stranka je izjavila da su u odnosu na navedene račune izvršene kompenzacije, o čemu je dostavila izjave o kompenzacijama: KP/192 s datumom ispisa 20. lipnja 2018., KP/220 s datumom ispisa 17. srpnja 2020., KP/226 s datumom ispisa 23. srpnja 2018., te KP/268 s datumom ispisa 29. rujna 2018.

Na zahtjev AZTN-a od 17. veljače 2021., stranka je 18. ožujka 2021. dostavila podatke i dokumentaciju koja se odnosi na njezine kupce lubenica u 2018. i to popis kupaca AGRO GOLDA koji su od njega otkupljivali lubenice u sezoni otkupa 2018 te kartice artikla: lubenica za razdoblje od 1. siječnja 2018. do 31. prosinca 2018.

2.2. Usmena rasprava

Radi utvrđivanja svih činjenica i okolnosti bitnih za razjašnjenje pravog stanja stvari, a u skladu s odredbom članka 54. stavka 1. ZUP-a, AZTN je zaključkom od 11. lipnja 2019., odredio održavanje usmene rasprave, na koju su pored stranke, u svojstvu svjedoka pozvani AGRO GOLDOVI dobavljači lubenica [...], [...], vlasnik [...], i [...], odabrani metodom uzorka prema kriteriju ukupno nabavljene količine lubenica u 2018.

Na usmenu raspravu 3. srpnja 2019. pristupili su za stranku njezin zastupnik po zakonu Hrvoje Bekavac, direktor te svjedok [...]. Na usmenu raspravu nisu pristupili uredno pozvani svjedoci [...] i [...].

U podnesku od 28. lipnja 2019., kojim obavještava da nije u mogućnosti pristupiti usmenoj raspravi zbog započete sezone berbe i isporuke robe, izražavajući zadovoljstvo dugogodišnjim poslovnim odnosom s AGRO GOLDOM, [...] naveo je u bitnom i kako ostvaruje dobru poslovnu suradnju, kako pri otkupu robe uredno izdaje otkupni blok s cijenom koja je istaknuta na oglasnoj ploči otkupnog mjesta te da plaćanje zna biti i prije dogovorenog roka.

Dobavljačica [...] ispričala je svoj nedolazak na usmenu raspravu lošim zdravstvenim i financijskim stanjem, također izražavajući zadovoljstvo dugogodišnjom uspješnom suradnjom u okviru koje AGRO GOLD plaća kupljenu robu.

Na usmenoj raspravi 3. srpnja 2019. AZTN je utvrđivao sve relevantne činjenice i okolnosti poslovnog odnosa otkuplivača AGRO GOLDA i njegovih dobavljača lubenica, nakon 1. travnja 2018., kada je započela puna primjena ZNTP-a. U tu svrhu, u svojstvu svjedoka saslušan je AGRO GOLDOV dobavljač [...], a stranci je u skladu s odredbom članka 54. stavka 3. ZUP-a pružena mogućnost postavljati pitanja svjedoku te dopunjavanja navoda tijekom rasprave, kao i izjašnjavanje o svim drugim činjenicama i okolnostima bitnim za razjašnjenje ove upravne stvari.

Svjedok [...] je na usmenoj raspravi iskazivao o načinu otkupa lubenica, načinu na koji se određuje kvaliteta lubenice, načinu postupanja s lubenicama koje ne udovoljavaju ugovorenoj kvaliteti, načinu isporuke, načinu upoznavanja s cijenom i plaćanjem, subjektivnom odnosu prema načinu poslovanja sa strankom i mjestu isporuke proizvoda. Dijelovi iskaza ovoga svjedoka, uneseni u zapisnik o usmenoj raspravi, na koje ni svjedok, ni stranka, nisu imali primjedbi, detaljno su preneseni u obrazloženja pojedinih utvrđenja u ovome postupku.

Također, na toj raspravi, stranci su predloženi podnesci [...] od 28. lipnja 2019. i [...] od 2. srpnja 2019. te joj je bila dana mogućnost da se očituje o njihovom sadržaju. Nakon uvida u sadržaj podnesaka, stranka je iskazala da nema potrebu na te dokumente posebno se očitovati.

U skladu s odredbama članka 52. ZUP-a, stranci je pored ostalih zajamčenih prava, omogućeno i davanje izjava, a dijelovi dane izjave, uneseni u zapisnik o usmenoj raspravi, na koje na koje stranka nije imala primjedbi, detaljno su preneseni u obrazloženja pojedinih utvrđenja u ovome postupku.

Ocjenjujući potrebnim izvesti dokaze saslušanjem svjedoka, određen je nastavak usmene rasprave 11. rujna 2019. na koju su, pored stranke pozvani i svjedoci [...], [...] i [...].

Na usmenu raspravu 11. rujna 2019. nisu pristupili uredno pozvani svjedoci [...], [...] i [...], od kojih je svaki podneskom obavijestio AZTN o tome da nije u mogućnosti pristupiti usmenoj raspravi, pritom izražavajući zadovoljstvo načinom poslovanja sa strankom.

Tako je [...] iz Opuzena, podneskom zaprimljenim u AZTN-u 4. rujna 2019., obavještavajući o nemogućnosti pristupa na usmenu raspravu, kao razloge je naveo svoj angažman oko sezone berbe mandarina i svoje loše financijske prilike. Pored iznesenoga, u bitnom je naveo i da AGRO GOLD u sezoni otkupa mandarina 2018. nije imao niže cijene od ostalih otkuplivača, od kojih neki nisu ni obavljali otkup te kako je AGRO GOLD obavljao plaćanja uredno u roku od mjesec dana.

Obavještavajući o ponovnoj nemogućnosti pristupa usmenoj raspravi, u podnesku od 8. rujna 2019., svjedok [...] je u bitnom kao razloge naveo svoje sudjelovanje u postupku berbe i prodaje mandarina, kao i sudjelovanje u sadnji kupusnjača, a izrazio je i zadovoljstvo dugogodišnjom profesionalnom, urednom i korektnom suradnjom s AGRO GOLDOM, navodeći pritom kako nije imao problema s prodajom robe stranci, kako u odnosu na kvalitetu, tako i u odnosu na cijenu, napominjući da se prilikom otkupa robe uredno izdaje otkupni blok s cijenom koja je istaknuta na oglasnoj ploči otkupnog mjesta.

Podneskom zaprimljenim u AZTN-u 11. rujna 2019., svjedok [...] je kao razlog nemogućnosti pristupa usmenoj raspravi naveo kao su u tijeku radovi u polju od kojih živi, a naveo je i da u odnosu na poslovanje s AGRO GOLDOM pri otkupu lubenica nije imao problema, kako ni s otkupom, ni s cijenom te da mu je sve uredno plaćeno.

Ovi su podnesci predočeni stranci, koja je ukazala kako iz sadržaja tih podnesaka proizlazi da su pozvani svjedoci zadovoljni poslovanjem s AGRO GOLDOM.

S obzirom na to da na usmenu raspravu nisu pristupili pozvani svjedoci, stranci je ponovno bila dana mogućnost da se u skladu s odredbama članka 52. i 54. stavka 3. ZUP-a izjasni o dotadašnjem tijeku postupka pri čemu je stranka ponovno izjavila da ostaje pri svim navodima koji su istaknuti tijekom postupka, a odgovarala je i na pitanja koja su joj na toj raspravi postavljena.

Ocjenjujući da nema potrebe za daljnjim pozivanjem svjedoka, kao i da će ovu upravu stvar biti moguće razjasniti i bez saslušanja svjedoka koji se nisu odazvali pozivu, AZTN nije zakazivao novu usmenu raspravu.

Na zapisnike s usmene rasprave od 3. srpnja 2019. i 11. rujna 2019. stranka nije imala primjedbi, što je potvrdila svojim potpisom.

3. Mogućnost preuzimanje obveza od strane otkupljivača i/ili prerađivača

Odredbom članka 18. stavka 1. ZNTP-a dana je mogućnost stranci protiv koje je pokrenut upravni postupak radi utvrđivanja iskorištavanja značajne pregovaračke snage otkupljivača i/ili prerađivača ili trgovca nametanjem nepoštenih trgovačkih praksi njihovim dobavljačima, da u roku od 40 dana od dana pokretanja postupka predloži preuzimanje obveze izvršenja određenih mjera i uvjeta te rokove u kojima će to učiniti kako bi se otklonile nepoštene trgovačke prakse.

Opisanu mogućnost i pravo AGRO GOLD, kao stranka protiv koje je pokrenut upravni postupak po službenoj dužnosti 16. srpnja 2018., nije iskoristio u zakonskom roku iz članka 18. stavka 1. ZNTP-a, a takav zahtjev nije postavio ni izvan toga roka.

4. Odluka Vijeća za zaštitu tržišnog natjecanja o utvrđenom činjeničnom stanju i Obavijest AZTN-a o utvrđenom činjeničnom stanju od 16. travnja 2021.

4.1. Odluka Vijeća za zaštitu tržišnog natjecanja

Vijeće za zaštitu tržišnog natjecanja (dalje u tekstu: Vijeće) je na svojoj 11/2021. sjednici, održanoj 16. travnja 2021., u skladu sa svojim ovlastima iz članka 19. stavka 1. ZNTP-a, na temelju do tada u upravnom (ispitnom) postupku utvrđenih činjenica i okolnosti, odlučilo kako je stranka u postupku, AGRO GOLD, iskorištavajući značajnu pregovaračku snagu, svojim dobavljačima lubenica nametnuo nepoštene trgovačke prakse u smislu ZNTP-a.

U bitnom, te su se povrede odnosile na:

- nedostatke vezane uz bitne elemente taksativno navedenih ugovora, koje je stranka sklopila s 23 dobavljača lubenica sezone otkupa 2018. i to u odnosu na: nejasno ugovorenu odredbu o cijeni, proizvoda i/ili načinu njezina određivanja, odnosno izračuna, što je protivno odredbi članka 5. stavka 1. točke 1. ZNTP-a (točka I. Obavijesti o utvrđenom činjeničnom stanju)
- nedostatak odredbe o vrsti poljoprivrednih proizvoda koji su predmetom isporuke, što je protivno odredbi članka 5. stavka 1. točke 2. ZNTP-a (točka III. Obavijesti o utvrđenom činjeničnom stanju)
- nejasnoj odredbi o uvjetima i rokovima isporuke proizvoda, što je protivno odredbi članka 5. stavka 1. točke 4. ZNTP-a (točka IV. Obavijesti o utvrđenom činjeničnom stanju)

stanju), što sve predstavlja nepoštene trgovačke prakse u smislu odredbe članka 4. stavka 2. točke 1. ZNTP-a,

pri čemu su te povrede trajale od dana naznačenog na svakom Općem ugovoru o kupnji poljoprivrednih proizvoda, dakle od 2. siječnja 2018., odnosno 1. travnja 2018., kao datuma koji nose ti ugovori, do dana donošenja Obavijesti o utvrđenom činjeničnom stanju, dok je povreda vezana uz nedostatak odredbe o vrsti poljoprivrednih proizvoda koji su predmetom isporuke do 9. travnja 2018., nakon čega su sklopljeni Aneksi „Općeg ugovora od kupnji poljoprivrednih proizvoda“, svi s datumom 10. travnja 2018.

- činjenicu da je stranka, obračunavajući vrijednost isporučenih lubenica po cijeni nižoj od cijene lubenica naznačene u cjeniku za taj tjedan isporuke lubenica u odnosu na tri, u točki III Obavijesti o utvrđenom činjeničnom stanju taksativno određena otkupna bloka, netransparentno umanjila vrijednost lubenica standardne kvalitete, što predstavlja nepoštenu trgovačku prasku u smislu odredbe članka 4. stavka 2. točke 6., u vezi s odredbom članka 11. točke 1. ZNTP-a, pri čemu je trajanje povrede određeno od izdavanja svakog od otkupnih blokova pa do donošenja Obavijesti o utvrđenom činjeničnom stanju
- plaćanja koja je stranka u razdoblju od 16. svibnja 2018., do dana donošenja Obavijesti o utvrđenom činjeničnom izvršavala svojim dobavljačima lubenica u rokovima dužim od 30 dana za svježi proizvod, što predstavlja nepoštenu trgovačku prasku u smislu odredbe članka 4. stavka 2. točke 6. u vezi s odredbom članka 11. točke 9. ZNTP-a i to po 62 otkupna bloka i računa, taksativno navedenima u točki VI. Obavijesti o utvrđenom činjeničnom stanju. S obzirom na to da je stranka uz podnesak zaprimljen u AZTN-u 9. lipnja 2021. dostavila dokaze o izvršenom plaćanju po računima dobavljača [...], vlasnika [...] broj 10-1-1, od 29. svibnja 2018. i 11-1-1, od 29. svibnja 2018., a koja su oba podmirena 27. srpnja 2018., AZTN je trajanje povrede u odnosu na te račune izmijenio na odgovarajući način, što je opisano u točki 6.2.2. obrazloženja ovoga rješenja.

Nakon uvida u pisanu obranu, koju je stranka dostavila 17. svibnja 2021. i održane glavne rasprave, 27. svibnja 2021., Vijeće je s obzirom na prirodu poslovnog odnosa AGRO GOLDA i Setovia voća, odlučilo odustati do utvrđenja povrede iz tog poslovnog odnosa, a razlozi za navedenu odluku Vijeća detaljno su obrazloženi u točkama 6.2.2. i 6.3. obrazloženja ovoga rješenja pa se ovdje neće posebno obrazlagati.

U skladu s opisanom odlukom Vijeća, AZTN je u smislu odredbe članka 19. stavka 1. i 4. ZNTP-a izradio i dostavio stranci Obavijest o utvrđenom činjeničnom stanju od 16. travnja 2021. (dalje u tekstu: Obavijest AZTN-a od 16. travnja 2021.), u kojoj je izložio sve činjenice i okolnosti vezane uz utvrđene povrede ZNTP-a u ovom ispitnom postupku. S obzirom na to da se činjenice i okolnosti vezane uz utvrđene povrede ZNTP-a u ovom ispitnom postupku detaljno opisuju u točki 6. obrazloženja ovoga rješenja, ovdje se neće posebno navoditi.

4.2. Postupanja stranke za koja je AZTN u Obavijesti od 16. travnja 2021. utvrdio da ne predstavljaju nepoštene trgovačke prakse

4.2.1. Povod za pokretanje predmetnog postupka po službenoj dužnosti bila su saznanja iz anonimne predstavke dostavljene AZTN-u putem elektroničke pošte 15. srpnja 2018., iz čijeg je sadržaja između ostaloga proizlazilo i da AGRO GOLD u dolini Neretve otkupljuje lubenice po cijeni nižoj od cijene proizvodnje (0,50 kuna po kilogramu).

S obzirom na to da ZNTP taksativno propisuje koje se prakse u poslovnim odnosima između dobavljača i otkupljivača i/ili prerađivača, odnosno dobavljača ili trgovaca imaju smatrati nepoštenima (članci od 4. do 12. ZNTP-a) te da među tim praksama u odnosu na poslovanje otkupljivače i prerađivača poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda, nije uvršten i otkup poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda po cijeni nižoj od cijene proizvodnje, AZTN nije ispitivao takav navod iz anonimne predstavlke od 15. srpnja 2018.

4.2.2. Iz sadržaja predstavlke od 15. srpnja 2018., koja je bila povod za pokretanje ovoga upravnog postupka, proizlazilo je i da AGRO GOLD otkupljuje lubenice bez ikakvog dokumenta. Ovakva formulacija upućivala je na to da stranka ne izdaje i/ili ugovor u pisanom obliku i/ili ne izdaje otkupne blokove za isporučene lubenice, što bi bilo protivno odredbama članka 5. stavka 1. ZNTP-a i članka 7. istoga zakona.

Na temelju dostavljene materijalne dokumentacije, koja je uključivala i ugovore (i anekse ugovorima) u pisanom obliku, koje je stranka sklopila sa svojim dobavljačima lubenica, i otkupne blokove za isporučene lubenice, kao i na temelju iskaza svjedoka i stranke, AZTN nije utvrdio da bi takav navod bio točan.

U tom smislu, AZTN nije utvrdio da stranka posluje bez ugovora u pisanom obliku, a nije niti utvrdio da stranka propušta izdati otkupni blok za isporučene lubenice. Stoga nisu utvrđene povrede članka 5. stavka 1., niti povrede članka 7. stavka 1. ZNTP-a.

4.2.3. Uvidom u financijsku dokumentaciju vezanu uz poslovanje AGRO GOLDA s dobavljačem [...], uočeno je kako je tom dobavljaču po otkupnom bloku br. 272 od 14. lipnja 2018., umjesto naznačenog iznosa od 2.196,00 kuna, isplaćen iznos od 1.875,00 kuna, dakle iznos manji od iznosa navedenog u tom otkupnom bloku, što je predstavljalo indiciju da je tom dobavljaču na opisani način netransparentno umanjena vrijednost isporučenih lubenica, u smislu članka 11. točke 1. ZNTP-a.

Pozvana da se o tome izjasni, stranka je u obrazloženju dostavljenom AZTN-u 7. kolovoza 2019., u pisanoj formi, u bitnom, iskazala kako razlog parcijalnog izvršenja obveze te neizvršenja obveze po otkupnim blokovima 253 i 257, u iznosu od 885,00 kuna i 1.794,00 kuna, leži u obračunskoj pogrešci knjigovodstva, budući da je [...] 2018. bio istovremeno i zaposlenik i kooperant (dobavljač) AGRO GOLDA. Stranka je iznijela i da razlika koja nije isplaćena [...] na vrijeme iznosi 3.000,00 kuna, što je ujedno bila i njegova plaća te je knjigovodstvo bilježilo jednu plaću kao uplatu po blokovima. Kako je pogreška otkrivena krajem 2018., tada je izvršena isplata gospodinu [...], o čemu je stranka dostavila i dokaz u vidu: Kalkulacije za razdoblje od 1. siječnja 2018. do 31. prosinaca 2018., Kartice dobavljača [...] za razdoblje do 31. prosinca 2019., Kartice artikla: Lubenica 00128 u razdoblju od 16. srpnja 2018 do 30. kolovoza 2018., u odnosu na [...], Otkupnog bloka 000658 za otkup poljoprivrednih proizvoda (artikl lubenica) od 16. srpnja 2018. te Potvrde Privredne banke Zagreb d.d. izdane 24. srpnja 2019. o izvršenom nalogu po otkupnom bloku 658 od 21. kolovoza 2018. primatelju [...].

Na temelju opisanog obrazloženja, potkrijepljenog i odgovarajućom financijskom dokumentacijom, AZTN nije utvrdio da je u toj konkretnoj situaciji stranka dobavljaču [...] nametnula nepoštenu trgovačku praksu iz članka 11. točke 1. ZNTP-a.

5. Pisana obrana stranke dostavljena 17. svibnja 2021. i glavna rasprava od 27. svibnja 2021. s dokumentacijom dostavljenom 10. lipnja 2021.

Koristeći svoje pravo iz članka 19. stavka 4. točke 6. ZNTP-a, stranka je svoju pisanu obranu dostavila u okviru podneska od 14. svibnja 2021., zaprimljenog u AZTN-u 17. svibnja 2021. (dalje u tekstu: pisana obrana).

U svojoj pisanoj obrani, stranka se osvrnula samo na neke od povreda utvrđenih u Obavijesti AZTN-a od 16. travnja 2021. i to na nejasno i nerazumljivo ugovorenoj odredbi o cijeni proizvoda, kao u odnosima s primarnim dobavljačima lubenica, tako i u poslovnom odnosu sa Setovia voćem, nejasnoj odredbi o uvjetima i rokovima plaćanja poljoprivrednih proizvoda te utvrđenom prekoračenju rokova plaćanja.

U odnosu na utvrđenje o nejasno i nerazumljivo ugovorenoj odredbi o cijeni i/ili načinu određivanja ili izračuna cijene u ugovorima AGRO GOLDA s dobavljačima lubenica, stranka je u bitnome iznijela kako je riječ o pogrešnom i nejasnom utvrđenju AZTN-a, jer nije u obzir uzeo poslovnu praksu koja je sektorski specifična, odnosno koja se prilikom određivanja cijene lubenice, po njenom mišljenju, jedino i može primijeniti s obzirom na prirodu tog prehrambenog proizvoda, njegova svojstva i karakteristike. S obzirom na to da se otkupna cijena ne može unaprijed odrediti ugovorom u fiksnom iznosu, stranka je iznijela da se otkupna cijena određuje na bazi kraćih referentnih perioda i cjenik izlaže na otkupnom mjestu kako bi svi dobavljači u trenutku otkupa znali po kojoj bi cijeni AGRO GOLD bio spreman otkupiti lubenice. Smatrajući da AZTN problematizira nejasno prikazan mehanizam obračuna cijene, odnosno parametara pomoću kojih je izračunao cijenu za pojedini referentni period (tjedni cjenik), kao i tijekom postupka, stranka je ukazala da, parametar kojim se AGRO GOLD koristi jest cijena lubenica na veletržnici u Metkoviću, prema kojem se onda na oglasnoj ploči ističe tjedna cijena lubenice po mjeri otkupa i kvaliteti otkupa, u izračun koje se uzimaju u obzir i dnevne oscilacije. Pozivajući se na tumačenje, odnosno pojašnjenje odredbe članka 6. iz dokumenta „Odgovori na pitanja adresata Zakona o zabrani nepoštenih trgovačkih praksi u lancu opskrbe hranom“, javno objavljenog 9. listopada 2018. na mrežnoj stranici AZTN-a (dalje u tekstu: Odgovori na pitanja), stranka drži da je način na koji ona obavlja obračun u skladu s tumačenjem koje su AZTN-a i Ministarstvo poljoprivrede dali u tom dokumentu u dijelu načina određivanja cijene. Smatra da je tom prilikom AZTN, kao način određivanja cijene prikazao dvije, alternativne mogućnosti, prva od kojih je utvrđivanje jedinične cijene na način da se veže uz mjernu jedinicu, a bez obzira na isporučenu kvalitetu proizvoda. Stoga, drži da je AGRO GOLD ne samo da je implementirao način obračuna prema jedinici mjere za pojedini referentni period prema parametru (cijena na veletržnici u Metkoviću) koji je poznat ugovornim stranama, već je cijenu razlikovao i prema kvaliteti lubenice te na taj način dodatno specificirao obračun, prilagodivši ga kako bi dobavljačima ponudio što razumniju i prema mišljenju stranke, fer cijenu s obzirom na proizvod koji oni u tom trenutku isporučuju.

Parafrazirajući dio iz obrazloženja Obavijesti AZTN-a od 16. travnja 2021., koji se odnosi na nejasno određenu cijenu, stranka je ukazala da u praksi cijenu određuje isključivo u okvirima cijena na veletržnici u Metkoviću te da svaki dobavljač može računati na otkupnu cijenu koja će biti barem ona najmanja na veletržnici, ali svakako ne veća od one najveće koja se postiže na veletržnici u Metkoviću, tvrdeći pri tome da taj raspon nikada nije toliko velik da bi kod dobavljača uzrokovao toliko značajne nedoumice i nesigurnost da ne bi mogli predvidjeti otkupnu cijenu koju bi nudio AGRO GOLD, ili bilo koji drugi otkupljivač, ili u konačnici na samoj veletržnici. Stranka je ukazala i da iz iskaza svjedoka, kako onog ispitanog na usmenoj raspravi tako i iz pisanih podnesaka svjedoka koji nisu pristupili, ne proizlazi nezadovoljstvo načinom određivanja cijena i suradnjom s AGRO GOLDOM, postavljajući istovremeno (retoričko) pitanje o tome kome takvim načinom određivanja cijene šteti, odnosno kome se tako nameće nepoštena trgovačka praksa u kontekstu odredbe članka 5. stavka 1. ZNTP-a koji, prema mišljenju stranke samo propisuje da se ugovorom mora odrediti način izračuna cijene. Budući da zakonodavac mehanizam određivanja cijena dalje nije raspisivao, smatra

da je intencija bila ostaviti način izračuna prilagođen pojedinom sektoru i potrebama s obzirom na proizvode koji su u prometu. Postavlja i pitanje o tome do koje mjere se na tako promjenjivom tržištu (gdje se cijene mijenjaju na dnevnoj bazi) treba unaprijed definirati cijena i uz koje se faktore treba vezati da ne bi bila na navodnu štetu dobavljača.

Isto tako, istaknula je i da je netočna tvrdnja AZTN-a o tome da su dobavljači, uslijed rizika dodatnih troška, primorani lubenice prodati njoj čak i u situaciji ako im ne odgovara dnevna istaknuta cijena, navodeći da takva obveza ne postoji te da u Obavijesti nije vidljivo na koji je način AZTN utvrdio da su navodni troškovi toliko visoki da bi dobavljač bio prisiljen donijeti takvu odluku, jer je cijena jasno i transparentno objavljena na prodajnim mjestima AGRO GOLDA te da tako dobavljači nisu zakinuti za informacije, niti ih prisiljava na prodaju isključivo njemu, što bi, tvrdi, primjerice bio slučaj da proces saznavanja cijene traje dulje od tek uvida u cjenik na otkupnim mjestima.

U utvrđenju AZTN-a o propustu stranke da na jasan i razumljiv način utvrdi ili cijenu, ili način njezina određivanja, odnosno izračuna u ugovornom odnosu s njezinim povezanim društvom, Setovia voćem, stranka vidi nelogičnost i nedostatak smisla takve tvrdnje u kontekstu tržišne snage AGRO GOLDA naspram Setovia voća, uzimajući u obzir i činjenicu da je riječ o povezanim društvima koji se, prema njenom mišljenju, u kontekstu šireg područja pravila tržišnog natjecanja, a za koji smatra da predstavlja i ovo područje smatraju jednim poduzetnikom.

Parafrazirajući odredbu o značajnoj pregovaračkoj snazi u smislu ZNTP-a, stranka je iznijela i da je AZTN tek temeljem izračuna prihoda povezanih poduzetnika (AGRO GOLDA, Setovia voća, i Via-Loga) došao do izračuna da AGRO GOLD ima značajnu pregovaračku snagu koja neznatno prelazi zakonom propisani prag, pri čemu, iznoseći podatke o ukupno ostvarenim prihodima AGRO GOLDA i Setovia voća, koje je utvrdio AZTN, ukazuje da kada ne bi bili uračunati prihodi Setovia voća, AGRO GOLD se ne bi uopće smatrao poduzetnikom koji ima značajnu pregovaračku snagu te na njega ZNTP uopće ne bi bio primjenjiv.

Isto tako, stranka je iznijela i da, čak i da uvažavajući pravilo da su u smislu ZNTP-a, AGRO GOLD i Setovia voće dva odvojena poduzetnika, a ne prema njezinom mišljenju, jedan (opća pravila tržišnog natjecanja), ne bi bilo moguće da je poduzetnik s više od nekoliko puta manjom tržišnom (pregovaračkom) snagom od drugog poduzetnika, ovome nametnuo nepoštene trgovačke prakse ili ga prisilio na uvjete koje njemu ne odgovaraju. Nelogičnima stranka smatra utvrđenja AZTN-a o nametanju nepoštenih trgovačkih praksi iz točke 5.1.1.2. Obavijesti AZTN-a s obzirom na ciljeve pravila ZNTP-a.

Pored iznesenoga, stranka smatra da Direktiva (EU) 2019/633 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. travnja 2019. o nepoštenim trgovačkim praksama u odnosima među poduzećima u lancu opskrbe poljoprivrednim i prehrambenim proizvodima (SL L 111, 25.4.2019., dalje u tekstu: Direktiva), koja se tek treba implementirati u hrvatsko zakonodavstvo, predstavlja smjernicu za tumačenje ciljeva pravila u tom području i kao takva djelovati prema cilju koji se njome želi postići. Ukazala je da iz početnih odredbi Direktive proizlazi da je jedan od ciljeva uvesti razmjernan odnos u tumačenju pregovaračke snage između dobavljača i kupaca, što stranka tumači na način da se ne cijeni samo snaga prema prihodovnoj moći kupca već se ona stavlja u odnos s prihodovnom moći dobavljača prema kojem kupac nastupa u tom trenutku. Zbog iznesenoga, a prevedeno u kontekst predmetnog slučaja i konkretno navodne nepoštene trgovačke prakse opisane pod točkom 5.1.1.2. Obavijesti AZTN-a od 16. travnja 2021., smatra nejasnim kako je AZTN utvrdio povredu, osim ako je pravila primjenjiva na ovo područje tumačio isključivo usko, formalno i bez uvažavanja cilja koji se zaštitom od nametanja nepoštenih praksi trgovaca u lancu opskrbe hranom uopće želi postići.

Stranka je u pisanoj obrani također osporavala utvrđenje AZTN-a o tome da uvjeti i rokovi isporuke nisu ugovorom jasno određeni te da to predstavlja nepoštenu trgovačku praksu u smislu članka 4. stavka 2. ZNTP-a.

Pozivajući se na svoje izjave dane tijekom ovoga upravnoga postupka, kao i izjave svjedoka [...], ukazala je da se način isporuke lubenica razlikuje od situacije do situacije jer ponekad AGRO GOLD naručuje robu, a u drugim slučajevima sami dobavljači pristupaju s ponudom robe AGRO GOLDU. Napominje da se pritom pod „načinom isporuke“ primarno misli na ponudu robe / zahtjev za robom i s koje strane dolazi. U svakom slučaju, AGRO GOLD poljoprivredne proizvode pregledava i preuzima osobno na otkupnom mjestu na adresi otkupljivača (Opuzen, Zagrebačka 30), kako je navedeno u pisanom ugovoru.

Pored iznesenoga, drži da ni iz čega, a osobito ne iz izjave svjedoka, ne proizlazi da su nejasni rokovi ili bilo koji drugi uvjeti isporuke. Tvrdi da ne samo da je navedeno definirano dijelom ugovora za koje AZTN tvrdi da to ne sadrži, već smatra da je i iz izjave svjedoka jasno vidljivo da je ta praksa ustaljena, poznata ugovornim stranama i da nikome, a osobito ne dobavljaču čiji se interesi štite ZNTP-om, nije sporna, niti je smatra nepoštenom. Smatra da AZTN ponovno naglasak stavlja na formalni pristup pravilima ZNTP-a, bez uvažavanja specifičnih okolnosti poslovanja u procesu otkupa lubenica.

Osvrćući se u pisanoj obrani na utvrđenje o tome da je stranka prekoračila ZNTP-om propisane rokove plaćanja, iznosi da je AZTN prilikom objašnjavanja povrede u točki 5.2.2. Obavijesti od 16. travnja 2021. prenaglasio njezin značaj. Drži da AZTN prekoračenje roka od 30 dana danim objašnjenjem želi prikazati kao svojevrsni obrazac u kojem onda upravo čita namjeru AGRO GOLDA za nametanjem nepoštenih trgovačkih praksi dobavljačima, pri čemu naglašava da je u većini slučajeva prekoračenje neznatno (prekoračenje od jednog ili svega nekoliko dana), u manje od 30% situacija utvrđeno je značajnije prekoračenje, a u samo 8% situacija ono najduže, na koji AZTN stavlja osobiti naglasak. Zbog toga, drži nejasnim koji je to obrazac ponašanja AGRO GOLD-a AZTN utvrdio jer je značajnije prekoračenje prisutno u tek manjini slučajeva. Ponovno naglašava da iz iskaza svjedoka ne proizlazi nezadovoljstvo bilo kojim aspektom poslovanja AGRO GOLDA. Zbog toga, ne vidi temelj argumentu da je usvojen obrazac ponašanja kojim isključivo želi postupati na štetu dobavljača, odnosno iskorištavati svoju tržišnu poziciju.

Glavna rasprava, određena u ovom predmetu u skladu s odredbom članka 19. stavka 2. i stavka 5. ZNTP-a, održana je 27. svibnja 2021. u nazočnosti zastupnika po zakonu stranke, Hrvoja Bekavca, direktora, koji je ujedno i predstavnik stranke ovlašten dati pisanu obranu. Tom prilikom, direktor i predstavnik stranke je izjavio da stranka ostaje kod svih očitovanja danih u dotadašnjem tijeku postupka i to u okviru podnesaka od 6. kolovoza 2018., 5. listopada 2018., 26. listopada 2018., 21. lipnja 2019., 7. kolovoza 2019., 20. rujna 2019., od 23. listopada 2020. te od 18. ožujka 2021., kao i očitovanja i izjašnjenja danih na usmenim raspravama održanima 3. srpnja 2019. i 11. rujna 2019., u skladu s odredbama članka 54. ZUP-a. Isto tako, izjavio je i da ostaje pri svemu iskazanom u pisanoj obrani od 14. svibnja 2021. (dostavljenoj AZTN-u 17. svibnja 2021.).

Isto tako, na glavnoj raspravi direktor i predstavnik stranke je iskazao da bi bilo koja izrečena upravno-kaznena mjera u ovom postupku mogla ugroziti daljnje poslovanje AGRO GOLDA, posebno naglašavajući da je u prethodnom poslovnom razdoblju njegov prihod značajno smanjen, pri čemu je ukazao i da je svemu značajno pridonijela i situacija s pandemijom koronavirusa. Podsjećajući kako AGRO GOLD uglavnom prodaje lubenice HoReKa kupcima i Setovia voću, zbog općepoznate situacije s korona-virusom, ugostitelji su imali značajno manje zahtjeve prema AGRO GOLDU, što se u konačnici odrazilo i na AGRO GOLDOV prihod. Posebno je naglasio da zbog cjelokupne situacije, kupci AGRO GOLDA značajno kasne s plaćanjem, što je dodatno prouzročilo probleme u poslovanju. Dodatno, ukazuje da je AGRO GOLD početkom 2020. godine, kada je počela pandemija u ožujku 2020., koristio i

poticaje koje je Republika Hrvatska (dalje u tekstu. RH) upravo zbog toga davala poduzetnicima.

Stoga je zamolio da se te činjenice uzmu u obzir prilikom utvrđivanja i izricanja upravno-kaznene mjere.

Zaključno, naglasio je da su svi navodi iz anonimne prijave bili lažni i usmjereni na štetu AGRO GOLDA.

Dodatne dokazne prijedloge stranka nije imala, a nije istaknula ni bilo kakve druge olakotne okolnosti.

Prije završetka glavne rasprave, stranka je pozvana u roku od 10 dana od održavanja glavne rasprave dostaviti odluku o imenovanju predstavnika ovlaštenog dati obranu stranke, potvrde o plaćanju ili drugi odgovarajući dokument koji dokazuje zatvaranje obveze po računima dobavljača [...], vlasnika [...], br. 10-1-1, od 29. svibnja 2018. te 11-1-1, od 29. svibnja 2018. te odgovarajuće dokaze kojima potkrepljuje svoje tvrdnje o poteškoćama u poslovanju, zbog kojih je koristila državne poticaje.

U otvorenom roku, 9. lipnja 2021., stranka je dostavila podnesak od 7. lipnja 2021., u kojem je potvrdila da je pisanu obranu dao njezin zastupnik po zakonu, dok je u odnosu na duže rokove plaćanja pojedinih računa, u bitnome, istaknula kako i ima probleme s naplatom potraživanja od svojih velikih kupaca koji nisu adresati ZNTP-a, koji kasne s plaćanjem i po nekoliko mjeseci i čiji dug iznosi 425 tisuća kuna, što joj uzrokuje nelikvidnost odnosno nemogućnost ekspeditivnog plaćanja pojedinih računa. U prilog toj tvrdnji dostavila je analitičke kartice za 2018. u odnosu na njenog najvećeg kupca, [...] d.d., odnosno njegove hotele [...], [...] i [...] kojima preprodaje otkupljene svježe proizvode. Istaknula je da se unatoč tome trudila što prije podmirivati svoja dugovanja, a smatra da to potvrđuje i činjenica da je samo neznatan broj računa imao jako duge rokove plaćanja. Isto tako, stranka je ukazala da je njezino poslovanje pogođeno okolnostima uzrokovanim koronavirusom, odnosno da joj poslovanje značajno trpi unazad zadnje dvije godine, zbog čega je koristila i potpore za očuvanje radnih mjesta u djelatnostima pogođenima koronavirusom, a kao dokaz tome dostavila je Obavijest Hrvatskog zavoda za zapošljavanje (HZZ) o pozitivnoj ocjeni zahtjeva za potpore za očuvanje radnih mjesta u djelatnostima pogođenima koronavirusom, Ugovor o dodjeli Potpore za očuvanje radnih mjesta u djelatnostima pogođenima koronavirusom, sklopljen s HZZ-om, financijska izvješća za 2020., pojašnjavajući pri tome, kako je iz tih dokumenata je vidljiv pad njezinih prihoda u odnosu na 2019. za više od 25% i to s 14.5 milijuna kuna na 10,7 milijuna kuna, odnosno pad dobiti za više od 85% i to s 159 tisuća kuna na 22 tisuće kuna, pri tome naglašavajući i da je AGRO GOLD ostvario pad prihoda od čak 80%. Zaključno, stranka je ponovila, kao i na glavnoj raspravi održanoj 27. svibnja 2021., da izricanje bilo kakve novčane kazne ugrožava njezin opstanak u trenutnim okolnostima, i to prvenstveno imajući na umu pad turističkog sektora u prošloj godini, zbog kojih je već sad njezino poslovanje ugroženo, pri čemu je upitan i njezin rast u 2020. u odnosu na 2018.

Također, stranka je u prilogu toga podneska dostavila i dostavila potvrde o izvršenom plaćanju po računima [...], vlasnika [...], broj 10-1-1, od 29. svibnja 2018. te 11-1-1, od 29. svibnja 2018.

6. Obrazloženje utvrđenih činjenica i okolnosti

6.1. Utvrđene činjenice i okolnosti

6.1.1. Ugovori AGRO GOLDA sklopljeni s dobavljačima lubenica

Odredbom članka 5. stavka 1. ZNTP-a određena je obvezana pisana forma te minimum odredbi koji mora sadržavati svaki ugovor sklopljen između dobavljača i/ili otkupljivača poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda, a riječ je o jasnim i razumljivim odredbama o: 1. cijeni proizvoda i/ili načinu određivanja, odnosno izračuna cijene, 2. kvaliteti i vrsti poljoprivrednog ili prehrambenog proizvoda koji se isporučuje otkupljivaču i/ili prerađivaču, 3. uvjetima i rokovima plaćanja isporučenog poljoprivrednog ili prehrambenog proizvoda, koji u odnosu na svježi poljoprivredni ili prehrambeni proizvod ne može biti dulji od 30 dana od dana primitka toga proizvoda, 4. uvjetima i rokovima isporuke poljoprivrednih ili prehrambenih proizvoda koji su predmet ugovora, 5. mjestu njegove isporuke i 6. trajanju ugovora. Ugovor koji nije sklopljen u pisanom obliku i koji ne sadržava sve navedene odredbe je ništetan.

Tijekom ovoga upravnog postupka utvrđeno je da stranka u 2018. poslovala na istovrstan način s 23 dobavljača lubenica na temelju tipskih ugovora pod nazivom Opći ugovor o kupnji poljoprivrednih proizvoda (dalje u tekstu: Opći ugovor), s dodatkom tim ugovorima pod nazivom „Aneks „Općeg ugovora od kupnji poljoprivrednih proizvoda“, koji svi nose datum 10. travnja 2018. (dalje u tekstu: Aneks Općeg ugovora), pri čemu Opći ugovori sklopljeni s dobavljačima 1. [...], 2. [...], 3. [...], 4. [...], 5. [...], 6. [...], 7. [...], 8. [...], 9. [...], 10. [...], 11. [...], vlasnikom [...], 12. [...], vlasnikom [...], 13. [...], 14. [...], 15. [...], 16. [...], vlasnikom [...], 17. [...], i 18. [...], nose datum 1. travnja 2018., dok Opći ugovori sklopljeni s dobavljačima 9. [...], 20. [...], 21. [...], 22. [...], vlasnikom [...] i 23. [...], vlasnikom [...], nose datum 2. siječnja 2018.

Iako bi se iz naslova iznad članaka u Općim ugovorima moglo zaključiti da oni sadrže minimum bitnih elemenata koje bi svaki ugovor u smislu ZNTP-a morao sadržavati, analizom pojedinih odredbi Općih ugovora i načinom provedbe tih ugovora, utvrđeno je da tome ipak nije tako.

U Općim ugovorima, AZTN je nespornima utvrdio samo odredbe o: kvaliteti proizvoda, koja upućuje na sukladnost poljoprivrednih proizvoda s važećima hrvatskim propisima o kvaliteti (članka 5. Općih ugovora), rokovima plaćanja poljoprivrednih proizvoda, od 30 do 60 dana od primitka svježeg poljoprivrednog proizvoda odnosno poljoprivrednog proizvoda (članka 3. Općih ugovora), mjestu isporuke a riječ je o otkupnom mjestu na adresi otkupljivača (članak 4. Općih ugovora) te trajanju ugovora, prema kojoj se ugovor sklapa na neodređeno vrijeme uz mogućnost otkaza ugovora u slučaju gubitka poslovnog interesa bilo koje od ugovornih strana gubitka poslovnog interesa s otkaznim rokom od 15 dana od dostave obrazložene pisane izjave o tome (članak 7. Općih ugovora).

U Aneksima Općih ugovora, koji svi nose datum 10. travnja 2018., uređeno je pitanje vrste poljoprivrednih proizvoda koji su predmetom ugovora za poljoprivrednu sezonu 2018. i to uz navođenje konkretne vrste poljoprivrednog proizvoda koji je predmetom ugovora te planiranih količina otkupa (članka 1. Aneksa Općeg ugovora) te dodatno, ali ne do kraja jasno i razumljivo, uređeno pitanje određivanja cijene poljoprivrednih proizvoda (članak 2. Aneksa Općeg ugovora).

O spornim i nejasnim odredbama Općih ugovora i Aneksa Općim ugovorima, kako u njihovom sadržaju, tako i načinu provedbe te utvrđenjima u vezi s tim odredbama, izlaže se u točkama 6.1.1.1., 6.1.1.2., 6.1.1.3. obrazloženja ovoga rješenja.

Prema izjavi dostavljenoj uz podnesak od 21. lipnja 2019., stranka u 2018. nije poslovala na temelju posebnog dokumenta koji bi se zvao „Opći uvjeti poslovanja“, već su Opći uvjeti poslovanja, odnosno otkupa u cijelosti bili inkorporirani u Opće ugovore i Aneксе Općih ugovora.

U odnosu na sporne i nejasne odredbe Općih ugovora i Aneksa Općih ugovora sklopljenih s dobavljačima lubenica i njihove provedbe, kao i Ugovora o kupnji poljoprivrednih proizvoda od

1. siječnja 2018. i Aneks „Općeg ugovora o kupnji poljoprivrednih proizvoda“ od 2. siječnja 2018., AZTN je utvrdio sljedeće.

6.1.1.1. Nejasna odredba ugovora o cijeni i/ili načinu određivanja ili izračuna cijene

Ugovori između otkupljivača i/ili prerađivača i dobavljača poljoprivrednih proizvoda moraju biti sastavljeni u pisanoj formi i sadržavati odredbe bitne za poslovni odnos ugovornih strana, a osobito odredbe iz stavka 5. stavka 1. ZNTP-a, među kojima i odredbu o cijeni proizvoda i/ili načinu njezina određivanja, odnosno izračuna. Pritom, kao i sve druge, i odredbe ugovora o cijeni poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda moraju biti jasne i razumljive, kako bi dobavljač unaprijed mogao biti upoznat, ili s cijenom, ili s osnovom za njezin izračun, kao i s parametrima i/ili okolnostima koje mogu utjecati na to da cijena poljoprivrednog ili prehrambenog proizvoda bude viša ili niža.

Odredbama članka 2. svih (tipskih) Općih ugovora, određeno je da se pod cijenom iz tog ugovora smatraju cijene važeće na dan isporuke te da će radi izbjegavanje svake nejasnoće otkupljivač/trgovac na dnevnoj bazi imati vidno istaknutu cijenu na oglasnoj ploči otkupnog mjesta, čime proizvođač/dobavljač svojom isporukom robe prihvaća istaknutu cijenu i za istu izdaje otkupni blok s vrstom robe, količinom i cijenom.

Iz opisane odredbe članka 2. Općih ugovora, proizlazi da cijena poljoprivrednih ili prehrambenih proizvoda nije određena u fiksnom iznosu, međutim, jasno je i da odredbom ovakvog sadržaja nije određen ni način njezina određivanja ili izračuna, kako što je to propisano odredbom članka 5. stavka 1. točke 1. ZNTP-a. Naime, iz ovako formulirane odredbe o cijeni ne proizlazi ni način, ni osnova za njeno određivanje, odnosno izračun, odnosno nije ugovoreno na koji način se na temelju pojedinog parametra kvalitete izračunavati cijena, koja je osnova i kako se obavlja korekcija cijene, već je sve prepušteno jednostranoj odluci otkupljivača, na koju dobavljač, koji ima ugovornu obvezu isporučiti odgovarajuću vrstu i količinu proizvoda, ne može ni na koji način utjecati.

Slijedom iznesenoga, proizlazi da u Općim ugovorima koje je stranka sklopila sa svojim dobavljačima lubenica sezone otkupa 2018., u razdoblju od 2. siječnja 2018. odnosno 1. travnja 2018. (datum naznačen na tim ugovorima) do 9. travnja 2018. (dan koji je prethodio datumu koji nose Aneksi Općih ugovora), cijena poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda, kao odredba bitna za poslovni odnos dobavljača i otkupljivača, nije niti bila određena, niti je način njezina određivanja, odnosno izračuna bio ugovoren na jasan i razumljiv način. Stoga je navedeno protivno odredbi članka 5. stavka 1. točke 5. ZNTP-a, što predstavlja nepoštenu trgovačku praksu u smislu odredbe članka 4. stavka 2. točke 1. ZNTP-a.

Stranka, koja je očigledno i sama uočila nedostatke u ugovornoj odredbi o cijeni poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda, je sa svojim dobavljačima lubenica sklopila (također tipske) Anekse Općim ugovorima, svi s datumom 10. travnja 2018., koji se međusobno razlikuju samo u odredbi kojom se određuje vrsta i količina poljoprivrednih proizvoda koji će biti predmetom isporuke.

Unatoč činjenici da je odredba članka 2. svakog od 23 Opća ugovora o cijeni poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda dopunjena, uvidom u njezin sadržaj, ali i način provedbe te odredbe, uočeno je da ni tako dopunjena odredba ne uređuje pitanje određivanja, odnosno izračuna cijene na jasan i razumljiv način, kako je to predviđeno ZNTP-om.

Naime, iz odredbi članka 2. Općeg ugovora dopunjenog člankom 2. Aneksa Općeg ugovora, proizlazi da se dnevna otkupna cijena poljoprivrednih proizvoda određuje sukladno tržišnoj dnevnoj cijeni na veletržnici u Metkoviću te da se ističe na oglasnoj ploči za svaki proizvod po jedinici mjere otkupa (kilogram – kg), i kvaliteti otkupa (I., II., III. klasa). Isto tako, određeno je i da će obavijesti o važećim cijenama sadržavati sve potrebne detalje da dobavljač može biti

upoznat s važećom cijenom i to od kada cijena vrijedi, po kojoj jedinici mjere se računa i o nužnim kvalitetama za istu.

O tome da sadržaj odredbe o cijeni proizvoda iz članka 2. Općih ugovora i dopunjen člankom 2. Aneksa Općeg ugovora (sklopljenih sa svih 23 dobavljača lubenica) nije jasan i razumljiv te na taj način podložan jednostranim i nedosljednim tumačenjima stranke, utvrđeno je i tijekom ovoga upravnog (ispitnog) postupka.

Naime, iako je cijena izrijekom vezana za točno određenu tržnicu: veletržnicu u Metkoviću, ni iz opisane formulacije odredbe o cijeni proizvoda nikako nije jasno znači li to da će stranka otkupljivati lubenice po najvišoj, najnižoj ili prosječnoj cijeni postignutoj na toj tržnici, niti koji bi bili elementi za korekciju cijene, ili način na koji se izračunava.

Isto tako, iako je ugovorom i njegovim aneksom određeno da je riječ o dnevnoj otkupnoj cijeni, stranka je dostavila cjenike koji se odnose na razdoblja od tjedan dana. Iz toga proizlazi da unatoč tome ako bi se dnevna cijena na veletržnici u Metkoviću mijenjala, dobavljaču bi u svih tjedan dana cijena proizvoda ostala nepromijenjena, a u svakom slučaju, vezana je uz kvalitetu proizvoda.

U tom smislu, tijekom ovoga ispitnog postupka AZTN je ispitivao način određivanja cijene lubenica na temelju sadržaja odredbe članka 2. Općih ugovora i članka 2. Aneksa Općeg ugovora, kao i način provedbe tih odredbi u odnosu na 23 dobavljača lubenica sezone otkupa 2018.

S obzirom na to da na cijenu poljoprivrednog proizvoda prema citiranim ugovornim odredbama utječe i njegova kvaliteta, na usmenoj raspravi 3. srpnja 2019., svjedok [...] je iskazao kako se kvaliteta lubenice ocjenjuje vizualnim opažanjem, a o kojoj je klasi riječ može se samo znati po kalibraži i nakon što je se otvori, jer bez otvaranja lubenice ne može se znati je li ona odgovarajuće kvalitete, a primjenjuju se i uvriježene metode provjere, primjerice kuckanje. Pri tome je izjavio i da u RH nema kalibratora pa se ta metoda kalibriranja niti ne primjenjuje. Pored iznesenoga, proizvođač zna kada je zasadio lubenicu i koliko joj vremena treba da dozrije. Isto tako, iskazao je da je stranci prodavao dozrelu lubenicu te kako se sve tretiraju kao ista klasa za koju je predviđena jedna cijena.

Usprkos ovakvoj tvrdnji svjedoka, AZTN je uvidom u cjenike utvrdio da ipak postoji razlikovanje u čak tri kategorije: kao lubenica, lubenica I. klase i lubenica II. klase, od kojih svaka ima svoju (promjenjivu) cijenu. Pri tome, u razdoblju otkupa od 18. lipnja 2018. do 26. kolovoza 2018. razlikovanje između lubenice I. klase i lubenice II. klase, postojalo je samo u razdoblju od 25. lipnja 2018. do 1. srpnja 2018. te od 9. srpnja 2018. do 15. srpnja 2018., dok je u ostalim cjenicima otkupljivao samo proizvod lubenica, bez posebno navede klase.

U odnosu na opisano utvrđenje, stranka je na usmenoj raspravi 3. srpnja 2019. pojasnila da otkupljuje lubenice I. klase te da svojom kvalitetom lubenice odgovaraju doista I. klasi, ali postoji razlika u kalibru, zbog koje se pojedine lubenice, odnosno manje lubenice, mogu svrstati u II. klasu. Pritom stranka nije osporila tvrdnje svjedoka o tome da u RH nema kalibratora za kalibriranje lubenica te da se kvaliteta lubenica procjenjuje vizualno i kuckanjem.

Iskazujući o tome u kojem trenutku je upoznat s cijenom po kojoj će prodati lubenice, svjedok [...] je naveo kako ga stranka nekada o cijeni obavještava telefonskim putem te da je cijena izvješena i na otkupnom mjestu otkuplivača.

U odnosu na način određivanja cijene lubenica, stranka je na usmenoj raspravi 3. srpnja 2019. i 11. rujna 2019., u bitnome iskazala da:

- se uredno istaknuta cijena na otkupnom mjestu, mijenja na dnevnoj ili tjednoj razini,

- otkupljuje lubenice I. klase, pojašnjavajući pri tome kako svojom kvalitetom lubenice odgovaraju doista I. klasi, ali postoji razlika u kalibru, zbog koje se pojedine lubenice, odnosno manje lubenice, mogu svrstati u II. klasu
- „cijena važeća na dan isporuke“, sadržane u odredbi članka 2. svakog od (tipskih) Općih ugovora, dopunjena člankom 2. Aneksa Općih ugovora, označava cijenu koja je bila istaknuta na otkupnom mjestu na dan otkupa poljoprivrednog proizvoda, a koja je formirana u dogovoru s radnicima AGRO GOLDA i s kooperantima, pojašnjavajući pritom kako je tržnica u Metkoviću mjerilo za cijene svih proizvoda
- dobavljači cijenu mogu znati prije berbe s obzirom na to da je lubenica specifičan proizvod, pri čemu je ukazala da se prilikom formiranja cijena lubenice, AGRO GOLD informira usmenim putem od ostalih kooperanata te „sluša“ što radi konkurencija
- da cijena ovisi i o tome koju cijenu drugi otkupljivači nude svojim dobavljačima pa se onda AGRO GOLDOVA cijena ravna prema ostalim konkurentima
- se zna dogoditi da ona s obzirom na potražnju može ponuditi višu ili nižu cijenu te kako je to stvar dogovora s dobavljačima, naglašavajući pritom kako dobavljač koji nije zadovoljan ponuđenom cijenom može otići drugom otkupljivaču ili na tržnicu.

U skladu s opisanim navodima, pozvana izjasniti se o tome znači li to do AGRO GOLD otkupljuje po cijeni koja je na tržnici u Metkoviću ili je ta cijena samo osnova po kojem će biti formirana cijena lubenice, stranka je iskazala da to nije moguće točno odrediti, budući da nekad cijena na tržnici u Metkoviću je viša, a nekad niža od one koju nudi AGRO GOLD svojim dobavljačima.

Iz izloženog proizlazi da se cijena ne formira samo prema „tržnoj dnevnoj cijeni na veletržnici u Metkoviću“ (*op.cit.*), kako je to određeno člankom 2. Aneksa Općih ugovora, već da cijenu formiraju dogovorno radnici stranke i kooperanti, a na temelju usmenom predajom prikupljenih podataka o cijenama drugih AGRO GOLDOVIH konkurenata, prema kojima onda i AGRO GOLD korigira cijenu svojih proizvoda.

U tom smislu, proizlazi kako odredba članka 2. Općih ugovora, dopunjena odredbom članka 2. Aneksa Općih ugovora, nije sastavljena na jasan i razumljiv način, budući da na formiranje cijene utječe jednostrana oduka samog otkupljivača, bez jasno ugovorenih kriterija, bilo za određivanje cijene, bilo za način njezine korekcije pri čemu je utvrđeno da i kriteriji koji jesu uneseni u Opće uvjete i pripadajuće Anekse, nisu dosljedno primjenjivani u praksu.

Cilj i svrha ZNTP-a, kao prisilnog propisa, je uspostava, osiguranje i zaštita poštenih trgovačkih praksi kojima se štite sudionici u lancu opskrbe hranom (članak 1. stavak 2. ZNTP-a). Jedan od imperativa u ostvarivanju tog cilja i svrhe, je uvođenje transparentnog načina poslovanja u odnosima dobavljača i otkupljivača i/ili prerađivača, kako bi dobavljač, kao pregovarački slabija strana, unaprijed mogao znati što u konkretnom poslovnom odnosu može očekivati, kao i koja su njegova prava i obveze. Jedan od instrumenata za postizanje transparentnosti u poslovnom odnosu je obveza sklapanja ugovora u pisanom obliku, koji mora barem sadržavati jasne i razumljive odredbe o cijeni i/ili načinu njezina određivanja, odnosno izračuna, vrsti i kvaliteti proizvoda koji je predmetom isporuke, uvjetima i rokovima plaćanja koji ne mogu biti dulji od 30 dana za svježi proizvod, uvjetima, rokovima i mjestu isporuke te trajanju ugovora. Pri tome, nije dostatno da odredbe bitne za poslovni odnos ugovornih strana budu samo sadržane u pisanom ugovoru, već i da se njihov sadržaj dosljedno primjenjuje u njihovoj poslovnoj praksi.

U konkretnom slučaju, uočeno je da ni iz Općih ugovora, ni iz Aneksa Općim ugovorima nije jasno i razumljivo uređeno pitanje određivanja, odnosno izračuna cijena poljoprivrednih proizvoda, što u konačnici za posljedicu ima da o cijeni proizvoda jednostrano odlučuje otkupljivač, bez primjene konkretnih, objektivnih i dosljedno ugovorenih i primijenjenih kriterija ili parametara, a o cijeni samo obavještava dobavljače na otkupnom mjestu, ili telefonskim pozivom, kako je to svjedočio [...], a čiji iskaz stranka nije osporila.

Usporedbom podataka iz Tržišnog cjenovnog informacijskog sustava u poljoprivredi (dalje u tekstu: TISUP) o cijeni lubenica na veletržnicu u Metkoviću u razdoblju od 25. do 35. tjedna otkupa i podataka iz cjenika koje je stranka dostavila 21. lipnja 2019. i 7. kolovoza 2019., uočeno je da je AGRO GOLD otkupljivao lubenice po cijeni koja nije dosljedno korespondirala ni najnižoj cijeni, ni najvišoj, ali ni prosječnoj cijeni lubenica u pojedinom tjednu otkupa na toj veletržnici. Iz iznesenog nije bilo moguće utvrditi predstavlja li cijena po kojoj je otkupljivana lubenica na veletržnici osnovu za izračun cijene po kojoj je u pojedinom tjednu AGRO GOLD otkupljivao lubenice i ako je odgovor potvrđan, po kojim kriterijima se onda dalje formira otkupna cijena AGRO GOLDA, odnosno ako bi se „tržna dnevna cijena“ trebala podudarati s cijenom na veletržnici, nije bilo moguće prepoznati obrazac po kojem bi se otkupna cijena AGRO GOLDA vezivala uz minimalnu, maksimalnu, ili prosječnu cijenu koja se može postići za taj proizvod na veletržnici na pojedini dan otkupa. Ovo utvrđenje stranka nije ni sporila, izjavivši da se AGRO GOLDOVA cijena ravna prema ostalim konkurentima na temelju usmenih informacija te da je ta cijena, za čije je formiranje mjerodavna cijena na veletržnici u Metkoviću, nekad viša, a nekad niža od one koju nudi AGRO GOLD svojim dobavljačima.

Stranka se u pisanoj obrani protivila ovakvom utvrđenju, navodeći da je na temelju tumačenja iz Odgovora na pitanja, ugovorila čak 2 kriterija za određivanje cijene poljoprivrednih proizvoda: jedinicu mjere za pojedini referentni period prema cijenama na veletržnici u Metkoviću te kvalitetu proizvoda, tvrdeći pri tome: „... iz prakse AGRO GOLD-a je dakle vidljivo da cijenu određuje isključivo u okvirima cijena na veletržnici u Metkoviću te da svaki dobavljač može računati na otkupnu cijenu koja će biti barem ona najmanja na veletržnici, ali svakako ne veća od one najveće koja se postiže na veletržnici u Metkoviću“ (op.cit.).

Citirana tvrdnja stranke nije točna, a cjelokupan prigovor stranke ocijenjen je neosnovanim.

Naime, usporedbom podataka iz TISUP-a i podataka iz cjenika koje je dostavila stranka, a u kontekstu izjava koje je stranka dala tijekom postupka i u pisanoj obrani, AZTN je također utvrdio da je tijekom 11 tjedana otkupa lubenica sezone 2018., stranka u:

- 5 tjedana i to u 30., 31., 32., 34., i 35. tjednu, otkupljivala lubenice od svojih dobavljača po cijeni koja je korespondirala najnižoj cijeni lubenica na veletržnici u Metkoviću, dok
- 6 tjedana i to u 25., 26., 27., 28., 29., 33. tjednu, otkupljivala lubenice od svojih dobavljača po cijeni nižoj od najniže cijene toga proizvoda na veletržnici u Metkoviću, što konkretno znači da nisu točne tvrdnje stranke o tome da je u toj sezoni otkupa od svojih dobavljača otkupljivala lubenice po cijeni koja se nalazila u rasponu cijene lubenica na odnosnoj veletržnici i da od dobavljača nikada ne otkupljuje lubenice po cijeni nižoj od najniže cijene na veletržnici u Metkoviću.

Isto tako, AZTN nije ocijenio osnovanom tvrdnju stranke iz pisane obrane o tome da raspon cijena na veletržnici nije nikada toliko velik da dobavljači ne bi mogli predvidjeti po kojoj će cijeni AGRO GOLD i ostali otkupljivači otkupljivati proizvode.

Prije svega, u odnosu na opisanu tvrdnju stranke, potrebno je naglasiti da dobavljači općenito, a posebno u smislu odredbeni ZNTP-a ne bi smjeli biti dovedeni u poziciju da cijenu moraju „predviđati“, već s tom cijenom i/ili načinom njezina određivanja, odnosno izračuna moraju biti unaprijed upoznati, a u skladu s u pisanom ugovorom jasno i razumljivo uređenom načinu njezina određivanja, odnosno izračuna.

Isto tako, na temelju podataka o otkupnim cijenama AGRO GOLDA i to u tjednima kada je otkupljivao lubenice po cijeni nižoj od najniže cijene na veletržnici u Metkoviću, uočeno je da ta razlika, nije bila beznačajna. Primjerice, u:

- 25. tjednu (razdoblje od 18. lipnja 2018. do 24. lipnja 2018.), najniža cijena lubenica na veletržnici u Metkoviću iznosila je 2,00 kune po kilogramu, a stranka je istovrsni

- proizvod otkupljivala po 0,30 kuna nižoj cijeni, dakle 15% nižoj cijeni od najniže cijene na referentnoj veletržnici
- 26. tjednu (razdoblje od 25. lipnja 2018. do 1. srpnja 2018.), najniža cijena lubenica na veletržnici u Metkoviću iznosila je 1,50 kune po kilogramu, a stranka je istovrsni proizvod kategoriziran kako lubenica I. klase, otkupljivala po 0,30 kuna nižoj cijeni, dakle 20% nižoj cijeni od najniže cijene na referentnoj veletržnici, dok je lubenice II. klase otkupljivala po cijeni 0,50 kuna nižoj od najniže cijene na toj veletržnici, odnosno 33% nižoj cijeni od najniže cijene na referentnoj veletržnici
 - U 27. tjednu (razdoblje od 2. srpnja 2018. do 8. srpnja 2018.), najniža cijena lubenica na veletržnici u Metkoviću iznosila je 1,50 kune po kilogramu, a stranka je istovrsni proizvod otkupljivala po 0,80 kuna nižoj cijeni, dakle 47% nižoj cijeni od najniže cijene na referentnoj veletržnici
 - U 28. tjednu (razdoblje od 9. srpnja 2018. do 15. srpnja 2018.), najniža cijena lubenica na veletržnici u Metkoviću iznosila je 1,00 kune po kilogramu, a stranka je istovrsni proizvod kategoriziran kako lubenica I. klase, otkupljivala po 0,20 kuna nižoj cijeni, dakle 20% nižoj cijeni od najniže cijene na referentnoj veletržnici, dok je lubenice II. klase otkupljivala po cijeni 0,30 kuna nižoj od najniže cijene na toj veletržnici, odnosno 30% nižoj cijeni od najniže cijene na referentnoj veletržnici
 - U 29. i 33. tjednu (razdoblje od 16. srpnja 2018. do 22. srpnja 2018. te od 13. kolovoza 2018. do 19. kolovoza 2018.), najniža cijena lubenica na veletržnici u Metkoviću iznosila je 1,00 kune po kilogramu, a stranka je istovrsni proizvod otkupljivala po 0,30 kuna nižoj cijeni, dakle 30% nižoj cijeni od najniže cijene na referentnoj veletržnici.

Pored iznesenoga, a prema izjavama stranke i svjedoka [...] o tome da je predmetom otkupa bila lubenica koja je svojom kvalitetom odgovarala I. klasi, nejasno je prema kojim su kriterijima razlikovane lubenice označene kao lubenice I. klase II. klase (otkupljivane u 26. i 28. tjednu) i lubenice bez naznake klase.

U pisanoj obrani, stranka je između ostaloga, prigovorila utvrđenju AZTN-a o nejasno i nerazumljivo ugovorenoj odredbi o načinu određivanja cijene proizvoda, tvrdeći da je tom prilikom AZTN propustio uzeti u obzir poslovnu praksu koja je sektorski specifična, odnosno koja se prilikom određivanja cijene lubenice jedino i može primijeniti s obzirom na prirodu tog prehrambenog proizvoda, njegova svojstva i karakteristike.

U odnosu na ovakvu tvrdnju, AZTN ponovno ukazuje na cilj i svrhu ZNTP-a, koji se na temelju instrumenata predviđenog tim zakonom nastoje postići prije svega transparentnošću u poslovanju prethodnim ugovaranjem svih bitnih elemenata za pojedini poslovni odnos dobavljača i otkupljivača i/ili prerađivača na jasan i razumljiv način, a osobito odredbi predviđenih člankom 5. stavkom 1. ZNTP-a, pri čemu nije dostatno da takvi, jasni i razumljivi elementi budu samo ugovoreni, već i da se dosljedno primjenjuju.

U tom smislu, valja ukazati da dosadašnja poslovna praksa određivanja cijene proizvoda i/ili njezina određivanja, odnosno izračuna, koja neupitno postoji, prije svega mora biti usklađena s odredbama ZNTP-a, kao prisilnog propisa te kao takva mora biti pretočena u pisani ugovor između dobavljača i otkupljivača u svim svojim bitnim odredbama, među kojima i o cijeni proizvoda, kako bi dobavljači unaprijed bili upoznati sa svim aspektima poslovnog odnosa u koji ulaze, a što u konkretnom slučaju, evidentno nije bilo tako.

Naime, u praksi, određivanje cijena kod proizvoda koji se mogu svrstati u jedan geografski segment, važno je odrediti uz koje tržište se cijene mogu vezati, odnosno koje je to tržište koje je cjenovno relevantno u kontekstu određivanja cijena i cjenovnih parametara.

U prvom otkupnom razdoblju (prvi tjedan otkupa), dakle prije uspostavljanja prvih cijena na tržnicama, veletržnicama ili nekim drugim relevantnim tržišnim područjima, moguće je utvrđivanje tzv. „psihološke cijene“ na temelju procjene moguće reakcije potražnje, odnosno na temelju elastičnosti potražnje, imitacije cijene konkurenata ili jednostavno empirijsko

utvrđivanje cijena. U drugom tjednu otkupa i kasnije, kada se uspostavi tržište i prve otkupne cijene, potrebno je voditi računa da se otkupna cijena prilagodi tržišnim uvjetima i da se poštuje lepeza minimalnih i maksimalnih cijena koje su trenutno na tržištu. Svakako, uz poštivanje i metodologije troškova (metoda stope programirane dobiti, metoda marginalnih troškova i sl.) te utvrđivanje cijena na temelju položaja proizvoda na krivulji životnog ciklusa proizvoda. U svakom slučaju, AZTN ni na koji način ne spori da se cijena može vezati uz relevantno tržište, primjerice vezivanje uz najnižu cijenu na tržnici, ili prosječnu cijenu uz mogućnost korekcije u skladu s kvalitetom ili kretanjima na tržnici, međutim odredba ugovora o cijeni mora biti razumljiva i sadržavati jasne i transparentne parametre, usklađene s odredbama ZNTP-a te kao takva mora biti provedena u poslovnoj praksi ugovornih strana.

Primjerice, bilo bi dopušteno ugovorom odrediti da se kupoprodajna cijena poljoprivrednog ili prehrambenog proizvoda određuje prema najnižoj, ili prosječnoj, ili najvišoj cijeni poljoprivrednog ili prehrambenog proizvoda iste vrste i iste kvalitete, postignutoj u tjednu koji je prethodio tjednu otkupa na točno određenoj veletržnici (u konkretnom slučaju, veletržnica u Metkoviću). Naime, podaci o cijenama poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda postignutih na pojedinoj tržnici, poznati su i javno dostupni za prethodni tjedan otkupa u okviru baze podataka TISUP-a pa bi podaci o cijenama iz toga izvora mogli biti referenti i za određivanje cijene pojedinog poljoprivrednog i prehrambenog proizvoda.

U odnosu na dio navoda iz pisane obrane, koje je stranka isticala i tijekom ovoga upravnog postupka, o tome da iz iskaza svjedoka ne proizlazi nezadovoljstvo načinom određivanja cijene i suradnjom s AGRO GOLDOM općenito, valja ukazati na to da ne-iskazivanje nezadovoljstva dobavljača ne znači nužno da su oni zadovoljni takvom praksom.

Generalno govoreći, upravni postupak u smislu ZNTP-a se vodi prije svega u svrhu zaštite javnog interesa predstavljenog uspostavom, zaštitom i očuvanjem poštenih trgovačkih praksi u lancu opskrbe hranom, čija su upravo proizvođači najslabija i najnezaštićenija karika. Upravo ta činjenica u najvećoj mjeri izaziva strah za vlastitu egzistenciju, odnosno nastojanje da se poslovni odnosi s pojedinim otkupljivačem očuvaju pod svaku cijenu, što dovodi do toga da dobavljači nisu skloni ni prijavljivati nepoštene trgovačke prakse niti iskazivati bilo što protiv pojedinog otkupljivača. Stoga, subjektivan osjećaj zadovoljstva pojedinog dobavljača s načinom poslovanja s pojedinim otkupljivačem vrlo često je dvojben, a najčešće nije ni relevantan za utvrđenje povrede odnosno nametanje pojedine nepoštene trgovačke prakse.

Usprkos tvrdnji stranke kako dobavljač, koji nije zadovoljan objavljenom cijenom može bez posljedica otići drugom otkupljivaču ili na tržnicu, bez ikakve sankcije, čini se da je takva alternativa za dobavljača prilično ograničena.

Naime, svaki sudionik u obveznom odnosu dužan je ispuniti svoju obvezu i odgovoran je za njezino ispunjenje (članak 9. Zakona o obveznim odnosima, „Narodne novine“, broj: 35/05., 41/08., 125/11., 78/15., 29/18., dalje u tekstu: ZOO).

Tako, dobavljač, koji u skladu s ugovorom isporučuje ubrani svježi poljoprivredni proizvod otkupljivaču i/ili prerađivaču, mora ga isporučiti što prije, budući da stajanjem taj proizvod brzo gubi na kvaliteti. Nezadovoljan objavljenom otkupnom cijenom, može načelno svoje proizvode prodati na drugom mjestu. Međutim, dobavljači koji su se ugovorom obvezali prodati određenu količinu svojih proizvoda i koji postupaju prema ustaljenim obrascima poslovanja, formiranim prije donošenja ZNTP-a, u stvarnosti doista imaju vrlo ograničene mogućnosti. Stoga, suprotno navodima stranke iz pisane obrane, AZTN nije ni tvrdio da stranka prisiljava dobavljača da prodaju svoj proizvode isključivo njoj, međutim nesporno je da u slučaju da nije zadovoljan cijenom dobavljač mora tražiti novo tržište, odnosno novog kupca za svoje proizvode i to u vrlo ograničenom vremenu, upravo zbog prirode proizvoda koji su po svojoj naravi vezani uz sezonu njihova dozrijevanja i njihovih optimalnih svojstava (kvalitete).

U takvim situacijama, dobavljač se doista može izložiti riziku da izostane interes za njegove proizvode na tržištu (primjerice, drugi otkupljivači i/ili prerađivači, ili trgovci su ugovorno obvezani svojim dobavljačima, ili nemaju smještajne kapacitete, ili je tržište zasićeno tim proizvodom), pri čemu, bi istodobno za dobavljača mogli nastati dodatni troškovi, primjerice, troškovi prijevoza, troškovi eventualnog skladištenja (s pripadajućim troškovima, kako što su plaćanje skladišne površine, troškovi opskrbe električnom i drugim vrstama energije i komunalne i vodne naknade, troškovi radnika, čišćenje skladišnog prostora), troškovi osiguranja i u konačnici troškovi odvoza i zbrinjavanja (propalih) proizvoda. Isto tako, mogu se pojaviti poteškoće vezane uz daljnje planiranja berbe radi potpunosti skladišnih kapaciteta toga, ali i drugih potencijalnih otkupljivača i/ili prerađivača.

Stoga, iako dobavljač nominalno izbor ima, u stvarnosti, on je ograničen i u konačnici mu najčešće ne preostaje drugo nego prodati proizvode po otkupnoj cijeni objavljenoj na prodajnom mjestu pa makar ona za njega bila neprihvatljiva ili nedovoljno prihvatljiva.

Slijedom iznesenoga, utvrđeno je kako cijena sadržana u 23 Opća ugovora, dopunjena Aneksima Općim ugovorima, nije sastavljena u skladu s odredbom članka 5. stavka 1. točke 1. ZNTP-a, što predstavlja nepoštenu trgovačku praksu u smislu odredbe članka 4. stavka 2. točke 1. ZNTP-a.

AZTN je kao početak trajanja ove povrede odredio datum koji nosi svaki od Općih ugovora, dakle 2. siječnja 2018., odnosno 1. travnja 2018.

S obzirom na to da je odredbom članka 7. svakog od Općih ugovara određeno da se ugovor sklapa na neodređeno vrijeme uz mogućnost otkazivanja ugovora obrazloženim pisanim otkazom, s otkaznim rokom od 15 dana koji počinje teći danom dostave toga dokumenta, kao i s obzirom na pisanu izjavu iz podneska stranke od 23. listopada 2020., može se zaključiti da je i u 2019. i 2020. AGRO GOLD otkupljivao lubenice na temelju Općeg ugovora o kupoprodaji robe iz 2018., slijedom čega proizlazi kako povreda traje i na dan donošenja ovoga rješenja.

Iako iz izjašnjenja stranke od 23. listopada 2020. proizlazi da u 2019. i 2020. nije otkupljivala lubenice od sva 23 dobavljača od kojih je otkupljivala lubenice 2018., stranka nije dostavila bilo koji dokument koji bi ukazivao da je s bilo kojim od dobavljača od kojih nije otkupljivao lubenice 2019. i 2020. prekinuo ugovorni odnosi u skladu s odredbom članka 7. Općih ugovora, kao ni da je ugovorni odnos prekinut na bilo koji drugi način.

Stoga, AZTN ocjenjuje da su svi ugovori iz 2018. važeći i u trenutku donošenja ovoga rješenja, odnosno da opisana povreda traje i u trenutku donošenja ovoga rješenja.

6.1.1.2. Nedostatak jasne odredbe ugovora o vrsti proizvoda koji su predmetom isporuke

Jedna od odredbi koja mora biti sadržana u pisanom ugovoru između dobavljača i otkupljivača i/ili prerađivača je i odredba o kvaliteti i vrsti poljoprivrednog proizvoda koji se isporučuje otkupljivaču i/ili prerađivaču (članak 5. stavak 1. točka 2. ZNTP-a).

Na poziv AZTN-a od 16. srpnja 2018., da dostavi popis svih dobavljača od kojih je u 2018. otkupljivao lubenice, kao i sve ugovore i dodatke ugovorima s eventualnim prilogima te drugu popratne dokumentacije vezane uz njih, kao i sve opće uvjete poslovanja koji su prilog ili samostalni dokument u odnosu na te ugovore, stranka je uz podnesak od 6. kolovoza 2018., dostavila popis od 19 domaćih dobavljača lubenica te 18 Općih ugovora i to sklopljene s dobavljačima: 1. [...], 2. [...], 3. [...], 4. [...], 5. [...], 6. [...], 7. [...], 8. [...], 9. [...], 10. [...] (OPG), 11. [...], vlasnikom [...], 12. [...], vlasnikom [...], 13. [...], 14. [...], 15. [...], 16. [...], vlasnikom [...], 17. [...], i 18. [...], koji svi nose datum 1. travnja 2018.

Uvidom u sadržaj svih 18 sadržajno istovjetnih (tipskih) Općih ugovora, utvrđeno je da je u njihovoj točki I. „I Predmet ugovora“, koja obuhvaća samo jedan članak i to članak 1., uređeno da „*OTKUPLJIVAČ/TRGOVAC kupuje poljoprivredne proizvode iz asortimana PROIZVOĐAČ/DOBAVLJAČ.*“ (op.cit.).

S obzirom na to da:

- ni na kojem mjestu u daljnjem tekstu Općih ugovora nije bila specificirana vrsta poljoprivrednih proizvoda koji su predmetom ugovora,
- pojam „asortimana proizvođača/dobavljača“ ne označava vrstu poljoprivrednog proizvoda koji je predmetom tih Općih ugovora u smislu odredbe članak 5. stavka 1. točke 2. ZNTP-a,
- iako upozorena na posljedice nedostavljanja tražene dokumentacije u smislu odredbe članka 17. stavka 3. ZNTP-a, stranka nije dostavila bilo kakav dugi prilog ili dodatka tim Općim ugovorima,

sve je ukazivalo na to da Opći ugovori nisu sastavljeni na način propisan odredbom članka 5. stavka 1. točke 2. ZNTP-a, odnosno postojala je indicija da je stranka tim svojim dobavljačima nametnula nepoštenu trgovačku praksu u smislu odredbe članka 4. stavka 2. točke 1. ZNTP-a.

Tek nakon što je dopisom od 10. rujna 2018. AZTN stranci ukazao da nedostatak odredbe o vrsti poljoprivrednih proizvoda koji su predmetom ugovora, kao jedne od bitnih odredbi ugovora predstavlja indicije da Opći ugovori nisu sastavljeni u skladu s odredbom članka 5. stavka 1. točke 2. ZNTP-a, stranka je uz podnesak od 5. listopada 2018., dostavila 22 Aneksa Općih ugovora, koji svi nose datum 10. travnja 2018.

Uvidom u sadržaj Aneksa Općih ugovora od 10. travnja 2018., utvrđeno je kako je riječ o tipskim dodacima Općim ugovorima, koji se međusobno razlikuju samo po vrsti i količini poljoprivrednih proizvoda koji su predmetom isporuke.

Isto tako, uvidom u dostavljenu dokumentaciju, AZTN je utvrdio da je stranka dostavila Aneксе Općeg ugovora i za još 4 dobavljača, koji nisu bili naznačeni na popisu dostavljenom uz podnesak od 6. kolovoza 2018., niti je za njih dostavila bilo kakav ugovor ili dokumentaciju, a koju nije dostavila ni uz podnesak od 5. listopada 2018.

Pritom, stranka je propustila dostaviti i Aneксе Općeg ugovora za dobavljače [...] i [...].

Tek na ponovljeni zahtjev AZTN-a od 7. lipnja 2019., stranka je uz podnesak od 21. lipnja 2019. dostavila i Opće ugovore o kupnji poljoprivrednih proizvoda, sklopljene sa [...], [...], [...], [...], vlasnikom [...] i [...], vlasnikom [...], koji svi nose datum 2. siječnja 2018., a koji su sadržajno istovjetni prethodno dostavljenim (tipskim) Općim ugovorima, koji nose datum 1. travnja 2018.

S obzirom na to da Opći ugovori sklopljeni s ta 4 dobavljača nose datum 2. siječnja 2018., a Aneksi Općim ugovorima, nose datum 10. travnja 2018., AZTN zaključuje da su oni postojali i u trenutku pokretanja ovoga upravnog postupka pa su nejasni razlozi zbog kojih stranka nije dostavila AZTN-u i te ugovore. Naime, AZTN je dopisom od 16. srpnja 2018. tražio dostavu svih ugovora, njihovih priloga i dodatka sklopljenih sa svim dobavljačima lubenica, koji su mijenjani i/ili dopunjavani u skladu s odredbama ZNTP-a, a koji su zaključeni nakon stupanja na snagu ZNTP-a.

Svi ugovori sklopljeni između dobavljača i trgovaca, odnosno dobavljača i otkupljivača i/ili prerađivača, sklopljeni nakon stupanja na snagu ZNTP-a (17. prosinca 2017.), morali su (u cijelosti) biti sastavljeni u skladu s odredbama ZNTP-a.

S obzirom na to da predmetni Opći ugovori nose datum 2. siječnja 2018., odnosno 1. travnja 2018., sklopljeni su nakon stupanja na snagu ZNTP-a pa su u tom smislu odmah, dakle već prilikom njihova nastanka, morali biti sastavljeni u skladu s odredbama toga zakona.

U tom smislu, nesporno je da Opći ugovori u razdoblju od njihova sklapanja do sklapanja Aneksa Općih ugovora nisu sadržavali odredbu o vrsti proizvoda koja je predmetom isporuke, što je protivno odredbi članka 5. stavka 1. točke 2. ZNTP-a i predstavlja nepoštenu trgovačku praksu u smislu odredbe članka 4. stavka 2. točke 1. ZNTP-a.

S obzirom na to da je stranka, iako upozorena u smislu odredbe članka 17. stavka 2. ZNTP-a, svojim propustima da dostavi točne i potpune popise dobavljača lubenica sezone 2018., kao i propust da dostavi traženu dokumentaciju, u nekoliko navrata tijekom postupka dovela u pitanje i njihovo postojanje, a pritom posebno imajući u vidu da se ni stranka, ni svjedok nisu mogli sjetiti kada su sklopljeni Opći ugovori i Aneksi tim ugovorima, nije moguće doista provjeriti jesu li ugovori doista sklopljeni onog dana, kako je naznačeno u pojedinom Općem ugovoru, odnosno pripadajućem Aneksu.

U tom smislu, a vodeći se načelom ekonomičnosti i učinkovitosti, kako je naznačeno, AZTN je trajanje ove povrede, odredio je u razdoblju od 1. travnja 2018., kao datuma koji nose Opći ugovori sklopljeni s dobavljačima 1. [...], 2. [...], 3. [...], 4. [...], 5. [...], 6. [...], 7. [...], 8. [...], 9. [...], 10. [...] (OPG), 11. [...], vlasnikom [...], 12. [...], vlasnikom [...], 13. [...], 14. [...], 15. [...], 16. [...], vlasnikom [...], 17. [...], i 18. [...], do 9. travnja 2018., kao datuma koji je prethodio datumu koji nose Aneksi Općim ugovorima (10. travnja 2018.).

U odnosu na Opće ugovore sklopljene s dobavljačima [...], [...], [...], [...], vlasnicom [...] i [...], vlasnikom [...], ova povreda, dakle poslovanje na temelju Općih uvjeta koji nisu sadržavali odredbu o vrsti poljoprivrednih proizvoda koji su predmetom isporuke, je trajala u razdoblju od 2. siječnja 2018., kao datuma koji nose ti Opći ugovori do 9. travnja 2018., kao datuma koji je prethodio datumu koji nose Aneksi Općih ugovora (10. travnja 2018.).

U pisanoj obrani, stranka se ni na koji način nije osvrnula na ovo utvrđenje, niti ga na bilo koji način učinila spornim.

6.1.1.3. Nejasna odredba ugovora o uvjetima i rokovima isporuke

Jedna od bitnih ugovornih odredbi, koja mora biti sadržana u pisanom ugovoru sklopljenom između otkupljivača i/ili prerađivača i dobavljača poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda jest i odredba o uvjetima i rokovima isporuke poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda koji su predmetom ugovora (članak 5. stavak 1. točka 4. ZNTP-a).

AZTN je uvidom u Opće ugovore te Aneксе Općim ugovorima sklopljene s dobavljačima lubenica sezone otkupa 2018., utvrdio da točka III. Općeg ugovora nosi naslov „Uvjeti, rokovi i mjesto isporuke robe“. Iako bi takav naslov sugerirao da Opći ugovori sadrže odredbu o uvjetima i rokovima isporuke, iz sadržaja odredbi obuhvaćenih tom točkom Općih ugovora ne proizlazi tako.

Naime, točkom III. Općih ugovora obuhvaćena su 3 njegova članka, iz čijeg sadržaja u bitnom proizlazi: 1) da otkupljivač poljoprivredne proizvode pregledava i preuzima osobno na otkupnom mjestu na adresi otkupljivača (članak 4. Općih ugovora), 2) da proizvođač u odnosu na kvalitetu proizvoda ima obvezu isporuke poljoprivrednih proizvoda, koji prema svojim svojstvima, obilježjima, ambalaži moraju biti u skladu s važećim zakonima RH, propisima i pravilnicima o kvaliteti (članak 5. Općih ugovora) te da sve promjene i obavijesti po tom ugovoru moraju biti u pisanoj formi i dostavljene drugoj strani i smatraju se dodatkom Općim ugovorima (članak 6. Općih ugovora).

Analizom sadržaja ovih odredbi, AZTN zaključuje da je njima uređeno mjesto isporuke, kvaliteta proizvoda te obvezna pisana forma za sve promjene i obavijesti po ugovoru, koje će se smatrati njegovim dodatkom.

Dakle, iz formulacije tih odredbi, ne proizlazi jasno ni uvjeti niti rokovi isporuke proizvoda, bilo da ih se određuje konkretnim uvjetima, protokolima i rokovima, bilo da ih se određuje okvirno i/ili veže uz konkretne kriterije, kao što su primjerice optimalni agrotehnički uvjeti, okvirno vrijeme dozrijevanja pojedine poljoprivredne kulture, ili klimatološki ili meteorološki kalendar.

U odnosu na način isporuke lubenica, na usmenoj raspravi 3. srpnja 2019., upitan o tome naručuje li AGRO GOLD lubenice, ili ih dobavljač sam nakon ubiranja dovozi na mjesto isporuke, svjedok [...] je izjavio da to ide od situacije do situacije; ponekad AGRO GOLD naručuje, a ponekad kada je lubenica dozrela on sam dovozi lubenicu AGRO GOLDU. Isto tako, taj je svjedok iskazao i kako je prodavao dozrelu lubenicu, a o načinu postupanja s lubenicama koje ne udovoljavaju ugovorenoj kvaliteti, svjedok je iskazao da ako prva lubenica nije dovoljno dozrela, otvara se sljedeća.

Iz iznesenog proizlazi da uvjeti i rokovi nisu bili ugovoreni, a i praksa između stranaka varira od situacije do situacije. Dakle, podaci o uvjetima isporuke, kao i rokovima isporuke, nisu sadržani u toj točki Općih ugovora, ali ni na kojem drugom mjestu u Općim ugovorima, Aneksima Općih ugovora, a ni oni ne upućuju na bilo koji drugi dokument koji bi sadržavao, barem načelne, odredbe o uvjetima i rokovima isporuke lubenica.

Prema izjavi svjedoka [...], danoj na usmenoj raspravi 3. srpnja 2019., lubenice na otkupno mjesto dovoze u boks paletama zapremnine cca 400 kg, jedna među njima se otvara, pa ako je dozrela se isporučuje, a ako ne, vraća se. Pritom je izjavio i da se bez otvaranja lubenice ne može znati je li ona odgovarajuće kvalitete. Tako se provjera kvalitete obavlja uvriježenim metodama provjere kao što je kuckanje, pri čemu se zrelost lubenice može procijeniti prema razdoblju potrebnom za dozrijevanje lubenice, budući da zna kada ju je zasadio i koliko joj vremena treba da dozrije.

Dakle, iako između otkuplivača i dobavljača postoji uobičajena praksa u vezana za uvjete (nekad dobavljač sam dovozi, a nekad otkuplivač naručuje lubenice) i rokove otkupa (zrelost lubenice i njezina kvaliteta procjenjuju se vizualno i otvaranjem pojedinog ploda), ona nije nigdje ugovorena.

U tom smislu, iako faktično isporuka jest vezana uz trenutak, bilo tehnološke, bilo konzumne zrelosti poljoprivrednog proizvoda, to na taj ili bilo koji drugi jasan i razumljiv način nije uređeno ni Općim ugovorima i njihovim Aneksima, ni bilo kojim drugim dijelom ugovorne dokumentacije. Uobičajene prakse koje su se primjenjivale prije stupanja na snagu ZNTP-a, morale su biti usklađene s odredbama ovoga novog prisilnog propisa, koji predviđa jasne, razumljive i ugovorom propisane odredbe bitne za poslovanje dobavljača i otkuplivača.

AZTN nije prihvatio osnovanim dio pisane obrane u kojem stranka osporava utvrđenje AZTN-a o tome da uvjeti i rokovi isporuke nisu ugovorom jasno određeni te da to predstavlja nepoštenu trgovačku praksu u smislu članka 4. stavka 2. ZNTP-a.

Pozivajući se na svoje izjave dane tijekom ovoga upravnoga postupka, kao i izjave svjedoka [...], stranka je ponovno ukazala na to da se način isporuke lubenica razlikuje od situacije do situacije jer ponekad AGRO GOLD naručuje robu a u drugim slučajevima sami dobavljači pristupaju s ponudom robe AGRO GOLDU. Napomenula je da pod „načinom isporuke“ primarno misli na ponudu robe / zahtjev za robom i s koje strane dolazi. Pored iznesenoga, drži da ni iz čega, a osobito ne iz izjave svjedoka, ne proizlazi da su nejasni rokovi ili bilo koji drugi uvjeti isporuke. Tvrdi da ne samo da je navedeno definirano dijelom ugovora, već je i iz

izjave svjedoka jasno vidljivo da je ta praksa ustaljena, poznata ugovornim stranama i da nikome, a osobito ne dobavljaču, nije sporna, niti je smatra nepoštenom.

U odnosu na ovakve tvrdnje stranke, AZTN ponovno ukazuje kako ne spori da postoji poslovna praksa između dobavljača i nje, prema kojoj se isporučuju lubenice pa je u tom smislu, dobavljaču nije nepoznato što se od njega očekuje. Sporno je to što ta praksa nije pretočena u sadržaj obvezne odredbe pisanih ugovora o tome koji su uvjeti i rokovi isporuke pa makar oni varirali od situacije do situacije. Naime, jasnom i razumljivom, unaprijed ugovorenom odredbom, s čijim su se sadržajem sklapanjem ugovora složili, dobavljači bi morali biti upoznati o uvjetima i rokovima isporuke poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda, a to konkretne odredbe predmetnih Općih ugovora, nesporno ne sadrže. AZTN drži kako „otvorena“ mogućnost da se nekada isporuka i rokovi isporuke, ostvaruju na jedan, način, a dugi put na drugi, a prema potrebama isključivo ili pretežito otkupljivača, a da pri tome ne postoji barem ugovorom uspostavljeni konsenzus ugovornih strana, s aspekta ZNTP-a, ne bi bio prihvatljiv.

U odnosu na to da je AZTN-u stranka ponovno spočitnula da naglasak stavlja na formalni pristup pravilima ZNTP-a, bez uvažavanja specifičnih okolnosti poslovanja u procesu otkupa lubenica, AZTN ukazuje da je jasna i razumljiva odredba o uvjetima i rokovima isporuke, bitan sastojak ugovora između dobavljača i otkupljivača u smislu ZNTP-a, koji je prisilan propis koji izravno određuje i formu i sadržaj ugovora pa u tom smislu, a posebno u odnosu na bitne ugovorne odredbe, AZTN nema drugog izbora nego inzistirati na postojanju forme i onoga što ZNTP propisuje bitnim sastojcima ugovora između dobavljača i otkupljivača, kao i na dosljednoj primjeni ugovorenih odredbi u praksi između dobavljača i otkupljivača i/ili prerađivača.

U tom smislu, AZTN je utvrdio da konkretnu, jasnu i razumljivu odredbu o uvjetima i rokovima isporuke, predmetni Opći ugovori i pripadajući Aneksi ne sadrže, iz čega proizlazi da je stranka, protivno odredbi članka 5. stavka 1. točke 4. ZNTP-a, sa svojim dobavljačima lubenica sezone otkupa 2018., poslovala, odnosno otkupljivala lubenice na temelju ugovorne dokumentacije koja nije sadržavala jasna određenja o uvjetima i rokovima isporuke, što predstavlja nepoštenu trgovačku praksu u smislu odredbe članka 4. stavka 2. točke 1. ZNTP-a.

Trajanja ove povrede, istovjetno je s trajanjem povrede izložene u točki 6.1.1.1. obrazloženja ovoga rješenja, s obzirom na to da se obje povrede odnose na nedostatke ugovora koje je stranka sklopila sa svojim dobavljačima. Dakle, početak trajanja ove povrede određen je datumom koji nosi svaki od Općih ugovora, dakle 2. siječnja 2018., odnosno 1. travnja 2018., a s obzirom na to da su Opći ugovori sklopljeni na neodređeno vrijeme (članka 7. Općih ugovora) te da stranka nije dostavila bilo koji dokument koji bi ukazivao da je s bilo kojim od dobavljača prekinuo ugovorni odnosi u skladu s odredbom članka 7. Općih ugovora, kao ni da je ugovorni odnos prekinut na bilo koji drugi način, AZTN ocjenjuje da su svi ugovori iz 2018. važeći i u trenutku donošenja ovoga rješenja, odnosno da opisana povreda traje i u trenutku donošenja ovoga rješenja.

6.2. Ostala postupanja protivna ZNTP-u

6.2.1. Netransparentno umanjene vrijednosti proizvoda - lubenica standardne kvalitete

Pored nepoštenih trgovačkih praksi iz članaka 4. i 5. te članaka 7. do 10. ZNTP-a koje mogu nastati u poslovnom odnosu otkupljivača i/ili prerađivača s dobavljačem poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda, ZNTP predviđa još 9 trgovačkih praksi koje se smatraju nepoštenima, među kojima i netransparentno umanjene količine i/ili vrijednosti poljoprivrednih ili prehrambenih proizvoda standardne kvalitete (članak 11. točka 1. ZNTP-a).

Iz odredbi članka 2. Općih ugovora, dopunjene člankom 2. Aneksa Općem ugovoru, proizlazi da se otkupna cijena dnevno ističe na oglasnoj ploči otkupnog mjesta otkuplivača za svaki proizvod te predstavlja otkupnu cijenu pojedinog proizvoda isporučenog toga dana, a u odnosu na koju se izdaje odgovarajuća osnova za plaćanje (račun, otkupni blok). U tom smislu, cjenicima je određena otkupna cijena pojedinog poljoprivrednog proizvoda na dan/tjedan otkupa.

AZTN je usporedbom cijene lubenica, istaknutim na cjenicima koje je stranka dostavila 21. lipnja 2019. i 7. kolovoza 2019. te cijene naznačene na tijekom postupka dostavljenim računima i otkupnim blokovima, uočio postojanje nepravilnosti prilikom izrade otkupnih blokova za isporučene lubenice prema cjeniku za razdoblje od 18. lipnja 2018. do 24. lipnja 2018. te slijedno tome nepravilnosti u plaćanju.

Naime, AZTN je uočio da je cijena lubenica naznačena na cjeniku za taj tjedan otkupa iznosila 1,70 kuna po kilogramu, a stranka je, dobavljačima [...] u otkupnom bloku 389 od 24. lipnja 2018., [...] u otkupnom bloku broj 387 od 23. lipnja 2018. te [...] u otkupnom bloku broj 388 od 23. lipnja 2018., navela jediničnu cijenu proizvoda u iznosu od 1,20 kuna po kilogramu lubenice, dakle cijenu nižu od cijene navedene u cjeniku za odnosni tjedan.

Na taj način, tim je dobavljačima u odnosu na naznačene, pogrešno izrađene otkupne blokove, stranka u konačnici ispatila niži iznos za isporučene lubenice, od onoga iznosa koji je po tom cjeniku trebao biti isplaćen tim dobavljačima za tada isporučene lubenice. Pritom, AZTN je utvrdio i da je stranka ne samo izvršila plaćanja po umanjenim iznosima, već ih je platila izvan zakonom propisanog roka od 30 dana.

Tako je:

- [...] po pogrešno izrađenom otkupnom bloku broj 387 od 23. lipnja 2018. za isporučene lubenice isplaćeno 6.880,80 kuna umjesto 9.747,80 kuna, dakle 2.867,00 kuna manje nego što mu je trebalo biti isplaćeno
- [...] po pogrešno izrađenom otkupnom bloku broj 389 od 24. lipnja 2018. za isporučene lubenice isplaćeno 16.777,20 kuna, umjesto 23.767,70 kuna, dakle 6.990,50 kuna manje nego što mu je trebalo biti isplaćeno
- [...] po pogrešno izrađenom otkupnom bloku broj 388 od 23. lipnja 2018. za isporučene lubenice isplaćeno 6.806,40 kuna, umjesto 9.642,40 kune, dakle 2.836,00 kuna manje nego što mu je trebalo biti isplaćeno,

pri čemu za navedena umanjenja nije postojala valjana i opravdana pravna osnova, što ta umanjenja čini netransparentnima i nedopuštenima.

Slijedom iznesenoga, AZTN je utvrdio kako je stranka tim dobavljačima, u odnosu na naznačene otkupne blokove nametnula nepoštene trgovačke prakse u smislu odredbe članka 4. stavka 2. točke 6., u vezi s odredbom članka 11. točkom 1. ZNTP-a.

S obzirom na to da se stranka, ni nakon primitka Obavijesti AZTN-a od 16. travnja 2021., u svojoj pisanoj obrani nije osvrnula, ni osporila ova utvrđenja, kao niti dostavila dokaz o izvršenoj korekciji tih otkupnih blokova i isplaćenju razlici do punog iznosa koji je tim dobavljačima trebao biti plaćen s odgovarajućim kamatama, AZTN je utvrdio da su opisane povrede trajale od izdavanja pogrešno izrađenih blokova (23. lipnja 2018., odnosno 24. lipnja 2018.), a traju i na dan donošenja ovoga rješenja.

6.2.2. Rokovi plaćanja

U skladu s definicijom iz odredbe članka 2. točke d) ZNTP-a, lubenica se ubraja u svježi poljoprivredni proizvod pa predviđeni rok za izvršenje plaćanja dobavljaču ne može biti dulji od 30 dana od dana primitka svježeg poljoprivrednog proizvoda koji je predmetom isporuke,

što ne samo da mora biti predviđeno u obveznoj odredbi ugovora o uvjetima i rokovima plaćanja (članak 5. stavak 1. točka 3. ZNTP-a), već taj rok mora biti ispoštovan i u provedbi takve ugovorne odredbe. U protivnom, dakle, plaćanjem izvan tog roka, ili čak propustom da uopće izvrši obvezu plaćanja, otkupljivač i/ili prerađivač nameće nepoštenu trgovačku praksu dobavljaču u smislu odredbe članka 11. točke 9. ZNTP-a.

Odredba članka 3. svih (tipskih) Općih ugovora iz 2018. određuje da će otkupljivač „...zaprimljene poljoprivredne proizvode platiti proizvođač/dobavljač-u temeljem otkupnog bloka u roku od 30–60 dana od datuma primitka iste (a ovisno o vrsti zaprimljenog poljoprivrednog ili svježeg proizvoda)“ (op.cit.).

Na temelju dostavljene financijske dokumentacije, prije svega kartica dobavljača (analitičke kartice), otkupnih blokova i računa te potvrda o plaćanju, dostavljenih uz podneske od 6. kolovoza 2018., 5. listopada 2018., 21. lipnja 2019., 7. kolovoza 2019., AZTN je utvrdio da je od ukupno analizirana 67 otkupna bloka i računa (dalje u tekstu: osnove za plaćanje), njih 20 (16 otkupnih blokova i 4 računa) bilo plaćeno u roku od 30 dana.

Dakle, stranka je u odnosu na čak 47 osnove za plaćanje, odnosno 70% pregledanih računa i otkupnih blokova, plaćanja izvršila izvan ZNTP-om i Općim ugovorima predviđenoga roka od 30 dana.

Analizom dostavljene financijske dokumentacije, AZTN je također utvrdio da je u nekim situacijama rok plaćanja neznatno prekoračen. Primjerice, u odnosu na otkupne blokove [...] broj 401 od 29. lipnja 2018. i broj 389 od 24. lipnja 2018., otkupni blok [...] 593 od 20. srpnja 2018. i broj 598 od 1. srpnja 2018., otkupni blok [...] broj 399 od 29. lipnja 2018. te otkupni blok [...] broj 400 od 29. lipnja 2018. utvrđen je svega 1 dan prekoračenja roka plaćanja, što u odnosu na ukupan broj računa i otkupnih blokova u odnosu na koje je utvrđeno plaćanje izvan ZNTP-om propisanog roka, čini 13%. Isto tako, AZTN je utvrdio da prekoračenje rokova plaćanja od 2 do 5 dana, u ukupnom broju utvrđenih prekoračenja rokova plaćanja obuhvaćenih ovim upravnim postupkom je 32%, odnosno 15 računa i otkupnih blokova, dok je u 11% računa i otkupnih blokova koji su plaćeni izvan propisanog roka to prekoračenje iznosilo od 6 do 10 dana.

Ipak, na istovrstan način, AZTN je utvrdio da je u 34% utvrđenih situacija, prekoračenja roka plaćanja trajalo od 11 do 30 dana, u 4% utvrđenih situacija prekoračenje rokova plaćanja trajalo od 31 do 99 dana, a u 6% situacija to prekoračenje trajalo je više od 100 dana.

U svojoj pisanoj obrani, stranka je pokušala banalizirati i samo utvrđenje i vrijeme za koje je prekoračenje u rokovima plaćanja navodeći da je AZTN preneglasio značaj tog utvrđenja, jer je u većini slučajeva prekoračenje neznatno (prekoračenje od jednog ili nekoliko dana), u manje od 30% situacija utvrđeno je značajnije prekoračenje, a u samo 8% situacija ono najduže, a prema njenom mišljenju, riječ o manjini slučajeva. Ponovno naglašava da iz iskaza svjedoka ne proizlazi nezadovoljstvo bilo kojim aspektom poslovanja AGRO GOLDA.

AZTN se ne može složiti s ovakvim tvrdnjama stranke.

ZNTP je prisilan propis i za povredu vezanu uz prekoračenje rokova plaćanja, tim je Zakonom predviđeno da je riječ o teškoj povredi zakona. Pritom, Zakon ne određuje da prekoračenje od 1 ili 2 ili 3 dana od datuma dospijeća, ne bi bilo prekoračenje, već je provedbenom tijelu ostavljeno na ocjenu o tome kako će i takvo prekoračenje cijeliti u kontekstu izricanja upravno-kaznene mjere, primjerice kroz olakotne okolnosti za neznatna prekoračenja. O relevantnosti iskazanog zadovoljstva dobavljača načinom poslovanja te pojedinim aspektima poslovanja, AZTN je već elaborirao u točki 6.1. obrazloženja ovoga rješenja.

Nakon što je stranka, nakon glavne rasprave, uz podnesak zaprimljen u AZTN-u 9. lipnja 2021. dostavila dokaze o izvršenom plaćanju po računima dobavljača [...], vlasnika [...] broj 10-1-1, od 29. svibnja 2018. i 11-1-1, od 29. svibnja 2018., a koja s oba podmirena 27. srpnja 2018., trajanje povrede u odnosu na te račune određeno je upravo do 27. srpnja 2018., kada je izvršeno plaćanje po tim računima, također izvan roka propisanog i ZNTP-om i Općim ugovorima s pripadajućim Aneksima i to sa zakašnjenjem od 29 dana.

S obzirom na to da je odredbom članka 11. točke 9. ZNTP-a nepoštenom trgovačkom praksom u poslovnom odnosu između dobavljača i otkupljivača i/ili prerađivača, između ostalog, određeno izvršenje roka plaćanja dobavljaču duljeg od 30 dana od dana primitka svježeg proizvoda koji je predmet isporuke, AZTN je utvrdio da je AGRO GOLD trinaestorici svojih dobavljača lubenica u 2018. nametnuo nepoštene trgovačke prakse u smislu odredbe članka 4. stavka 2. točke 6., a u vezi s odredbom članka 11. točke 9. ZNTP-a.

Opisane povrede trajale su u razdoblju od 25. lipnja 2018., kada je na naplatu dospio prvi od promatranih računa i otkupnih blokova (otkupni blok broj 25, od 12. lipnja 2018., dobavljača [...]), do 24. prosinca 2018., kada su izvršena zadnja plaćanja i to po otkupnim blokovima: OB 272 od 14. lipnja 2018., OB 253 od 12. lipnja 2018. te OB 257 od 13. lipnja 2018. dobavljača [...].

6.3. Poslovni odnos povezanih društava AGRO GOLDA i Setovia voća

Pored 23 primarna dobavljača lubenica, stranka je 2018. poslovala i sa Setovia voćem, s kojim ostvaruje specifičan poslovni odnos. Naime, ta su dva trgovačka društva povezana na način da je u oba društva, jedini njihov član, odnosno imatelj svih poslovnih udjela i direktor, Hrvoje Bekavac, a tijekom postupka utvrđeno je da AGRO GOLD i Setovia voće jedno od drugoga otkupljuju lubenice.

Na temelju do tada utvrđenih činjenica i okolnosti, AZTN je utvrdio nepravilnosti u poslovanju AGRO GOLDA, kao otkupljivača, i Setovia voća, kao dobavljača lubenica sezone otkupa 2018., kako je to detaljno obrazloženo u Obavijesti AZTN-a od 16. travnja 2021.

U nastavku upravnog postupka, u okviru pisane obrane, AGRO GOLD je između ostaloga, iznio mišljenje o tome da bi se AGRO GOLD i Setovia voće, kao povezana društva trebalo smatrati jednim poduzetnikom u smislu pravila o zaštiti tržišnog natjecanja, a kojem prema njezinom, mišljenju spada i ZNTP. Isto tako, stranka drži da ne bi bilo moguće da je poduzetnik s više od nekoliko puta manjom tržišnom (pregovaračkom) snagom od drugog poduzetnika, ovome nametnuo nepoštene prakse ili ga prisilio na uvjete koje njemu ne odgovaraju. Pri tome se pozvao i na odredbe Direktive, ukazujući da one imaju za cilj uvesti razmjern odnos u tumačenju pregovaračke snage između dobavljača i kupaca, što stranka tumači na način da se ne cijeni samo snaga prema ukupnim prihodima kupca već se oni stavljaju u odnos s ukupnim prihodima dobavljača prema kojem kupac nastupa u tom trenutku.

Slijedom opisanih mišljenja stranke, AZTN ukazuje na sljedeće.

Općenito govoreći, AZTN cijeni da činjenica da se dvije (ili više) osoba nalaze u odnosu povezanih društva (a osobito ako se ta povezanost ne ogleda u činjenici da jedan u drugome drži 100% udjela ili dionica), najčešće nije od značaja za ocjenu o tome mogu li se na njihov poslovni odnos primijeniti odredbe ZNTP-a, budući da je riječ o dva (ili više) samostalna, odvojena pravna entiteta, od kojih, ako svaki za sebe podliježe primjeni odredbi ZNTP-a, imaju uzajamnu obvezu, a u ovisnosti u kojoj se od uloga nalaze, uskladiti svoje poslovanje s odredbama toga zakona, dakle sklopiti ugovor u pisanom obliku koji sadrži odredbe (barem)

propisane člankom 5. stavkom 1. ZNTP-a, kao i uzdržati se od primjene nepoštenih trgovačkih praksi.

Naime, ZNTP-om je po prvi put uređeno jedno potpuno novo pravno područje, čiji je osnovni zadatak uspostava, osiguranje i zaštita poštenih trgovačkih praksi kojima se štite sudionici u lancu opskrbe hranom, a u fokusu su pojedinačni poslovni odnosi dobavljača i otkupljivača i/ili prerađivača te dobavljača i trgovaca u smislu ZNTP-a.

Iako se u svojoj pravnoj naravi, područje zaštite poštenih trgovačkih praksi razlikuje od područja prava tržišnog natjecanja i predstavlja samostalnu pravnu disciplinu, ipak se ono može smatrati srodnom granom prava tržišnog natjecanja.

ZNTP povezana društva definira kao pravno samostalna društva koja u međusobnom odnosu mogu stajati kao društvo koje u drugom društvu ima većinski udio ili većinsko pravo u odlučivanju, ovisno i vladajuće društvo, društvo koncerna, društva s uzajamnim udjelima i društva povezana poduzetničkim ugovorima u skladu s propisima o trgovačkim društvima i propisima o računovodstvu (članak 2. točka k) ZNTP-a), a u provedbi toga zakona ta je povezanost bitna isključivo radi utvrđivanja postojanja značajne pregovaračke snage, kao pretpostavke za primjenu ZNTP-a na pojedini poslovni odnos, kako je to propisano odredbama članka 3. ZNTP-a i detaljno pojašnjeno u točki 1. obrazloženja ovoga rješenja.

Između AGRO GOLDA i Setovia voća nesporno postoji povezanost u smislu članka 2. točke k) ZNTP-a, međutim, neovisno o prethodno opisanom stavu, u konkretnom slučaju, AZTN je nakon ponovnog razmatranja sadržaja i prirode njihovog međusobnog poslovnog odnosa, ocijenio da je povezanost između njih takve naravi, odnosno takvog stupnja, da se njihov poslovni odnos ne može promatrati na jednak način kao poslovni odnosi dobavljača s otkupljivačima i/ili prerađivačima, ili trgovcima, koji jesu u poziciji da zbog svoje značajne pregovaračke snage mogu nametnuti koju od nepoštenih trgovačkih praksi u smislu ZNTP-a.

S obzirom na to da trenutno nema relevantne nacionalne i europske prakse nadležnih tijela ili sudova koja bi u predmetima utvrđivanja nepoštenih trgovačkih praksi služila za utvrđivanje kada je riječ o postupanju poduzetnika, u konkretnom slučaju otkupljivača i/ili prerađivača ili trgovca i dobavljača kao jednog gospodarskog subjekta, a kada o poduzetnicima koji se nalaze u takvom odnosu da zbog postojanja značajne pregovaračke snage jedan poduzetnik može drugome nametnuti nepoštene trgovačke prakse, na temelju odluke Vijeća, AZTN je zauzeo stav da će se u sličnim situacijama, dakle kada jedna ugovorna strana drži 100% udjela ili dionica u drugoj, ili situaciji poput ovdje opisane situacije u kojoj jedna osoba drži 100% udjela u obje pravne osobe, na odgovarajući način primjenjivati kriteriji razvijeni u europskoj sudskoj praksi iz područja prava tržišnog natjecanja.

Naime, u postupcima utvrđivanja zabranjenih sporazuma primjenom članka 8. Zakona o zaštiti tržišnog natjecanja („Narodne novine“, broj 79/09., 80/13. i 41/21., dalje u tekstu: ZZTN), ili primjenom članka 101. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (dalje u tekstu: UFEU), zabranjeni sporazum ne može se utvrditi između povezanih poduzetnika koji se u skladu s kriterijima iz pravne stečevine Europske unije smatraju jednim gospodarskim subjektom. Naime, da bi se utvrdio zabranjeni sporazum on mora biti sklopljen između neovisnih poduzetnika.

Prema kriterijima iz sudske prakse EU sudova o odgovornosti društva majke za povrede prava tržišnog natjecanja (C-97/08 P, Akzo Nobel NV and others v Commission, C-97/08, paragraf 74, T-343/08 Arkema France v. Commission, T-343/08, 11.5.2011., C-521/09 Elf Aquitaine v. European Commission od 29.9.2011., paragraf 59, T-185/06 L'air Liquide v. Commission, C-286/98 P Stora Kopparbergs Bergslags v. Commission (2000) ECR I-9925, paragraf 29, T-72/06 Groupe Gascogne v. Commission, T-197/06 FMC v. Commission, T-384/09 SKW Stahl-Metallurgie Holding and SKW Stahl-Metallurgie v. Commission, T-282/02 Cementbouw

Handel&Industrie v. Commission, T-76/08 El du Pont de Nemours and others v. Commission i T-314/01 Avebe v. Commission (2006) ECR II-3085, C-900/09 P General Quimica SA, Repsol Quimica, Repsol YPF v. Commission, 20.1.2011., T-42/07 The Dow Chemicals company, Dow Deutschland inc, Dow Deutschland Anlagengesellschaft mbH, Dow Europe GmbH v. Commission, 13.7.2011., T-38/07 Shell Petroleum NV, Shell Nederland BV, Shell Nederland Chemie BV v. Commission, 13.7.2011., C-501/11 P Schindler Holding and others v. Commission, 18.7.2013., T-360/09 E.ON Ruhrgas AG, E.ON AG v. Commission, 29.6.2012., T-362/06 Ballast Nedam Infra BV v. Commission, 27.9.2012., C-286/11 Commission vs. Tomkins plc., 22.1.2013., T-39/07 ENI v. Commission, 13.7.2011.), da bi se dokazala odgovornost društva majke, jer je njeno društvo kći postupalo slijedom odlučujućeg utjecaja društva majke, nužno je da Europska komisija (i nacionalna tijela nadležna za zaštitu tržišnog natjecanja država članica) dokaže slijedeće: a) društvo majka je imala sposobnost vršiti odlučujući utjecaj u društvu kćeri i b) da je stvarno primijenila tu svoju ovlast. Ako pritom društvo majka ima 100 % udjela ili dionica u društvu kćeri, tada je društvo majka u poziciji primijeniti odlučujući utjecaj na društvo kći i tada Europska komisija, odnosno nacionalno tijelo nadležno za zaštitu tržišnog natjecanja, može legitimno pretpostaviti da je društvo majka zaista i primijenilo svoj prevladavajući utjecaj na postupanje svojeg društva kćeri. Međutim, ako društvo majka ima znatno manje od 100 % udjela u društvu kćeri, ta presumpcija prevladavajućeg utjecaja ne može se primijeniti.

Ovi se kriteriji na odgovarajući način mogu primijeniti i u postupcima utvrđivanja nepoštenih trgovačkih praksi i na konkretan primjer. U tom smislu, u situacijama kada društvo majka ima prevladavajući utjecaj na postupanje svog povezanog društva jer drži 100% udjela ili dionica u društvu kćeri, na društvo kćer ne mogu se primijeniti odredbe ZNTF-a. Analogijom, ni poslovni odnosi međusobno povezanih društava u kojima jedna osoba drži sve poslovne udjele u drugoj, neće biti predmetom utvrđivanja nepoštenih trgovačkih praksi u smislu ZNTF-a, budući da je riječ o jednom gospodarskom subjektu.

Pritom je bitno naglasiti da se na odnos bilo kojeg od međusobno povezanih društava prema trećim osobama (u konkretnom slučaju na odnos između AGRO GOLDA i trećih osoba te na odnos između Setovia voća i trećih osoba) se uvijek primjenjuje ZNTF pod uvjetom da su ispunjeni uvjeti značajne pregovaračke snage u smislu ZNTF-a.

Slijedom svega iznesenoga, AZTN je na predmetni poslovni odnos, dakle poslovni odnos AGRO GOLDA i Setovia voća, primijenio na odgovarajući način kriterije iz pravne stečevine EU, odnosno kriterije iz sudske prakse EU sudova, vezane uz primjenu članka 101. UFEU (odgovarajući članak 8. ZNTF-a) pa je na temelju zauzetog stava, ocjenjujući da je riječ o društvima koja se smatraju jednim gospodarskim subjektom, a ne zanemarujući pri tome činjenicu da AGRO GOLD samostalno ostvaruje značajno niže prihode od člankom 3. stavkom 3. ZNTF-a propisanog minimuma od 50 milijuna kuna, odlučio taj poslovni odnos izuzeti iz ovog upravnog postupka koji se vodi u smislu odredbi ZNTF-a. U tom smislu AZTN je odustao od svih utvrđenja iz Obavijesti AZTN-a od 16. travnja 2021., koje se odnose na poslovni odnos AGRO GOLDA i Setovia voća.

AZTN nalazi shodnim osvrnuti se i na razmišljanja stranke iz pisane obrane o tome da ne bi bilo moguće da poduzetnik s manjom tržišnom (pregovaračkom) snagom od drugog poduzetnika, ovome nametne nepoštene prakse ili ga prisili na uvjete koje njemu ne odgovaraju.

Valja ukazati da je ZNTF, definirajući pojam „dobavljač“ (članak 2. točka f) ZNTF-a), izrijeком izjednačio domaće i inozemne dobavljače, ne isključujući pri tome bilo koju kategoriju dobavljača. Isto tako, ZNTF ni na koji način ne stavlja u razmjer prihodovni cenzus trgovca, otkupljivača i/ili prerađivača s prihodovnim cenzusom dobavljača, niti određuje eventualne okvire ili razrede prema tržišnoj snazi, ili pregovaračkoj snazi, na temelju kojih bi bilo moguće odrediti primjenjivost odredbi ZNTF-a na pojedini konkretni ugovorni odnos između dobavljača i trgovca, ili dobavljača i otkupljivača i/ili prerađivača. Pored iznesenoga, ZNTF ne određuje

niti bilo koje druge kriterije na temelju kojih bi, zbog razloga koji su na strani dobavljača, bilo moguće isključiti primjenu ZNTP-a. Stoga, dostatno je da trgovac, otkupljivač i/ili prerađivač poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda, zajedno sa svojim povezanim društvima ostvaruje ukupni prihod u Republici Hrvatskoj, koji prelazi 100.000.000,00 kuna (prag za trgovca), odnosno 50.000.000,00 kuna (prag za otkupljivača i/ili prerađivača), da se na poslovni odnos s njegovim dobavljačem primjenjuju odredbe ZNTP-a, bez obzira na prihode i snagu dobavljača.

Slijedno tome, cilj i svrha ZNTP-a je prije svega, zaštita poštenih trgovačkih praksi u odnosu na sve dobavljače, bez obzira na njihovu veličinu, pri čemu percepcija ili subjektivni stav dobavljača o tome jesu li mu nametnute nepošteno trgovačke prakse, nije presudna, niti utječe na činjenicu da je pojedina nepoštena trgovačka praksa primijenjena. Sama činjenica da dobavljač ima isti, ili veći prihod od trgovaca, otkupljivača i/ili prerađivača poljoprivrednih ili prehrambenih proizvoda ne čini te prakse poštenima i slijedno tome dopuštenima.

Ovakvo stajalište AZTN-a, nalazi svoje uporište i u nepravomoćnoj presudi Upravnog suda u Rijeci poslovni broj: 10 Usl-599/2019-11 od 10. veljače 2020.

Pored iznesenoga, AZTN ukazuje da je u postupku prijenosa odredbi Direktive donesen Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o zabrani nepoštenih trgovačkih praksi u lancu opskrbe hranom („Narodne novine“, broj 52/21., dalje u tekstu: ZID ZNTP). Međutim, odredba članka 4. ZIDZNTP-a, kojom je izmijenjena odredba članka 3. ZNTP-a o značajnoj pregovaračkoj snazi, kao jedini kriterij za utvrđivanje pregovaračke snage kupca propisuje ostvareni ukupni godišnji prihod kupca i s njim povezanih društava od najmanje 15 milijuna kuna, pri čemu, ne samo da se u razmjer ne stavlja prihod dobavljača, već i izrijekom određuje da se za utvrđivanje postojanja značajne pregovaračke snage kupca u smislu toga zakona, ne uzima u obzir ukupan godišnji prihod dobavljača (članak 3. stavak 6. ZNTP-a izmijenjen člankom 4. ZID ZNTP-a). Time je hrvatski zakonodavac, koristeći ovlast iz članka 9. Direktive, a u cilju osiguravanja više razine zaštite pri suzbijanju nepoštenih trgovačkih praksi, odlučio u domaće zakonodavstvo preuzeti strožu normu od one propisane Direktivom.

7. Visina upravno – kaznene mjere

Po okončanju glavne rasprave, u skladu s odredbom članka 19. stavka 6. ZNTP-a, Vijeće odlučuje o postojanju uvjeta za izricanje upravno-kaznene mjere, određuje njezinu visinu, kao i rokove i način njezina izvršenja.

Cilj upravno-kaznenih mjera, koje AZTN utvrđuje i izriče u smislu ZNTP-a je uspostava, osiguranje i zaštita poštenih trgovačkih praksi kojima se štite sudionici u lancu opskrbe hranom, kažnjavanje počinitelja povreda te odvratanje počinitelja i drugih osoba od povreda ZNTP (članak 23. ZNTP-a).

Na temelju odredbi članka 27. ZNTP-a, pri utvrđivanju i izricanju upravno-kaznene mjere, AZTN uzima u obzir težinu, opseg i vrijeme trajanja povrede te posljedice povrede za dobavljače. Utvrđeni iznos upravno-kaznene mjere se smanjuje ili povećava ovisno o utvrđenim olakotnim i otegotnim okolnostima, uz iznimku koja AZTN-u daje mogućnost dodatnog smanjenja iznosa upravno-kaznene mjere pravnoj ili fizičkoj osobi koja se nalazi u teškoj financijskoj situaciji, ako podnese relevantne dokaze da bi izricanje upravno-kaznene mjere u iznosu kako je to propisano ZNTP-om značajno ugrozilo njezinu ekonomsku održivost i dovelo do značajnog gubitka vrijednosti njezine imovine.

Pritom se olakotnim okolnostima osobito smatraju dostava dokaza o prekidu protupravnog postupanja prije pokretanja postupka, dostava dokaza o prekidu protupravnog postupanja najkasnije u roku od tri mjeseca od dana pokretanja postupka, kratko trajanje povrede, ali ne

dulje od godine dana i dobra suradnja s AZTN-om tijekom vođenja postupka (članak 27. stavak 2. ZNTP-a).

Otegotnim okolnostima smatraju se osobito ponavljanje istog ili drugog postupanja kojima se krše odredbe ZNTP-a nakon dostavljenog rješenja kojim je ranije utvrđena povreda tog zakona i utvrđena i izrečena propisana upravno-kaznena mjera, odbijanje suradnje s AZTN-om ili ometanje AZTN-a tijekom provedbe postupka i uloga poticatelja drugih na povredu ZNTP-a, odnosno sve radnje poduzete radi osiguranja sudjelovanja drugih u povredi (članak 27. stavak 3. ZNTP-a).

Sve opisane povrede okvalificirane su odredbama članka 24. ZNTP-a kao teške povrede ZNTP-a.

U tom smislu, na temelju odredbe:

- članka 24. stavka 2. točke 1. ZNTP-a za poslovanje na temelju sklopljenih ugovora, koji nisu sadržavali: I.1.) jasno određenje o cijeni i/ili načinu određivanja, odnosno izračuna cijene, dakle nisu bili sastavljeni u skladu s odredbom članka 5. stavka 1. točke 1. ZNTP-a; I.2.) određenje o vrsti poljoprivrednih ili prehrambenih proizvoda koji su predmetom isporuke, što je protivno odredbi članka 5. stavka 1. točke 2. ZNTP-a te I.3.) jasnu odredbu o uvjetima i rokovima isporuke, što je protivno odredbi članka 5. stavka 1. točke 4. ZNTP-a, a koje sve predstavljaju nepoštenu trgovačku praksu u smislu odredbe članka 4. stavka 2. točke 1. ZNTP-a
- članka 24. stavka 2. točke 6. ZNTP-a, za I.4.) obračunavanje vrijednost isporučених lubenica po cijeni nižoj od cijene lubenica naznačene u cjeniku za taj tjedan isporuke toga proizvoda, netransparentno umanjio vrijednost proizvoda - lubenica standardne kvalitete, što predstavlja nepoštenu trgovačku praksu u smislu odredbe članka 4. stavka 2. točke 6., u vezi s odredbom članka 11. točke 1. ZNTP-a, te I.5.) plaćanja dobavljačima lubenica u rokovima dužim od 30 dana za svježi proizvod, što predstavlja nepoštenu trgovačku praksu u smislu odredbe članka 4. stavka 2. točke 6. u vezi s odredbom članka 11. točke 9. ZNTP-a,

moгуće je za sve utvrđene povrede izreći upravno-kaznenu mjeru do najviše 3.500.000,00 kuna za pravnu osobu koja je otkupljivač i/ili prerađivač ili trgovac.

U pisanoj obrani stranka je istaknula da niti iz jednog iskaza svjedoka navedenog u Obavijesti ne proizlazi nezadovoljstvo bilo kojim aspektom poslovanja AGRO GOLD-a.

Na glavnoj raspravi, održanoj 27. svibnja 2021., stranka je ostala pri svemu iskazanom u pisanoj obrani od 14. svibnja 2021. (dostavljenoj AZTN-u 17. svibnja 2021.) te je iskazala da bi bilo koja izrečena upravno-kaznena mjera u ovom postupku mogla ugroziti daljnje poslovanje AGRO GOLDA, posebno naglašavajući da je u prethodnom poslovnom razdoblju njezin prihod značajno smanjen, pri čemu je ukazala i da je svemu značajno pridonijela i situacija s pandemijom koronavirusa. Podsjećajući kako AGRO GOLD uglavnom prodaje lubenice HoReKa kupcima i Setovia voću, zbog općepoznate situacije s korona-virusom, ugostitelji su imali značajno manje zahtjeve prema AGRO GOLDU, što se u konačnici odrazilo i na AGRO GOLDOV prihod. Posebno je naglasila da zbog cjelokupne situacije, kupci AGRO GOLDA značajno kasne s plaćanjem, što je dodatno prouzročilo probleme u poslovanju. Dodatno, ukazuje da je AGRO GOLD početkom 2020. godine, kada je počela pandemija u ožujku 2020., koristio i poticaje koje je RH upravo zbog toga davala poduzetnicima.

Stoga je stranka zamolila da se te činjenice uzmu u obzir prilikom utvrđivanja i izricanja upravno-kaznene mjere. Naglasila je da su svi navodi iz anonimne prijave bili lažni i usmjereni na štetu AGRO GOLDA.

U podnesku dostavljenom AZTN-u 9. lipnja 2021., stranka je u odnosu na duže rokove plaćanja pojedinih računa, u bitnom, istaknula kako ima probleme s naplatom potraživanja od svojih velikih kupaca koji nisu adresati ZNTP-a, koji kasne s plaćanjem i po nekoliko mjeseci i čiji dug iznosi 425 tisuća kuna, što joj uzrokuje nelikvidnost odnosno nemogućnost

ekspeditivnog plaćanja pojedinih računa. U prilog toj tvrdnji dostavila je analitičke kartice za 2018. u odnosu na njenog najvećeg kupca, [...] d.d., odnosno njegove hotele [...], [...] i [...] kojima preprodaje otkupljene svježije proizvode. Istaknula je da se unatoč tome trudila što prije podmirivati svoja dugovanja, a smatra da to potvrđuje i činjenica da je samo neznatan broj računa imao jako duge rokove plaćanja. Isto tako, stranka je ukazala da je njezino poslovanje pogođeno okolnostima uzrokovanim koronavirusom, odnosno da joj poslovanje značajno trpi unazad zadnje dvije godine, zbog čega je koristila i potpore za očuvanje radnih mjesta u djelatnostima pogođenima koronavirusom, a kao dokaz tome dostavila je Obavijest Hrvatskog zavoda za zapošljavanje (HZZ) o pozitivnoj ocjeni zahtjeva za potpore za očuvanje radnih mjesta u djelatnostima pogođenima koronavirusom, Ugovor o dodjeli Potpore za očuvanje radnih mjesta u djelatnostima pogođenima koronavirusom, sklopljen s HZZ-om, financijska izvješća za 2020., pojašnjavajući pri tome, kako je iz tih dokumenata vidljiv pad njezinih prihoda u odnosu na 2019. za više od 25 % i to s 14,5 milijuna kuna na 10,7 milijuna kuna, odnosno pad dobiti za više od 85 % i to s 159 tisuća kuna na 22 tisuće kuna, pri tome naglašavajući i da je AGRO GOLD ostvario pad prihoda od čak 80 %. Zaključno, stranka je ponovila, kao i na glavnoj raspravi održanoj 27. svibnja 2021., da izricanje bilo kakve novčane kazne ugrožava njezin opstanak u trenutnim okolnostima, i to prvenstveno imajući na umu pad turističkog sektora u prošloj godini, zbog kojih je već sad njezino poslovanje ugroženo, pri čemu je upitan i njezin rast u 2020. u odnosu na 2018.

Druge olakotne okolnosti nije isticala.

AZTN je pozitivnim cijenio što je stranka samoinicijativno, 10. travnja 2018. sklopila sa svojim dobavljačima lubenica Anekse Općim ugovorima u kojima je dodatno (ali ne dokraja uspješno) nastojala uredila način određivanja cijene te odredila vrstu proizvoda koja je predmetom ugovora, te na taj način i korigirati svoje poslovanje s dobavljačima u skladu s odredbama ZNTP-a.

Isto tako, AZTN je cijenio kao olakotnu okolnost da su povrede učinjene u prvoj godini primjene ZNTP-a, kao propisa koji je prvi put donesen kao propis koji za cilj i svrhu ima osiguranje, uspostavu i zaštitu poštenih trgovačkih praksi kojima se štite sudionici u lancu opskrbe hranom.

AZTN je u obzir uzeo i činjenicu da je povreda vezana uz nedostatak ugovorne odredbe o vrsti proizvoda koji su predmetom isporuke, bila kratkog trajanja (97 dana u odnosu na Opće ugovore koji nose datum 2. siječnja 2018., odnosno 9 dana u odnosu na ugovore koji nose datum 10. travnja 2018.) te kao olakotnu okolnost da sama realizacija tih ugovora nije započela prije početka sezone berbe lubenica, kao i činjenicu da su neka od prekoračenja u rokovima plaćanja bila neznatna, kao je to navedeno u točki 6.2.2. obrazloženja ovoga rješenja.

AZTN je u skladu s navodima stranke s glavne rasprave od 27. svibnja 2021. te navodima iz podneska dostavljenog 9. lipnja 2021., zajedno s odgovarajućim dokazima, kao olakotnu okolnost u obzir uzeo da je:

- u prethodnom poslovnom razdoblju prihod stranke značajno smanjen, čemu je značajno pridonijela činjenica da su njezini glavni kupci ugostitelji i Setovia voće, zbog općepoznate situacije s pandemijom koronavirusa, imali značajno manje zahtjeve/narudžbe
- stranka suočena s problemima u naplati svojih potraživanja (kupci kasne s plaćanjima i po nekoliko mjeseci, a dugovanja iznose 425 tisuća kuna), što dodatno uzrokuje probleme u poslovanju i podmirivanju njezinih obveza, zbog čega je bila prinuđena koristiti i poticaje koje je RH upravo zbog posljedica pandemije koronavirusa davala poduzetnicima (potpora za očuvanje radnih mjesta u djelatnostima pogođenima koronavirusom).

Otegotnom okolnošću AZTN je cijenio činjenicu da je stranka u više navrata tijekom ovoga upravnog postupka, propustila dostaviti dijelove tražene dokumentacije, odnosno dijelove dokumentacije dostavljala je tek na ponovljeni zahtjev AZTN-a. Tako primjerice, stranka je na inicijalni zahtjev AZTN-a od 16. srpnja 2018., propustila dostaviti: ugovore na temelju kojih je poslovala u razdoblju nakon stupanja na snagu ZNTP-a, 7. prosinca 2017. do 31. ožujka 2018., odnosno odgovarajuće pisano očitovanje o načinu na koji je poslovala u tom razdoblju, ili izjašnjenje o tome da u tom razdoblju uopće nije poslovala s dobavljačima lubenica, kao i opće uvjete poslovanja, ili odgovarajuće pisano očitovanje da nije poslovala na temelju općih uvjeta. Pored iznesenog, na ponovljeni zahtjev AZTN-a od 10. rujna 2018. da dostavi nedostavljenu dokumentaciju, stranka je tek uz podnesak od 5. listopada 2018. dostavila dio dokumentacije, ali je propustila dostaviti Aneks „Ugovora od kupnji poljoprivredni proizvoda“, sklopljenog s dobavljačem [...], kao i osnovne ugovore, dakle Ugovore o kupnji poljoprivrednih proizvoda sklopljene s dobavljačima [...], [...], [...], [...], vlasnicom [...], [...], vlasnikom [...].

Po sličnom principu, stranka je propustila postupati po zahtjevima AZTN-a za dostavu otkupnih blokova: PR507/OB277, PR516/OB283, PR525/OB291, PR548/OB311, PR677/OB412, vezanih uz izvršena plaćanja [...], kao i potvrde o plaćanju dobavljačima: [...], vlasniku [...]; i to za plaćanje po računima PR735/RN10-1-1 od 29. svibnja 2018., i PR380/RN11-1-1 od 29. svibnja 2018. te [...] po računima PR614/OB389 od 24. lipnja 2018. i PR956/OB618 od 25. srpnja 2018., a i za dostavu pojašnjenja razlike u iznosu na otkupnom bloku OB 272 od 14. lipnja 2018. [...] (2.196,00 kuna), od stvarno isplaćenog iznosa (1.875,00 kuna), AZTN je morao ponoviti zahtjev za njihovu dostavu. Potvrde o plaćanju dobavljaču: [...], vlasniku [...]; i to za plaćanje po računima PR735/RN10-1-1 od 29. svibnja 2018., i PR380/RN11-1-1 od 29. svibnja 2018., stranka je dostavila tek nakon održavanja glavne rasprave, uz podnesak zaprimljen u AZTN-u 9. lipnja 2021.

Iako AZTN nije cijenio da su opisani propusti učinjeni s namjerom da se osujeti vođenje ovoga upravnog postupka, ali se bez obzira na razloge, ne može se zanemariti činjenica da je stranka u više navrata propustila na prvi poziv AZTN-a dostaviti traženu dokumentaciju i pojašnjenja.

8. Odluka Vijeća

8.1. Odluka Vijeća o utvrđivanju iskorištavanja značajne pregovaračke snage otkupljivača nametanjem nepoštenih trgovačkih praksi i trajanju takvog postupanja

Na temelju odredbi članka 19. stavka 6. i 7. ZNTP-a, a u skladu s ovlastima iz članka 13. stavka 2. i članka 20. stavka 1. točke 1. ZNTP-a, Vijeće je na svojoj 28/2021. sjednici, održanoj 29. srpnja 2021., razmatralo cjelokupno utvrđeno činjenično stanje u ovom predmetu i donijelo odluku o tome da je otkupljivač AGRO GOLD, iskorištavajući značajnu pregovaračku snagu, svojim dobavljačima lubenica nametnuo nepoštene trgovačke prakse u smislu ZNTP-a na način da je:

1. Otkupljivao lubenice 2018. godine na temelju 23 tipska ugovora sklopljena s dobavljačima lubenica, pod nazivom Opći ugovor o kupnji poljoprivrednih proizvoda, s tipskim dodacima tim ugovorima, svi pod nazivom Aneks „Općeg Ugovora od kupnji poljoprivrednih proizvoda“, koji u svojoj odredbi članka 2. nisu sadržavali jasnu i razumljivu odredbu o cijeni proizvoda i/ili načinu određivanja, odnosno izračuna cijene, što je protivno odredbi članka 5. stavka 1. točke 1. ZNTP-a i predstavlja nepoštenu trgovačku praksu u smislu odredbe članka 4. stavka 2. točke 1. ZNTP-a, a riječ je o sljedećim ugovorima i dodacima tim ugovorima:
 - Opći ugovor o kupnji poljoprivrednih proizvoda, od 1. travnja 2018., s Aneksom „Općeg ugovora od kupnji poljoprivrednih proizvoda“, od 10. travnja 2018., sklopljen s [...]

- Općeg ugovor o kupnji poljoprivrednih proizvoda, od 2. siječnja 2018., s Aneksom „Općeg ugovora od kupnji poljoprivrednih proizvoda“, od 10. travnja 2018., sklopljen s [...], vlasnikom [...],

pri čemu ova povreda traje od dana naznačenog na svakom Općem ugovoru o kupnji poljoprivrednih proizvoda (od 2. siječnja 2018., odnosno 1. travnja 2018., kao datuma koji nose ti ugovori), do dana donošenja ovoga rješenja.

2. Poslovaio na temelju 23 tipska ugovora sklopljena s njegovim dobavljačima, pod nazivom „Opći ugovor o kupnji poljoprivrednih proizvoda“, navedenima u točki I.1. izreke ovoga rješenja, u kojima u razdoblju od 2. siječnja 2018., odnosno 1. travnja 2018., kao datuma koji nose ti ugovori, do 9. travnja 2018., nakon čega su sklopljeni Aneksi „Općeg ugovora od kupnji poljoprivrednih proizvoda“, svi s datumom 10. travnja 2018., nije bila određena vrsta poljoprivrednih ili prehrambenih proizvoda koji su predmetom isporuke, što je protivno odredbi članka 5. stavka 1. točke 2. ZNTP-a i predstavlja nepoštenu trgovačku praksu u smislu odredbe članka 4. stavka 2. točke 1. ZNTP-a.
3. Otkupljivao lubenice 2018. godine, na temelju 23 tipska ugovora sklopljena s dobavljačima lubenica, pod nazivom Opći ugovor o kupnji poljoprivrednih proizvoda, s tipskim dodacima tim ugovorima, svi pod nazivom Aneks „Općeg Ugovora, od kupnji poljoprivrednih proizvoda“, navedenima u točki I.1. izreke ovoga rješenja, u kojima u točki III. pod nazivom „Uvjeti, rokovi i mjesto isporuke robe“, nije bila sadržana jasna odredba o uvjetima i rokovima isporuke, što je protivno odredbi članka 5. stavka 1. točke 4. ZNTP-a i predstavlja nepoštenu trgovačku praksu u smislu odredbe članka 4. stavka 2. točke 1. ZNTP-a, pri čemu ova povreda traje od dana naznačenog na svakom Općem ugovoru o kupnji poljoprivrednih proizvoda (2. siječnja 2018., odnosno 1. travnja 2018., kao datuma koji nose ti ugovori), do dana donošenja ovoga rješenja.
4. Obračunavajući vrijednost isporučenih lubenica po cijeni od 1,20 kuna po kilogramu lubenice, umjesto po cijeni od 1,70 kuna po kilogramu lubenice naznačenoj u cjeniku za razdoblje od 18. lipnja 2018. do 24. lipnja 2018., dakle po cijeni nižoj od cijene lubenica naznačene u cjeniku za taj tjedan isporuke toga proizvoda, netransparentno umanjio vrijednost proizvoda - lubenica standardne kvalitete, što predstavlja nepoštenu trgovačku praksu u smislu odredbe članka 4. stavka 2. točke 6., u vezi s odredbom članka 11. točke 1. ZNTP-a, i to u odnosu na sljedeće otkupne blokove:
 - otkupni blok 389 od 24. lipnja 2018. dobavljača [...], u kojem je ukupna vrijednost tada isporučenih lubenica smanjena za 6.990,50 kuna pa povreda traje od izdavanja otkupnog bloka 24. lipnja 2018. do dana donošenja ovoga rješenja
 - otkupni blok broj 387 od 23. lipnja 2018. dobavljača [...], u kojem je ukupna vrijednost tada isporučenih lubenica smanjena za 2.867,00 kuna pa povreda traje od izdavanja otkupnog bloka 23. lipnja 2018. do dana donošenja ovoga rješenja
 - otkupni blok broj 388 od 23. lipnja 2018. dobavljača [...], u kojem je ukupna vrijednost tada isporučenih lubenica smanjena za 2.836,00 kuna pa povreda traje od izdavanja otkupnog bloka 23. lipnja 2018. do dana donošenja ovoga rješenja.
5. U razdoblju od 25. lipnja 2018. do 24. prosinca 2018., izvršavao plaćanja svojim dobavljačima lubenica u rokovima dužim od 30 dana za svježi proizvod, što predstavlja nepoštenu trgovačku praksu u smislu odredbe članka 4. stavka 2. točke 6. u vezi s

odredbom članka 11. točke 9. ZNTP-a i to za plaćanje po sljedećim otkupnim blokovima i računima:

- Otkupni blok broj: 253, od 12. lipnja 2018. dobavljača [...] plaćanje izvršeno 24. prosinca 2018., prekoračenje 165 dana
- Otkupni blok broj: 257, od 13. lipnja 2018., dobavljača [...], plaćanje izvršeno 24. prosinca 2018., prekoračenje 164 dana
- Otkupni blok broj: 272, od 14. lipnja 2018., dobavljača [...], plaćanje izvršeno 24. prosinca 2018., prekoračenje 163 dana
- Račun broj: 13-1-1, od 30. svibnja 2018., dobavljača [...], vlasnika [...], plaćanje izvršeno 3. kolovoza 2018., prekoračenje 35 dana
- Račun broj: 9-1-1, od 25. svibnja 2018., dobavljača [...], vlasnika [...], plaćanje izvršeno 27. srpnja 2018., prekoračenje 33 dana
- Račun broj: 10-1-1, od 29. svibnja 2018., dobavljača [...], vlasnika [...], plaćanje izvršeno 27. srpnja 2018., prekoračenje 29 dana
- Račun broj: 11-1-1, od 29. svibnja 2018., dobavljača [...], vlasnika [...], plaćanje izvršeno 27. srpnja 2018., prekoračenje 29 dana
- Račun broj: 12-1-1 d, od 29. svibnja 2018., dobavljača [...], vlasnika [...], plaćanje izvršeno 27. srpnja 2018., prekoračenje 29 dana
- Račun broj: 16-1-1, od 6. lipnja 2018., dobavljača [...], vlasnika [...], plaćanje izvršeno 1. kolovoza 2018., prekoračenje 26 dana
- Račun broj: 17-1-1, od 13. lipnja 2018., dobavljača [...], vlasnika [...], plaćanje izvršeno 1. kolovoza 2018., prekoračenje 19 dana
- Otkupni blok broj: 277, od 15. lipnja 2018., dobavljača [...], plaćanje izvršeno 3. kolovoza 2018., prekoračenje 19 dana
- Otkupni blok broj: 283, od 16. lipnja 2018., dobavljača [...], plaćanje izvršeno 3. kolovoza 2018., prekoračenje 18 dana
- Račun broj: 18-1-1, od 15. lipnja 2018., dobavljača [...], vlasnika [...], plaćanje izvršeno 1. kolovoza 2018., prekoračenje 17 dana
- Otkupni blok broj: 291, od 18. lipnja 2018., dobavljača [...], plaćanje izvršeno 3. kolovoza 2018., prekoračenje 16 dana
- Otkupni blok broj: 292, od 18. lipnja 2018., dobavljača [...], plaćanje izvršeno 3. kolovoza 2018., prekoračenje 16 dana
- Otkupni blok broj: 317, od 20. lipnja 2018., dobavljača [...], plaćanje izvršeno 3. kolovoza 2018., prekoračenje 14 dana
- Otkupni blok broj: 311, od 20. lipnja 2018., dobavljača [...], plaćanje izvršeno 3. kolovoza 2018., prekoračenje 14 dana
- Otkupni blok broj: 314, od 20. lipnja 2018., dobavljača [...], plaćanje izvršeno 2. kolovoza 2018., prekoračenje 13 dana
- Račun broj: 19-1-1, od 19. lipnja 2018., dobavljača [...], vlasnika [...] plaćanje izvršeno 1. kolovoza 2018., prekoračenje 13 dana
- Račun broj: 20-1-1, od 21. lipnja 2018., dobavljača [...], vlasnika [...] plaćanje izvršeno 3. kolovoza 2018., prekoračenje 13 dana
- Račun broj: 21-1-1, od 23. lipnja 2018., dobavljača [...], vlasnika [...] plaćanje izvršeno 3. kolovoza 2018., prekoračenje 11 dana
- Račun broj: 22-1-1, od 25. lipnja 2018., dobavljača [...], vlasnika [...] plaćanje izvršeno 3. kolovoza 2018., prekoračenje 9 dana
- Račun broj: 21-1-1, od 14. srpnja 2018., dobavljača [...], vlasnika [...], plaćanje izvršeno 22. kolovoza 2018., prekoračenje 9 dana
- Otkupni blok broj: 351, od 26. lipnja 2018., dobavljača [...], plaćanje izvršeno, 3. kolovoza 2018., prekoračenje 8 dana

- Otkupni blok broj: 549, od 15. srpnja 2018., dobavljača [...], plaćanje izvršeno 21. kolovoza 2018., prekoračenje 7 dana
- Otkupni blok broj: 658, od 16. srpnja 2018., dobavljača [...], plaćanje izvršeno 21. kolovoza 2018., prekoračenje 6 dana
- Otkupni blok broj: 550, od 16. srpnja 2018., dobavljačice [...], plaćanje izvršeno 20. kolovoza 2018., prekoračenje 5 dana
- Otkupni blok broj: 315, od 20. lipnja 2018., dobavljača [...], plaćanje izvršeno 25. srpnja 2018., prekoračenje 5 dana
- Račun broj: 23-1-1, od 28. lipnja 2018., dobavljača [...], vlasnika [...] plaćanje izvršeno 1. kolovoza 2018., prekoračenje 4 dana
- Otkupni blok broj: 383, od 30. lipnja 2018., dobavljača [...], plaćanje izvršeno 3. kolovoza 2018., prekoračenje 4 dana
- Otkupni blok broj: 448, od 6. srpnja 2018., dobavljača [...], plaćanje izvršeno 9. kolovoza 2018., prekoračenje 4 dana
- Otkupni blok broj: 563, od 18. srpnja 2018., dobavljača [...], plaćanje izvršeno 21. kolovoza 2018., prekoračenje 4 dana
- Otkupni blok broj: 412, od 30. lipnja 2018., dobavljača [...], plaćanje izvršeno 3. kolovoza 2018., prekoračenje 4 dana
- Otkupni blok broj: 562, od 18. srpnja 2018., dobavljačice [...], plaćanje izvršeno 20. kolovoza 2018., prekoračenje 3 dana
- Otkupni blok broj: 580, od 19. srpnja 2018., dobavljača [...], plaćanje izvršeno 21. kolovoza 2018., prekoračenje 3 dana
- Otkupni blok broj: 406, od 30. lipnja 2018., dobavljača [...] plaćanje izvršeno 2. kolovoza 2018., prekoračenje 3 dana
- Otkupni blok broj: 579, od 19. srpnja 2018., dobavljačice [...], plaćanje izvršeno 20. kolovoza 2018., prekoračenje 2 dana
- Otkupni blok broj: 478, od 9. srpnja 2018., dobavljača [...], plaćanje izvršeno 10. kolovoza 2018., prekoračenje 2 dana
- Otkupni blok broj: 387, od 23. lipnja 2018., dobavljača [...], plaćanje izvršeno 25. srpnja 2018., prekoračenje 2 dana
- Otkupni blok broj: 395, od 28. lipnja 2018., dobavljača [...] plaćanje izvršeno 30. srpnja 2018., prekoračenje 2 dana
- Otkupni blok broj: 388, od 23. lipnja 2018., dobavljača [...], plaćanje izvršeno 25. srpnja 2018., prekoračenje 2 dana
- Otkupni blok broj: 389, od 24. lipnja 2018., dobavljača [...], plaćanje izvršeno 25. srpnja 2018., prekoračenje 1 dan
- Otkupni blok broj: 401, od 29. lipnja 2018., dobavljača [...], plaćanje izvršeno 30. srpnja 2018., prekoračenje 1 dan
- Otkupni blok broj: 593, od 20. srpnja 2018., dobavljačice [...], plaćanje izvršeno 20. kolovoza 2018., prekoračenje 1 dan
- Otkupni blok broj: 598 od 21. srpnja 2018., dobavljačice [...], plaćanje izvršeno 21. kolovoza 2018., prekoračenje 1 dan
- Otkupni blok broj: 399, od 29. lipnja 2018., dobavljač [...], plaćanje izvršeno 30. srpnja 2018., prekoračenje 1 dan
- Otkupni blok broj: 400, od 29. lipnja 2018., dobavljača [...], plaćanje izvršeno 30. srpnja 2018., prekoračenje 1 dan

Razlozi za donošenje ovakve odluke Vijeća detaljno su obrazloženi u točki 6. obrazloženja ovoga rješenja.

Slijedom iznesenoga, AZTN je na temelju odluke Vijeća, odlučio kao u točki I. izreke ovoga rješenja.

8.2. Zabrana daljnjeg protupravnog postupanja te određivanje mjera uvjeta i rokova za otklanjanje nepoštenih trgovačkih praksi

Cilj i svrha ZNTP-a je uspostava, osiguranje i zaštita poštenih trgovačkih praksi kojima se štite sudionici u lancu opskrbe hranom (članak 1. stavak 2. ZNTP-a). Sredstva za postizanje tog cilja i svrhe, u situacijama kada AZTN utvrdi iskorištavanje značajne pregovaračke snage otkupljivača i/ili prerađivača ili trgovca nametanjem nepoštenih trgovačkih praksi njihovim dobavljačima u smislu članaka 3. do 12. ZNTP-a, je između ostalih i zabrana daljnjih postupanja koja su u postupku utvrđena nepoštenima te određivanje mjera, uvjeta i rokova za otklanjanje takvog postupanja (članak 20. stavka 1. točka 1. ZNTP-a).

U tom smislu, AZTN je na temelju odluke Vijeća, zabranio AGRO GOLDU svako daljnje postupanje, koje je u ovom postupku utvrdio da predstavlja povredu ZNTP-a, kako u odnosu na dobavljače navedene u točki I. izreke ovoga rješenja, tako i u odnosu na sve ostale dobavljače lubenica, kao što je odlučeno u točki II. izreke ovog rješenja.

U svrhu otklanjanja utvrđenih povreda, odnosno nepravilnosti u poslovanju AGRO GOLDA s njegovim dobavljačima lubenica, AZTN je na temelju odluke Vijeća odredio mjere uvjete i rokove u kojima mu je određeno da u roku od 4 mjeseca od primitka ovoga rješenja dostavi na uvid nacrt tipskog ugovora usklađen s odredbama ZNTP-a, ili odgovarajuću pisanu izjavu o tome da AGRO GOLD d.o.o. više ne posluje s dobavljačima lubenica na temelju tipskih ugovora, već da sa svakim dobavljačem sklapa ugovor posebnog, drugačijeg sadržaja, kao i dokaz o plaćanju razlike manje obračunatih i plaćenih lubenica i to po otkupnom bloku broj:

- 389 od 24. lipnja 2018. dobavljača [...], u kojem je ukupna vrijednost tada isporučenih lubenica smanjena za 6.990,50 kuna
- 387 od 23. lipnja 2018. dobavljača [...], u kojem je ukupna vrijednost tada isporučenih lubenica smanjena za 2.867,00 kuna
- 388 od 23. lipnja 2018. dobavljača [...], u kojem je ukupna vrijednost tada isporučenih lubenica smanjena za 2.836,00 kuna,

sa zateznim kamatama koje na te iznose teku od prvog sljedećeg dana od dana dospijeca svakog pojedinog otkupnog bloka do plaćanja.

Slijedom iznesenoga, AGRO GOLDU su određene mjere, uvjeti i rokovi za usklađivanje poslovanja, kako je AZTN odlučio u točki III. izreke ovoga rješenja.

8.3. Odluka o visini upravno-kaznene mjere

Vijeće je nakon provedenog postupka utvrđivanja uvjeta za izricanje upravno-kaznene mjere u ovom postupku, uzimajući u obzir sve činjenice i okolnosti utvrđene u tom postupku, prije svega težinu, opseg i vrijeme trajanja povrede te posljedice povrede za dobavljače, utvrdilo osnovni iznos upravno-kaznene mjere u iznosu od 190.000,00 kuna.

Tako utvrđeni osnovni iznos upravno-kaznene mjere uvećan je za utvrđenu otegotnu okolnost te umanjen na temelju utvrđenih olakotnih okolnosti i dostavljenih dokaza da bi izricanje upravno-kaznene mjere ugrozilo ekonomsku održivost, odnosno vrijednost imovine opisanih u točki 7. obrazloženja ovoga rješenja, slijedom čega je Vijeće, u skladu s odredbama članka

24. stavka 2. točke 1. i točke 7. ZNTP-a, donijelo odluku da se otkupljivaču AGRO GOLD, izrekne upravno-kaznena mjera u iznosu od 75.000,00 kuna.

Vijeće drži da će se ovakvom upravno-kaznenom mjerom ostvariti cilj izricanja upravno-kaznene mjera, ne samo u odnosu na navedenog otkupljivača, odnosno odvratanje samog prekršitelja, već i drugih trgovaca, otkupljivača i/ili prerađivača od kršenja odredbi ZNTP-a te istodobno pridonijeti uspostavi, osiguranju i zaštiti poštenih trgovačkih praksi kojima se štite sudionici u lancu opskrbe hranom.

U skladu s iznesenim, AZTN je na temelju odluke Vijeća, odlučio kao u točki IV. izreke ovoga rješenja.

8.4. Izvršenje upravno-kaznene mjere

U skladu s odredbom članka 28. stavka 1. ZNTP-a, upravno-kaznena mjera uplaćuje se po izvršnosti rješenja AZTN-a ako nije podnesena tužba, odnosno po pravomoćnosti sudske odluke, uračunavajući u iznos upravno-kaznene mjere i zakonske zatezne kamate od dana dostave stranci rješenja AZTN-a do dana plaćanja.

Navedeni iznosi se uplaćuju u korist Državnog proračuna Republike Hrvatske na račun broj: HR1210010051863000160, model HR64, poziv na broj odobrenja: 6092-20833-OIB uplatitelja.

Nakon izvršene uplate obveznik uplate je dužan uplatnicu, kao dokaz o obavljenoj uplati upravno-kaznene mjere, dostaviti AZTN-u žurno, a najkasnije po isteku roka od 15 (petnaest) dana od dana pravomoćnosti rješenja s pozivom na broj KLASA: UP/I 034-03/18-04/024.

Ako stranka u određenom roku ne uplati upravno-kaznenu mjeru, AZTN će o tome obavijestiti Područni ured Porezne uprave Ministarstva financija na čijem je području prebivalište, odnosno sjedište stranke, radi naplate upravno-kaznene mjere prisilnim putem prema propisima o prisilnoj naplati poreza. Upravno-kaznene mjere koje na zahtjev AZTN-a prisilno naplaćuje Porezna uprava Ministarstva financija uplaćuju se izravno u korist državnog proračuna Republike Hrvatske (članak 28. stavak 4. ZNTP-a).

Valja također, ukazati i da AZTN može odobriti plaćanje upravno-kaznene mjere u obrocima, ako stranka podnese takav, razumno obrazloženi zahtjev AZTN-u, u smislu odredbe članka 28. stavak 3. ZNTP-a.

8.5. Objava rješenja

U skladu s odredbama članka 22. ZNTP-a, ovo rješenje će biti objavljeno na mrežnoj stranici AZTN-a, pri čemu će poslovne tajne sadržane u tom rješenju biti izuzete od javne objave kako je odlučeno u točki V. izreke ovog rješenja.

Odredbom članka 1. točke p) ZNTP-a, poslovne tajne definirane su kao poslovne informacije određene općim propisom o zaštiti tržišnog natjecanja pa se slijedno tome primjenjuje odredba članka 53. ZZTN-a.

Uputa o pravnom lijeku

Protiv ovog rješenja žalba nije dopuštena, ali nezadovoljna stranka može tužbom pokrenuti upravni spor pred nadležnim upravnim sudom u roku od 30 dana od primitka rješenja (članak 20. stavci 3. i 6. ZNTP-a).

Zamjenica predsjednika Vijeća
za zaštitu tržišnog natjecanja

Vesna Patrlj, dipl. iur.

Napomena: U skladu s odredbom članka 2. točke p) ZNTP-a u vezi s odredbama članka 53. ZZTN-a, podaci koji predstavljaju poslovnu tajnu izuzeti su od objavljivanja te su u tekstu navedeni podaci označeni znakovima: [...].